

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน เพศ ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา และระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในงานอาชีพ

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นตารางละเอียดในรูปของตารางและอภิปรายผลตามลำดับวัตถุประสงค์ดังนี้

1. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน
3. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของบิดา
4. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของมารดา
5. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา
6. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา
7. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในงานอาชีพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

อันดับ เลือกลง	อันดับ 1				อันดับ 2				อันดับ 3			
	มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6		มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6		มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	612	56.3	333	51.0	502	46.1	310	47.4	495	45.6	292	44.6
2. การบริหารและการจัดการ	24	2.2	34	5.2	21	1.9	22	3.4	29	2.7	28	4.3
3. งานเสมียนพนักงาน	103	9.5	55	8.4	144	13.2	79	12.1	111	10.2	83	12.7
4. การค้า	75	6.9	66	10.1	95	8.7	70	10.7	125	11.5	97	14.8
5. การบริการ	184	16.9	136	20.8	201	18.5	119	18.2	144	13.3	94	14.4
6. การกสิกรรม	21	1.9	16	2.5	28	2.6	29	4.4	63	5.8	40	6.1
7. การคมนาคม การผลิต และการช่าง	69	6.3	13	2.0	97	8.9	25	3.8	118	10.9	20	3.1
รวม	1,088		653		1,088		654		1,085		654	

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดทั้งในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 คือระหว่างร้อยละ 44.6 ถึง 56.3 ส่วนหมวดอาชีพที่ได้รับความสนใจรองลงมาได้แก่ หมวดการบริการ หมวดเสมียนพนักงาน และหมวดการค้า โดยที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการบริการ จำนวนระหว่างร้อยละ 13.3 ถึง 18.5 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดเสมียนพนักงาน ระหว่างร้อยละ 9.5 ถึง 13.2 และให้ความสนใจในอาชีพหมวดการค้าระหว่างร้อยละ 6.9 ถึง 11.5 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการบริการ ระหว่างร้อยละ 14.4 ถึง 20.8 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการค้า ระหว่างร้อยละ 10.1 ถึง 14.8 และให้ความสนใจในอาชีพหมวดเสมียนพนักงาน ระหว่างร้อยละ 8.4 ถึง 12.7

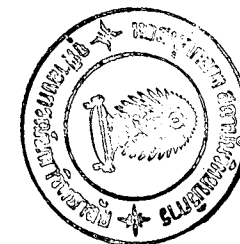
เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดการกลุ่กรรมน้อยมาก กล่าวคือ นักเรียนจำนวนระหว่างร้อยละ 1.9 ถึง 5.2 ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการ และให้ความสนใจในอาชีพหมวดการกลุ่กรรม ร้อยละระหว่าง 1.9 ถึง 6.1 ส่วนหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างนั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ความสนใจค่อนข้างน้อยคือจำนวนระหว่างร้อยละ 6.3 ถึง 10.9 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจน้อยมาก คือ มีจำนวนระหว่างร้อยละ 2.0 ถึง 3.8 เท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 2 และ 3 ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

อันดับเลือก เพศ	อันดับ 1						อันดับ 2						อันดับ 3					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	277	50.5	335	62.0	612	56.3	242	44.2	260	48.1	502	46.1	244	44.5	251	46.7	495	45.6
2. การบริหารและการจัดการ	18	3.3	6	1.1	24	2.2	18	3.3	3	0.6	21	1.9	22	4.0	7	1.3	29	2.7
3. งานเสมียนพนักงาน	25	4.6	78	14.4	103	9.5	29	5.3	115	21.3	144	13.2	25	4.6	86	16.0	111	10.2
4. การค้า	28	5.1	47	8.7	75	6.9	33	6.0	62	11.5	95	8.7	43	7.8	82	15.3	125	11.5
5. การบริการ	118	21.5	66	12.2	184	16.9	110	20.1	91	16.9	201	18.5	63	11.5	81	15.1	144	13.3
6. การกสิกรรม	18	3.3	3	0.6	21	1.9	27	4.9	1	0.2	28	2.6	50	9.1	13	2.4	63	5.8
7. การคมนาคม การผลิต และการช่าง	64	11.7	5	0.9	69	6.3	89	16.2	8	1.5	97	8.9	101	18.4	17	3.2	118	10.9
รวม	548		540		1,088		548		540		1,088		548		537		1,085	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งชายและหญิงต่างให้ความสนใจในอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด คือระหว่างร้อยละ 44.2 ถึง 62 ทั้งใน ความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 หมวดอาชีพที่สนใจรองลงมากระจายกันออกไปในหมวด การบริการ หมวดการค้า หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง หมวดเสมียนพนักงาน หมวดการกิจกรรมและหมวดการบริหารและการจัดการ โดยที่นักเรียนชายระหว่างร้อยละ 11.5 ถึง 21.5 สนใจในหมวดอาชีพการบริการ ระหว่างร้อยละ 11.7 ถึง 18.4 สนใจในหมวด อาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง ระหว่างร้อยละ 5.1 ถึง 7.8 สนใจในหมวดอาชีพ การค้า ส่วนนักเรียนหญิงระหว่างร้อยละ 14.4 ถึง 21.3 สนใจหมวดอาชีพเสมียนพนักงาน ระหว่างร้อยละ 12.2 ถึง 16.9 สนใจหมวดอาชีพการบริการ ระหว่างร้อยละ 8.7 ถึง 15.3 สนใจหมวดอาชีพการค้า

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชายและหญิงสนใจอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดการกิจกรรมน้อยมาก กล่าวคือ นักเรียนจำนวนระหว่างร้อยละ 0.6 ถึง 4.0 เท่านั้นที่ ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการ ส่วนหมวดอาชีพการกิจกรรมนั้นนักเรียน หญิงสนใจน้อยที่สุด จำนวนระหว่างร้อยละ 0.2 ถึง 2.4 และนักเรียนชายสนใจ จำนวนระหว่าง ร้อยละ 3.3 ถึง 9.1

ตารางที่ 4 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 2 และ 3 ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

อันดับเลือก เพศ	อันดับ 1						อันดับ 2						อันดับ 3					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	126	42.0	207	58.6	333	5.1	134	44.5	176	49.9	310	47.4	134	44.5	158	44.8	292	44.6
2. การบริหารและการจัดการ	22	7.3	12	3.4	34	5.2	14	4.7	8	2.3	22	3.4	19	6.3	9	2.5	28	4.3
3. งานเสมียนพนักงาน	9	3.0	46	13.0	55	8.4	17	5.6	62	17.6	79	12.1	16	5.3	67	19.0	83	12.7
4. การค้า	24	8.0	42	11.9	66	10.1	23	7.6	47	13.3	70	10.7	43	14.3	54	15.3	97	14.8
5. การบริการ	94	31.3	42	11.9	136	20.8	72	23.9	47	13.3	119	18.2	40	13.3	54	15.3	94	14.4
6. การกลีกรรม	13	4.3	3	0.8	16	2.5	20	6.6	9	2.5	29	4.4	32	10.6	8	2.3	40	6.1
7. การคมนาคม การผลิต และการช่าง	12	4.0	1	0.3	13	2.0	21	7.0	4	1.1	25	3.8	17	5.6	3	0.8	20	3.1
รวม	300		353		653		301		353		654		301		353		654	

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งชายและหญิงต่างให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด คือระหว่างร้อยละ 42 ถึง 58.6 ทั้งใน ความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 หมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจรองลงมาได้แก่ หมวด การบริการ หมวดการค้า หมวดเสมียนพนักงาน หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการ กสิกรรม หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง โดยที่นักเรียนชายระหว่างร้อยละ 13.3 ถึง 31.3 สนใจในหมวดอาชีพการบริการ ระหว่างร้อยละ 7.6 ถึง 14.3 สนใจในหมวดอาชีพ การค้า ส่วนนักเรียนหญิงระหว่างร้อยละ 13.0 ถึง 19.0 สนใจในหมวดอาชีพเสมียนพนักงาน ระหว่างร้อยละ 11.9 ถึง 15.3 สนใจในหมวดอาชีพการบริการและหมวดอาชีพการค้า เท่า ๆ กัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชายและหญิงสนใจอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิต และการช่าง และหมวดอาชีพการบริหารและการจัดการน้อยมาก กล่าวคือ นักเรียนจำนวน ระหว่างร้อยละ 0.3 ถึง 0.7 เท่านั้นที่สนใจหมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง และ จำนวนร้อยละระหว่าง 2.3 ถึง 7.3 ที่สนใจหมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ และนักเรียน ชายสนใจอาชีพในหมวดเสมียนพนักงานน้อยมาก คือ จำนวนระหว่างร้อยละ 3 ถึง 5.6 ส่วนนัก เรียนหญิงสนใจในอาชีพหมวดการคมนาคมการผลิตและการช่างน้อยที่สุด คือ จำนวนระหว่างร้อย ละ 0.3 ถึง 1.1 เท่านั้น และสนใจหมวดการกสิกรรมน้อยมากเช่นกัน คือ ระหว่างร้อยละ 0.8 ถึง 2.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูง 5 อันดับ จำนวนตามระดับชั้นและเพศ 77

ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 3		ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 6	
	จำนวน	ร้อยละ		ความสนใจในอาชีพ	จำนวน
1. พยาบาล	117	29.1	1. ตำรวจ	53	22.4
2. แพทย์	112	27.9	2. พยาบาล	50	21.1
3. ทหาร	62	15.4	3. ทหาร	48	20.3
4. ตำรวจ	58	14.4	4. ศึกษามีกิจการของตนเอง	34	14.3
5. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	53	13.2	5. นักธุรกิจ	26	11.0
			5. ครู	26	11.0
รวม	402		รวม	237	

ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 3/ชาย		ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 6/ชาย	
	จำนวน	ร้อยละ		ความสนใจในอาชีพ	จำนวน
1. ทหาร	57	24.4	1. ตำรวจ	45	35.4
2. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	52	22.2	2. ทหาร	43	33.9
3. ตำรวจ	48	20.5	3. วิศวกร	14	11.0
4. แพทย์	43	18.4	4. ศึกษามีกิจการของตนเอง	13	10.2
5. วิศวกร	34	14.5	5. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	12	9.4
รวม	234		รวม	127	

ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 3/หญิง		ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 6/หญิง	
	จำนวน	ร้อยละ		ความสนใจในอาชีพ	จำนวน
1. พยาบาล	115	41.2	1. พยาบาล	50	27.9
2. แพทย์	69	24.7	2. ครู	21	11.7
3. เลขาณูการ	37	13.3	2. ศึกษามีกิจการของตนเอง	21	11.7
4. พนักงานธนาคาร	30	10.8	3. เกสซ์กร	18	10.1
5. ครู	28	10.0	3. เลขาณูการ	18	10.1
			3. มัคคุเทศก์	18	10.1
			4. พนักงานธนาคาร	17	9.5
			5. นักธุรกิจ	16	8.9
รวม	279		รวม	179	

ตารางที่ 5 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 และพิจารณาเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่ สนใจอาชีพพยาบาลและแพทย์ ร้อยละ 29.1 และ 27.9 ตามลำดับ รองลงมาคือจำนวนระหว่างร้อยละ 13.2 ถึง 15.4 สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ตำรวจ และทหาร ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่สนใจอาชีพตำรวจ พยาบาล ทหาร คิดเป็นร้อยละ 22.4; 21.1 และ 20.3 ตามลำดับ รองลงมาคือนักเรียนจำนวนระหว่างร้อยละ 11.0 ถึง 14.3 สนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง นักธุรกิจ และครู

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพทหาร ตำรวจ มากที่สุด โดยที่นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอาชีพทหาร มากที่สุด ร้อยละ 24.4 รองลงมาได้แก่ อาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ตำรวจ แพทย์ วิศวกร คิดเป็นร้อยละ 22.2, 20.5, 18.4, 14.5 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพตำรวจมากที่สุด ร้อยละ 35.4 รองลงมาได้แก่ อาชีพ ทหาร วิศวกร ค้าขายมีกิจการของตนเอง และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 33.9, 11.0, 10.2 และ 9.4 ตามลำดับ

นักเรียนหญิงทั้งในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพพยาบาลมากที่สุด โดยที่นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอาชีพพยาบาล มากที่สุด ร้อยละ 41.2 รองลงมาได้แก่อาชีพแพทย์ ร้อยละ 24.7 ส่วนอาชีพอื่นที่สนใจ รองลงมามีจำนวนระหว่างร้อยละ 10.0 ถึง 13.3 ได้แก่ อาชีพเลขานุการ พนักงานธนาคาร และครู ส่วนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพพยาบาลมากที่สุดเช่นกัน คือมีร้อยละ 27.9 รองลงมาคือระหว่างร้อยละ 8.9 ถึง 11.7 สนใจในอาชีพ ครู ค้าขายมีกิจการของตนเอง เกษีกร เลขานุการ มัคคุเทศก์ พนักงานธนาคาร นักธุรกิจ

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจในอาชีพแพทย์ ค่อนข้างมากและอยู่ในความถี่สูงสุด 5 อันดับแรก แต่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพอื่น อาชีพแพทย์ไม่ได้เป็นอาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจสูงสุด 5 อันดับแรก และพบว่าทั้งนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง จำนวนระหว่างร้อยละ 10.2 ถึง 11.7 ต่างจากในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ได้ให้ความสนใจกับอาชีพนี้ใน 5 ความถี่สูงสุด นอกจากนั้นนักเรียนชายทั้งสองระดับชั้นเรียนประมาณร้อยละ 9 ถึง 22 สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และวิศวกร ส่วนนักเรียนหญิงทั้งสองระดับชั้นประมาณร้อยละ 10 ถึง 13 สนใจอาชีพเลขานุการ ครู พนักงานธนาคาร

ตารางที่ 6 ผลการสำรวจเหตุผลของอาสาสมัครในอาสาสมัครที่ 1 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แยกเฉพาะอาชีพที่มีจำนวนถึง 5 อันดับ

ระดับชั้น/เพศ การตอบใจในอาชีพ	มัธยมศึกษาปีที่ 3					มัธยมศึกษาปีที่ 3/ชาย					มัธยมศึกษาปีที่ 3/หญิง				
	หมายเหต	หมาย	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ	พหุ
	จำนวน ร้อยละ (N=117)	จำนวน ร้อยละ (N=112)	จำนวน ร้อยละ (N=62)	จำนวน ร้อยละ (N=58)	จำนวน ร้อยละ (N=53)	จำนวน ร้อยละ (N=57)	จำนวน ร้อยละ (N=52)	จำนวน ร้อยละ (N=48)	จำนวน ร้อยละ (N=43)	จำนวน ร้อยละ (N=34)	จำนวน ร้อยละ (N=115)	จำนวน ร้อยละ (N=69)	จำนวน ร้อยละ (N=37)	จำนวน ร้อยละ (N=30)	จำนวน ร้อยละ (N=28)
1. วามใฝ่หาความรู้	29 24.8	44 39.3	7 11.3	4 6.9	24 45.3	7 12.3	24 46.2	4 8.3	17 39.5	23 67.6	27 23.5	27 39.1	11 29.7	10 33.3	3 10.7
2. ความใฝ่หาความรู้เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม	19 16.2	21 18.8	- -	1 1.7	14 26.4	- -	14 26.9	1 2.1	5 11.6	7 20.6	19 16.5	16 23.2	- -	1 3.3	- -
3. มีอิสระในการทำงาน	5 4.3	4 3.6	3 4.8	1 1.7	10 18.9	3 5.3	10 19.2	1 2.1	3 7.0	6 17.6	5 4.3	1 1.4	10 27.0	- -	2 7.1
4. งานสบาย ไม่ค่อยรับผิดชอบมาก	1 0.9	- -	1 1.6	- -	2 3.8	1 1.8	2 3.8	- -	- -	- -	1 0.9	- -	1 2.7	2 6.7	1 3.6
5. ทัศนคติที่มองโลกในแง่ดี	5 4.3	- -	5 8.1	5 8.6	- -	4 7.0	- -	2 4.2	- -	- -	5 4.3	- -	6 12.2	1 3.3	- -
6. เป็นอาชีพที่ปลอดภัย	7 6.0	1 0.9	28 45.2	25 43.1	2 3.8	25 43.9	1 1.9	10 39.6	- -	- -	7 6.1	1 1.4	- -	- -	- -
7. การยอมรับและไว้วางใจจากผู้ร่วมงาน	14 12.0	17 15.2	1 1.6	2 3.4	14 26.4	1 1.8	14 26.9	- -	6 14.0	2 5.9	14 12.2	11 15.9	10 27.0	1 3.3	1 3.6
8. ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสังคม	2 1.7	2 1.8	2 3.2	- -	5 9.4	2 3.5	5 9.6	- -	- -	8 23.5	2 1.7	2 2.9	5 13.5	- -	1 3.6
9. ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสังคม	19 16.2	14 12.5	6 9.7	9 15.5	15 28.3	5 8.8	15 28.8	7 14.6	7 16.3	7 20.6	19 16.5	7 10.1	7 18.9	11 36.7	12 42.9
10. มีโอกาสได้แสดงความสามารถ	5 4.3	1 0.9	- -	1 1.7	12 22.6	- -	12 23.1	1 2.1	1 2.3	9 26.5	4 3.5	- -	- -	1 3.3	3 10.9
11. ความรับผิดชอบของตนเอง	18 15.4	8 7.1	1 1.6	- -	3 5.7	1 1.8	3 5.8	- -	2 4.7	1 2.9	18 15.7	6 8.7	5 13.5	5 16.7	4 14.3
12. เป็นงานที่ท้าทายความสามารถ	8 6.8	8 7.1	12 19.4	11 19.0	5 9.4	11 19.3	5 9.6	9 18.8	2 4.7	3 8.8	8 7.0	6 8.7	4 10.8	1 3.3	2 7.1
13. มีโอกาสได้เรียนรู้ใหม่ ๆ	1 0.9	2 1.8	1 1.6	- -	5 9.4	1 1.8	5 9.6	- -	2 4.7	3 8.8	1 0.9	- -	- -	- -	- -
14. มีความรู้ความเข้าใจในการทำงาน	- -	2 1.8	5 8.1	- -	1 1.9	5 8.8	1 1.9	- -	1 2.3	6 17.6	0 0.6	1 1.4	- -	1 3.3	1 3.6
15. ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสังคม	22 18.8	22 19.6	6 9.7	9 15.5	17 32.1	6 10.5	17 32.7	7 14.6	9 20.9	3 8.8	22 19.1	13 18.8	10 27.0	14 46.7	8 28.6
16. มีโอกาสได้แสดงความสามารถ	- -	7 6.3	1 1.6	2 3.4	1 1.9	1 1.8	1 1.9	1 2.1	5 11.6	2 5.9	- -	2 2.9	14 37.8	8 26.7	1 3.6
17. ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสังคม	- -	- -	- -	- -	2 3.8	- -	1 1.9	- -	- -	- -	- -	- -	5 13.5	- -	- -
18. มีความรู้ความเข้าใจในการทำงาน	1 0.9	6 5.4	2 3.2	4 6.9	1 1.9	2 3.5	1 1.9	4 8.3	5 11.6	- -	1 0.9	1 1.4	1 2.7	2 6.7	1 3.6
19. ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสังคม	7 6.0	14 12.5	10 16.1	2 3.4	1 1.9	9 15.8	1 1.9	1 2.1	7 16.3	- -	7 6.1	- -	- -	- -	5 17.9
20. มีโอกาสได้เรียนรู้ใหม่ ๆ	11 9.4	5 4.5	17 27.4	25 43.1	2 3.8	17 29.8	1 1.9	22 45.8	2 4.7	2 5.9	10 8.7	3 4.3	9 24.3	4 13.3	3 10.7
21. มีความรู้ความเข้าใจในการทำงาน	22 18.8	37 33.0	12 19.4	11 19.0	3 5.7	11 19.3	3 5.8	9 18.8	12 27.9	5 14.7	22 19.1	25 36.2	6 16.2	9 30.0	5 17.9
22. มีความรู้ความเข้าใจในการทำงาน	18 15.4	11 9.8	16 25.8	16 27.6	2 3.8	13 22.8	2 3.8	14 29.2	2 4.7	1 2.9	18 15.7	9 13.0	2 5.4	5 16.7	8 28.6
23. ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสังคม	- -	1 0.9	2 3.2	1 1.7	1 1.9	2 3.5	1 1.9	1 2.1	1 2.3	- -	- -	- -	1 2.7	- -	1 3.6
24. มีความรู้ความเข้าใจในการทำงาน	30 25.6	24 21.4	3 4.8	9 15.5	4 7.5	3 5.3	4 7.7	8 16.7	11 25.6	2 5.9	30 26.1	13 18.8	1 2.7	8 26.7	3 10.7
25. มีความรู้ความเข้าใจในการทำงาน	- -	- -	- -	- -	1 1.9	- -	1 1.9	- -	- -	1 2.9	- -	- -	- -	- -	1 3.6
26. ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสังคม	90 76.9	79 70.5	36 58.1	27 46.6	1 1.9	32 56.1	1 1.9	24 50.0	26 60.5	2 5.9	88 76.5	53 76.8	- -	- -	16 57.1
27. ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและสังคม	1 0.9	- -	- -	- -	1 1.9	- -	1 1.9	- -	- -	1 2.9	1 0.9	- -	- -	- -	- -

ตารางที่ 6 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลความสนใจในอาชีพ พยาบาล แพทย์ ทหาร ตำรวจ ในด้านการได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.9, 70.5, 58.1 และ 46.6 ตามลำดับ ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูงมากที่สุด ร้อยละ 45.3 ส่วนอาชีพแพทย์ และพยาบาลนั้นมีผู้ให้เหตุผลความสนใจว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง คิดเป็นร้อยละ 39.3 และ 24.8 ตามลำดับ และเป็นเหตุผลที่รองลงมา ส่วนนักเรียนที่สนใจอาชีพตำรวจ ทหาร ได้ให้เหตุผลรองลงมาว่าเป็นอาชีพที่เสี่ยง ตื่นเต้น ผจญภัย คิดเป็นร้อยละ 43.1 และ 45.2 ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์และพยาบาลได้ให้เหตุผลความสนใจว่า บิดามารดา ญาติ หรือผู้อื่นให้การสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 21.4 และ 25.6 ตามลำดับ นักเรียนที่ให้ความสนใจอาชีพตำรวจได้ให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ร้อยละ 43.1 ซึ่งเป็นจำนวนพอ ๆ กับเหตุผลว่าเป็นอาชีพที่เสี่ยง ตื่นเต้น ผจญภัย นอกจากนี้ นักเรียนที่สนใจอาชีพทหารและตำรวจ ได้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง มีสวัสดิการดี มีบำนาญ คิดเป็นร้อยละ 25.8 และ 27.6 ตามลำดับ

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สนใจอาชีพวิศวกร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ได้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.6 และ 46.2 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชายที่สนใจอาชีพ แพทย์ ทหาร และตำรวจ ได้ให้เหตุผลของความสนใจว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.5, 56.1 และ 50.0 ตามลำดับ เหตุผลที่รองลงมาของนักเรียนชายที่สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ได้แก่ เหตุผลว่ามีลักษณะงานที่ตรงกับที่ต้องการทำและเป็นอาชีพที่หางานได้ง่าย เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และ 26.9 ตามลำดับ นักเรียนชายที่ให้ความสนใจอาชีพวิศวกร ได้ให้เหตุผลความสนใจรองลงมาว่าเป็นอาชีพที่ได้มีโอกาสแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้เต็มที่ และเป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 26.5 และ 20.6 ตามลำดับ ที่สนใจอาชีพแพทย์ ได้ให้เหตุผลของความสนใจรองลงมาว่า เป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง ร้อยละ 39.5 ที่สนใจอาชีพทหารและตำรวจ ได้ให้เหตุผลรองลงมาว่าเป็นอาชีพที่เสี่ยง ตื่นเต้น ผจญภัย ร้อยละ 43.9 และ 39.6 เป็นอาชีพที่มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน คิดเป็นร้อยละ 29.8 และ 45.8 และเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงในอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 22.8 และ 29.2 ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชายที่สนใจอาชีพทหารและตำรวจได้ให้เหตุผลในเรื่องหางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานน้อยมาก คิดเป็นจำนวนระหว่างร้อยละ 0 ถึง 2.1 เท่านั้น ส่วนนักเรียนชายที่สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกร และแพทย์ ได้ให้เหตุผลในเรื่องมีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง และหางานได้ง่ายเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน คิดเป็นจำนวนระหว่างร้อยละ 40 ถึง 68 และจำนวนระหว่างร้อยละ 12 ถึง 27

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สนใจอาชีพแพทย์ พยาบาล และครู ได้ให้เหตุผลความสนใจว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ คิดเป็นร้อยละ 76.8, 76.5 และ 57.1 ตามลำดับ ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพเลขานุการ ว่าเป็นอาชีพที่ได้มีโอกาสติดต่อกับผู้อื่นอย่างกว้างขวางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.8 ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพพนักงานธนาคาร ว่าเป็นอาชีพที่มีลักษณะงานตรงกับที่ควรจะทำมากที่สุด ร้อยละ 46.7 ส่วนเหตุผลรองลงมา นั้น นักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ พนักงานธนาคาร เลขานุการ และพยาบาล ให้เหตุผลที่สนใจว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูง จำนวนระหว่างร้อยละ 23.5 ถึง 39.1 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเหตุผลอันดับรองลงมา จากเหตุผลที่นักเรียนให้ความสำคัญที่สุดในแต่ละอาชีพ ส่วนนักเรียนที่สนใจอาชีพครูและพนักงานธนาคาร ได้ให้เหตุผลรองลงมาว่าสนใจเพราะเป็นอาชีพที่ได้ทำงานตรงตามความสามารถของตน จำนวนระหว่างร้อยละ 36.7 ถึง 42.9

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพแพทย์ให้เหตุผลที่สนใจว่า เป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง ประมาณร้อยละ 39 และเป็นเหตุผลที่ไ้รองลงมา จากเหตุผลที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เช่นเดียวกับนักเรียนชายที่สนใจอาชีพนี้ นอกจากนี้ นักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพพยาบาล และนักเรียนชายที่สนใจอาชีพแพทย์ได้ให้เหตุผลว่า บิดา ญาติหรือผู้อื่น ใ้การสนับสนุน ประมาณร้อยละ 26 โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพพยาบาลนั้นได้เน้นเหตุผลนี้เป็นจำนวนมากรองมาจากเหตุผลที่ใ้มากที่สุดของความสนใจอาชีพนี้

ที่ 7 ผลการสำรวจทัศนคติของอาสาสมัครในอาชีพนักกีฬา ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แยกเฉพาะอาชีพที่มีความสูงสุด 5 อันดับ

ระดับชั้น/เพศ ความสนใจในอาชีพ	มัธยมศึกษาปีที่ 6										มัธยมศึกษาปีที่ 6/ชาย																											
	คารว		พยารา		ทพร		ค ขวามักการของตนเอง		ครู		นักธุรกิจ		ตำรวจ		ทหาร		วิศวกร		คา ขวามักการของตนเอง		ช่างเทคนิค		พยารา		ครู		ตำรวจ		เภสัชกร		เลขานุการ		นักเทศ		พนักงานบริการ		นักธุรกิจ	
	จำนวน ร้อยละ (N=53)	จำนวน ร้อยละ (N=50)	จำนวน ร้อยละ (N=48)	จำนวน ร้อยละ (N=34)	จำนวน ร้อยละ (N=26)	จำนวน ร้อยละ (N=26)	จำนวน ร้อยละ (N=45)	จำนวน ร้อยละ (N=43)	จำนวน ร้อยละ (N=14)	จำนวน ร้อยละ (N=13)	จำนวน ร้อยละ (N=12)	จำนวน ร้อยละ (N=50)	จำนวน ร้อยละ (N=21)	จำนวน ร้อยละ (N=21)	จำนวน ร้อยละ (N=18)	จำนวน ร้อยละ (N=18)	จำนวน ร้อยละ (N=18)	จำนวน ร้อยละ (N=17)	จำนวน ร้อยละ (N=16)																			
รายได้ค่าตอบแทนสูง	8 15.1	6 12.0	2 4.2	12 35.3	- -	12 46.2	8 17.8	2 4.7	11 84.6	4 30.8	8 66.7	6 12.0	- -	8 38.1	8 44.4	4 22.2	3 16.7	1 5.9	8 50.0																			
หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	1 1.9	17 34.0	1 2.1	- -	- -	- -	1 2.2	1 2.3	8 61.5	- -	7 58.3	17 34.0	- -	- -	10 55.6	1 5.6	- -	1 5.9	- -																			
มีอิสระในการทำงาน	1 1.9	1 2.0	- -	22 64.7	5 19.2	5 19.2	1 2.2	- -	1 7.7	6 46.2	5 41.7	1 2.0	6 28.6	16 76.2	2 11.1	1 5.6	9 50.0	1 5.9	3 18.8																			
งานสบาย ไม่ค่อยมีลึกลับของมาก	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -																			
ได้ค่าจ้างดีสูงงาน เล็กจึงแยกตัว	2 3.8	4 8.0	4 8.3	1 2.9	1 3.8	- -	2 4.4	3 7.0	- -	- -	- -	4 8.0	1 4.8	1 4.8	- -	- -	- -	- -	1 6.3																			
เป็นอาชีพที่เสี่ยง ค่อนข้างยาก	22 41.5	1 2.0	21 43.8	1 2.9	- -	1 3.8	16 35.6	18 41.9	- -	1 7.7	- -	1 2.0	- -	- -	- -	- -	1 5.6	- -	1 6.3																			
ก้าวหน้าไกลและได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	2 3.8	5 10.0	- -	4 11.8	3 11.5	10 38.5	1 2.2	- -	- -	2 15.4	1 8.3	5 10.0	2 9.5	2 9.5	1 5.6	1 5.6	6 33.3	3 17.6	6 37.5																			
ได้มีโอกาสเดินทางไปตามสถานที่ต่าง ๆ และอาจมีโอกาสไปต่างประเทศ	- -	- -	1 2.1	1 2.9	- -	3 11.5	- -	1 2.3	1 7.7	1 7.7	2 16.7	- -	- -	- -	- -	- -	16 88.9	1 5.9	2 12.5																			
ได้ทำงานที่ความสามารถของตนเอง	8 15.1	9 18.0	11 22.9	6 17.6	15 57.7	5 19.2	6 13.3	10 23.3	3 23.1	2 15.4	4 33.3	9 18.0	12 57.1	4 19.0	4 22.2	5 27.8	2 11.1	6 35.3	3 18.8																			
มีโอกาสได้ทดสอบความรู้ความสามารถ	- -	- -	2 4.2	- -	- -	3 11.5	- -	2 4.7	3 23.1	- -	2 16.7	- -	- -	- -	- -	- -	1 5.6	- -	1 6.3																			
ได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง	- -	- -	- -	- -	- -	3 11.5	- -	3 7.0	- -	1 7.7	1 8.3	8 16.0	4 19.0	1 4.8	3 16.7	1 5.6	- -	4 23.5	- -																			
ตรงกับแผนการไว้ของตนเอง	- -	8 16.0	4 8.3	2 5.9	4 15.4	3 11.5	- -	3 7.0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	5 31.3																			
เป็นงานที่หาความสามารถ	8 15.1	- -	9 18.8	3 8.8	2 7.7	6 23.1	8 17.8	7 16.3	3 23.1	2 15.4	1 8.3	- -	2 9.5	1 4.8	1 15.6	2 11.1	3 16.7	- -	- -																			
มีโอกาสได้ริเริ่มงานใหม่ ๆ	- -	- -	- -	2 5.9	- -	- -	- -	- -	- -	1 7.7	2 16.7	- -	- -	1 4.8	- -	- -	- -	- -	- -																			
มีอำนาจได้ควบคุมและบริหารงานเอง	3 5.7	- -	3 6.3	16 47.1	- -	5 19.2	3 6.7	3 7.0	- -	4 30.8	- -	- -	12 57.1	2 11.1	- -	- -	- -	- -	3 18.8																			
ได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ	9 17.0	15 30.0	5 10.4	4 11.8	11 42.3	2 7.7	6 13.3	5 11.6	2 15.4	- -	1 8.3	15 30.0	9 42.9	4 19.0	6 33.3	8 44.4	1 5.6	10 58.8	2 12.5																			
มีโอกาสได้ทดสอบสมรรถนะอย่างกว้างขวาง	3 5.7	1 2.0	3 6.3	4 11.8	1 3.8	12 45.2	3 6.7	2 4.7	- -	1 7.7	- -	1 2.0	1 4.8	3 14.3	- -	9 50.0	3 16.7	7 41.2	8 50.0																			
ทำให้ได้ขยายความรู้	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 5.6	8 44.4	- -																			
ทำให้ได้ศึกษาภาษา	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 5.6	- -	3 18.8																			
ได้มีโอกาสได้หาความรู้	4 7.5	2 4.0	1 2.1	- -	- -	5 19.2	3 6.7	1 2.3	- -	- -	- -	2 4.0	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 6.3																			
มีความรู้ดี และมีชื่อเสียง	14 26.4	4 8.0	11 22.9	- -	2 7.7	1 3.8	12 26.7	11 25.6	1 7.7	- -	- -	4 8.0	1 4.8	- -	3 16.7	- -	- -	1 5.9	1 6.3																			
มีเกียรติได้บริหารของ	6 11.3	2 4.0	9 18.8	- -	1 3.8	3 11.5	6 13.3	9 20.9	- -	- -	- -	2 4.0	1 4.8	- -	3 16.7	1 5.6	- -	2 11.8	1 6.3																			
มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	7 13.2	12 24.0	6 12.5	3 8.8	9 34.6	- -	5 11.1	6 17.0	2 15.4	1 7.7	- -	12 24.0	8 38.1	2 9.5	1 5.6	4 22.2	- -	8 47.1	1 6.3																			
มีความรับผิดชอบสูง	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -																			
มีความตั้งใจในอาชีพ เช่น	22 41.5	15 30.0	13 27.1	- -	7 26.9	- -	20 44.4	12 27.9	- -	- -	- -	15 30.0	5 23.8	- -	4 22.2	1 5.6	- -	- -	3 17.6																			
สวัสดิการดี มีบำนาญ	1 1.9	- -	1 2.1	9 26.5	- -	- -	1 2.2	1 2.3	- -	8 61.5	- -	- -	- -	1 4.8	- -	- -	- -	2 11.8	- -																			
ค่าตอบแทนตามความสามารถ	3 5.7	6 12.0	6 12.5	- -	1 3.8	- -	3 6.7	5 11.6	1 7.7	- -	1 8.3	6 12.0	1 4.8	- -	5 27.8	- -	- -	- -	- -																			
บิดา มารดา ครู หรือผู้ใหญ่ที่สนับสนุน	- -	3 6.0	- -	6 17.6	- -	- -	- -	- -	- -	3 23.1	- -	3 6.0	- -	3 14.3	1 5.6	- -	- -	- -	- -																			
บิดามารดามีกิจการอยู่แล้ว	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -																			
ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์	30 56.6	37 74.0	26 54.2	- -	10 38.5	- -	25 55.6	22 51.2	- -	- -	- -	37 74.0	7 35.3	- -	3 16.7	- -	- -	- -	- -																			
คู่สมรสและประเทศชาติ	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -																			
ตามเหตุผลอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 5.6	- -	- -																			
ตามลวชวงคน โปรดระบุไว้ในข้อ	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -																			

ตารางที่ 7 ผลการสำรวจ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพ พยาบาล ตำรวจ และทหาร ว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.6, 56.6 และ 54.2 ตามลำดับ นักเรียนให้เหตุผลที่สนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ว่าเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.7 ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพครู ว่าเป็นอาชีพที่ได้ทำงานตรงกับความสามารถของตนเอง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.7 ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพพนักงานธุรกิจ ว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง และมีโอกาสติดต่อสมาคมกับผู้อื่นอย่างกว้างขวางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.2 เท่ากัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจอาชีพพยาบาลได้ให้เหตุผลรอง ว่าเป็นอาชีพที่บิคา มารดา ญาติ หรือผู้อื่นให้การสนับสนุน ร้อยละ 12 เท่านั้น แต่ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ร้อยละ 34 และให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงในอาชีพ ประกอบกับเป็นอาชีพที่มีลักษณะงานตรงกับที่ ต้องการทำ คิดเป็นร้อยละ 30 เท่ากัน

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพตำรวจ ทหาร ว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.6 และ 51.2 ตามลำดับ ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงในอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 44.4 และ 27.9 ตามลำดับ และให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่เสี่ยง ตื่นเต้น ผจญภัย คิดเป็นร้อยละ 35.6 และ 41.9 ตามลำดับ นักเรียนชายที่สนใจอาชีพวิศวกรและช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ได้ให้เหตุผลของความสนใจว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.6 และ 66.7 ตามลำดับ และให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 61.5 และ 58.3 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชายที่สนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ให้เหตุผลว่าได้ดำเนินอาชีพตามอย่างบิดามารดา มากที่สุด ร้อยละ 61.5 ซึ่งนักเรียนที่สนใจอาชีพอื่น ๆ ไม่ได้ให้เหตุผลนี้เท่าใดนักก็มีประมาณร้อยละ 0 ถึง 2 เท่านั้น

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนที่สนใจอาชีพวิศวกร ค้าขายมีกิจการของตนเอง และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ไม่ได้ให้เหตุผลในเรื่องของการช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติเลย ส่วนนักเรียนที่สนใจอาชีพตำรวจและทหาร ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูงร้อยละ 17.8 และ 4.7 เท่านั้นแต่ได้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ

ได้รับการยกย่อง ร้อยละ 26.7 และ 25.6 ตามลำดับ ซึ่งในขณะที่นักเรียนที่สนใจอาชีพค้าขายมีกิจกรรมของตนเอง ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ไม่ได้ให้เหตุผลนี้เลย และนักเรียนที่สนใจอาชีพวิศวกรให้เหตุผลนี้เพียงร้อยละ 7.7 เท่านั้น

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพพยาบาล ว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด ร้อยละ 74.0 นักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพครู ให้เหตุผลที่สนใจว่าเป็นอาชีพที่ได้ทำงานตรงกับความสามารถของตนเอง มากที่สุด ร้อยละ 57.1 นักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพค้าขายมีกิจกรรมของตนเอง ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงานมากที่สุด ร้อยละ 76.2 นักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพเลขานุการ และนักธุรกิจให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีโอกาสติดต่อกับผู้อื่นอย่างกว้างขวาง มากที่สุด ร้อยละ 50 เท่ากัน และสำหรับนักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพธุรกิจให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง มากที่สุด ร้อยละ 50 ด้วยเช่นกัน นักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพมัคคุเทศก์ได้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ได้มีโอกาสเดินทางไปตามสถานที่ต่าง ๆ และมีโอกาสได้ไปต่างประเทศ มากที่สุด ร้อยละ 88.9 นักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพพนักงานธนาคาร ได้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีลักษณะงานตรงกับที่ต้องการทำมากที่สุด

อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่า นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจอาชีพพนักงานธนาคาร เลขานุการ ครู และพยาบาลได้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีลักษณะงานตรงกับที่ต้องการทำ คิดเป็นร้อยละ 58.8, 44.4, 42.9 และ 30.0 ตามลำดับ และให้เหตุผลว่าได้ทำงานตรงกับความสามารถ คิดเป็นร้อยละ 35.3, 27.8, 57.1 และ 18.0 ตามลำดับ นักเรียนที่สนใจในอาชีพนักธุรกิจ เกษษกร และค้าขายมีกิจกรรมของตนเอง ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง คิดเป็นร้อยละ 50.0, 44.4, และ 38.1 ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนหญิงที่สนใจอาชีพเภสัชกร และพยาบาล ได้ให้เหตุผลที่สนใจว่าเป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 55.6 และ 34.0 ตามลำดับ และให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่บิดามารดา ญาติ หรือผู้อื่นสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 27.8 และ 12.0 ตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนที่สนใจอาชีพครู ไม่ได้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายและเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง เช่นเดียวกับนักเรียนที่สนใจอาชีพค้าขายมีกิจกรรมของตนเองและมัคคุเทศก์ไม่ได้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเลย แต่ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 76.2 และ 50.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ผลการสำรวจเหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ

ระดับชั้น/เพศ	มัธยมศึกษาปีที่ 3		ม.3/ชาย		ม.3/หญิง		มัธยมศึกษาปีที่ 6		ม.6/ชาย		ม.6/หญิง	
	จำนวน	ร้อยละ (N=612)	จำนวน	ร้อยละ (N=277)	จำนวน	ร้อยละ (N=335)	จำนวน	ร้อยละ (N=331)	จำนวน	ร้อยละ (N=124)	จำนวน	ร้อยละ (N=207)
1. รายได้ที่มีค่าตอบแทนสูง	212	34.6	118	42.6	94	28.1	91	27.5	57	46.0	34	16.4
2. หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	79	12.9	34	12.3	45	13.4	64	19.3	21	16.9	43	20.8
3. มีอิสระในการทำงาน	108	17.6	57	20.6	51	15.2	80	24.2	36	29.0	44	21.3
4. งานสบาย ไม่ต้องรับผิดชอบมาก	15	2.5	10	3.6	5	1.5	6	1.8	3	2.4	3	1.4
5. โดดเด่นตัวสวยงาม เครื่องแบบสวย	13	2.1	7	2.5	6	1.8	8	2.4	1	0.8	7	3.4
6. เป็นอาชีพที่เสี่ยง ตื่นเต้น ผจญภัย	30	4.9	15	5.4	15	4.5	17	5.1	12	9.7	5	2.4
7. ก้าวทันโลกและใคร่ปรับระบบการณใหม่ ๆ อยู่เสมอ	73	11.9	32	11.6	41	12.2	48	14.5	19	15.3	29	14.0
8. โด่มีโอกาสดำเนินทางไปตามสถานที่ต่าง ๆ และอาจมีโอกาสดำเนินทางไปต่างประเทศ	48	7.8	32	11.6	16	4.8	23	6.9	14	11.3	9	4.3
9. ได้ทำงานตรงกับความสามารถของตนเอง	139	22.7	74	26.7	65	19.4	91	27.5	33	26.6	58	28.0
10. มีโอกาสได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้เต็มที่	87	14.2	52	18.8	35	10.4	42	12.7	22	17.7	20	9.7
11. ตรงกับแผนการเรียนของตนเอง	64	10.5	21	7.6	43	12.8	32	9.7	8	6.5	24	11.6
12. เป็นงานที่ทำหายสามารถ	66	10.8	32	11.6	34	10.1	43	13.0	17	13.7	26	12.6
13. มีโอกาสได้ริเริ่มงานใหม่ ๆ	21	3.4	14	5.1	7	2.1	11	3.3	6	4.8	5	2.4
14. มีอำนาจได้ควบคุมและบริหารงานเอง	26	4.2	17	6.1	9	2.7	11	3.3	5	4.0	6	2.9
15. ลักษณะงานตรงกับที่คิดการทำ	136	22.2	61	22.0	75	22.4	75	22.7	19	15.3	56	27.1
16. มีโอกาสศึกษาค้นคว้ากับผู้อื่นอย่างกว้างขวาง	12	5.4	17	6.1	16	4.8	34	10.3	10	8.1	24	11.6
17. ทำให้ได้ใช้ภาษาต่างประเทศ ทำให้พูดได้หลายภาษา	12	2.0	6	2.2	6	1.8	5	1.5	3	2.4	2	1.0
18. มีหน้าตาในสังคม และมีชื่อเสียง	15	2.5	11	4.0	4	1.2	12	3.6	4	3.2	8	3.9
19. มีเกียรติได้รับยกย่อง	38	6.2	15	5.4	23	6.9	18	5.4	9	7.3	9	4.3
20. มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	43	7.0	17	6.1	26	7.8	16	4.8	2	1.6	14	6.8
21. มีความรับผิดชอบสูง	103	16.8	38	13.7	65	19.4	59	17.8	19	15.3	40	19.3
22. มีความมั่นคงในอาชีพ เช่น สวัสดิการดี มีบ้านอยู่	54	8.8	13	4.7	41	12.2	42	12.7	8	6.5	34	16.4
23. ค่าเงินอาชีพความหมายกับความสามารถ	9	1.5	7	2.5	2	0.6	2	0.6	1	0.8	1	0.5
24. บิดา มารดา ญาติ หรือผู้อื่นให้การสนับสนุน	86	14.1	25	9.0	61	18.2	28	8.5	10	8.1	18	8.7
25. บิดามารคามีกิจการอยู่แล้ว	7	1.1	4	1.4	3	0.9	6	1.8	2	1.6	4	1.9
26. ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	222	36.3	48	17.3	174	51.9	92	27.8	16	12.9	76	36.7
27. ภูมิใจเหตุผลอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โปรดระบุไว้ในข้อนี้	7	1.1	5	1.8	2	0.6	2	0.6	0	0.0	2	1.0

ตารางที่ 8 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ร้อยละ 36.3 และ 27.8 ตามลำดับ ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เหตุผลรองลงมาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ เหตุผลที่ว่า เป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูงได้ทำงานตรงกับความสามารถของตนเอง และเป็นอาชีพที่มีลักษณะงานตรงกับที่ต้องการทำ คิดเป็นร้อยละ 34.6, 22.7 และ 22.2 ตามลำดับ เหตุผลรองลงมาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ เหตุผลที่ว่า เป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง เท่ากับเหตุผลที่ว่า ได้ทำงานตรงกับความสามารถของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 27.5 และเหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และเป็นที่น่าสนใจว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลของความสนใจว่าเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงานเพียงร้อยละ 17.6 เท่านั้น

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพอันดับ 1 ในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.6 และ 46 ตามลำดับ และให้เหตุผลว่าช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ คิดเป็นร้อยละ 17.3 และ 12.9 เท่านั้น ในขณะที่นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.9 และ 36.7 ตามลำดับ และให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง เพียงร้อยละ 28.1 และ 16.4 ตามลำดับเท่านั้น นอกจากนี้ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ให้เหตุผลความสนใจว่า เป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 12.3 และ 13.4 ตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้เหตุผลความสนใจเดียวกันนี้ คิดเป็นร้อยละ 16.9 ถึง 20.8

เป็นที่น่าสนใจว่า นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ให้เหตุผลของความสนใจว่า บิดามารดา ญาติ หรือผู้อื่น ให้การสนับสนุน ร้อยละ 18.2 ส่วนนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้เหตุผลนี้เพียงประมาณ ร้อยละ 8 ถึง 9 เท่านั้น

ตารางที่ 9 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในงานอาชีพ

ความรู้เกี่ยวกับ ระดับความเข้าใจถูกต้อง	ลักษณะงานที่ทำ							ความรู้ความสามารถ						
	ดี		ปานกลาง		ไม่ถูกต้อง		รวม	ดี		ปานกลาง		ไม่ถูกต้อง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. วิชาชีพ/วิชาการ	422	69.1	183	30.0	6	1.0	611	416	68.2	168	27.5	26	4.3	610
2. การบริหารและการจัดการ	18	75.0	4	16.7	2	8.3	24	16	66.7	6	25.0	2	8.3	24
3. เสมียนพนักงาน	73	71.6	23	22.5	6	5.9	102	71	69.6	24	23.5	7	6.9	102
4. การค้า	63	84.0	9	12.0	3	4.0	75	50	66.7	20	26.7	5	6.7	75
5. การบริการ	151	82.1	28	15.2	5	2.7	184	121	65.8	43	23.4	20	10.9	184
6. การกสิกรรม	18	85.7	3	14.3	-	-	21	15	75.0	4	20.0	1	5.0	20
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	61	88.4	8	11.6	-	-	69	52	75.4	12	17.4	5	7.2	69
รวม	806	(74.2)	258	(23.8)	22	(2.0)	1,086	741	(68.4)	277	(25.6)	66	(6.1)	1,084

หมายเหตุ : คิดจำนวนร้อยละตามแนวนอน

ตารางที่ 9 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมาก คือ ร้อยละ 74.2 มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำในระดับดี และมีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในงานอาชีพในระดับดีเป็นส่วนมาก คือร้อยละ 68.4 ในทำนองเดียวกัน โดยที่นักเรียนมีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำในระดับดี ประมาณ ร้อยละ 82 ถึง 88 ในหมวดอาชีพการค้า หมวดอาชีพการบริการ หมวดอาชีพการกสิกรรม และ หมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง และประมาณร้อยละ 69 ถึง 75 ในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดอาชีพเสมียนพนักงานและหมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนมีความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ เพียง ร้อยละ 1 ถึง 8.3 โดยมีความเข้าใจไม่ถูกต้องในหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ เพียงร้อยละ 1 และในหมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ ร้อยละ 8.3 และไม่มีนักเรียนผู้ใดที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลย ในหมวดอาชีพการกสิกรรมและหมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง

ในด้านความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพมีอยู่ในระดับดี คือประมาณระหว่างร้อยละ 65 ถึง 75 มีในหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ หมวดอาชีพการบริหาร และการจัดการ หมวดอาชีพเสมียนพนักงาน หมวดอาชีพการค้า หมวดอาชีพการบริการ หมวดอาชีพการกสิกรรม หมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่มีความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพเพียงระหว่างร้อยละ 4.3 ถึง 10.9 โดยที่เป็นความเข้าใจไม่ถูกต้องในหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ ร้อยละ 4.3 หมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ ร้อยละ 8.9 และ หมวดอาชีพการบริการ ร้อยละ 10.9

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้อง เกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในงานอาชีพ

ความรู้เกี่ยวกับ ระดับความเข้าใจถูกต้อง	ลักษณะงานที่ทำ							ความรู้ความสามารถ						
	ดี		ปานกลาง		ไม่ถูกต้อง		รวม	ดี		ปานกลาง		ไม่ถูกต้อง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. วิชาชีพ/วิชาการ	271	81.4	59	17.7	3	0.9	333	231	69.4	92	27.6	10	3.0	333
2. การบริหารและการจัดการ	31	91.2	3	8.8	-	-	34	30	88.2	4	11.8	-	-	34
3. เสมียนพนักงาน	49	89.1	6	10.9	-	-	55	41	74.5	12	21.8	2	3.6	55
4. การค้า	63	96.9	2	3.1	-	-	65	59	90.8	6	9.2	-	-	65
5. การบริการ	119	87.5	15	11.0	2	1.5	136	104	76.5	28	20.6	4	2.9	136
6. การกลสีกรรม	13	86.7	1	6.7	1	6.7	15	11	73.3	3	20.0	1	6.7	15
7. การกมนามคม/การผลิตและการช่าง	10	76.9	2	15.4	1	7.7	13	8	61.5	4	30.8	1	7.7	13
รวม	556	(85.4)	88	(13.5)	7	(1.1)	651	484	(74.3)	149	(22.9)	18	(2.8)	651

หมายเหตุ : คិតจำนวนร้อยละตามแนวนอน

ตารางที่ 10 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากคือ ร้อยละ 85.4 มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำในระดับดี และมีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพในระดับดีเป็นส่วนมากคือร้อยละ 74.3 ในทำนองเดียวกัน โดยที่นักเรียนมีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำในระดับดี คือ ประมาณระหว่างร้อยละ 81 ถึง 97 ในหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ หมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ หมวดอาชีพเสมียนพนักงาน หมวดอาชีพการค้า หมวดอาชีพการบริการ และหมวดอาชีพการกลีกรรม และประมาณร้อยละ 76.9 มีในหมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนมีความเข้าใจไม่ถูกต้องในลักษณะงานที่ทำ น้อยมากเพียงร้อยละ 0.9 ถึง 7.7 โดยที่มีความเข้าใจไม่ถูกต้องในหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ เพียงร้อยละ 0.9 หมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง ร้อยละ 7.7 และไม่มีนักเรียนผู้ใดที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลย ในหมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ หมวดอาชีพเสมียนพนักงานและหมวดอาชีพการค้า

ในด้านความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพมีอยู่ในระดับดีคือประมาณระหว่างร้อยละ 61 ถึง 76 มีในหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ หมวดอาชีพเสมียนพนักงาน หมวดอาชีพการบริการ หมวดอาชีพการกลีกรรม หมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง และประมาณระหว่างร้อยละ 88 ถึง 91 มีในหมวดอาชีพ การบริหารและการจัดการ และหมวดอาชีพการค้า

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่มีความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพ เพียงร้อยละ 2.9 ถึง 7.7 โดยที่เป็นความเข้าใจไม่ถูกต้องในหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ เพียงร้อยละ 3.0 หมวดอาชีพการกลีกรรม ร้อยละ 6.7 หมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง ร้อยละ 7.7 และไม่มีนักเรียนผู้ใดที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลยในหมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ และหมวดอาชีพการค้า

ตารางที่ 11 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในงานอาชีพ

ระดับชั้น/เพศ	ความรู้เกี่ยวกับ ระดับความเข้าใจถูกต้อง ความสนใจในอาชีพ	ลักษณะงานที่ทำ							ความรู้ ความสามารถ						
		ดี		ปานกลาง		ไม่ถูกต้อง		รวม	ดี		ปานกลาง		ไม่ถูกต้อง		รวม
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
มัธยมศึกษาปีที่ 3	พยาบาล	57	49.1	57	49.1	2	1.7	116	73	62.9	41	35.3	2	1.7	116
	แพทย์	52	46.4	60	53.6	-	-	112	70	62.5	39	34.8	3	2.7	112
	ทหาร	45	72.6	13	21.0	4	6.5	62	31	50.0	20	32.3	11	17.7	62
	ตำรวจ	50	86.2	8	13.8	-	-	58	35	60.3	16	27.6	7	12.1	58
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	43	81.1	10	18.9	-	-	53	33	62.3	16	30.2	4	7.5	53
มัธยมศึกษาปีที่ 3/ชาย	ทหาร	12	70.6	5	29.4	-	-	17	30	52.6	17	29.8	17	17.5	57
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	42	80.8	10	19.2	-	-	52	33	63.5	15	28.8	4	7.7	52
	ตำรวจ	43	75.4	12	21.1	2	3.5	57	29	60.4	13	27.1	6	12.5	48
	แพทย์	18	41.9	25	58.1	-	-	43	23	53.5	18	41.9	2	4.7	43
	วิศวกร	18	52.9	15	44.1	1	2.9	34	22	64.7	11	32.4	1	2.9	34
มัธยมศึกษาปีที่ 3/หญิง	พยาบาล	55	48.2	57	50.0	2	1.8	114	73	64.0	39	34.2	2	1.8	114
	แพทย์	34	49.3	35	50.7	-	-	69	47	68.1	21	30.4	1	1.4	69
	เลขานุการ	16	44.4	15	41.7	5	13.9	36	21	58.3	12	33.3	3	8.3	36
	พนักงานธนาคาร	29	96.7	1	3.3	-	-	30	26	86.7	3	10.0	1	3.3	30
	ครู	27	96.4	1	3.6	-	-	28	25	89.3	3	10.7	-	-	28

หมายเหตุ : คិតจำนวนร้อยละตามแนวนอน

ตารางที่ 11 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมาก มีความเข้าใจถูกต้องในลักษณะงานอาชีพที่ตนสนใจเป็นอันดับ 1 ในระดับดี คือ ระหว่างร้อยละ 72.6 ถึง 86.2 มีความเข้าใจถูกต้องเป็นอย่างดี ในอาชีพทหาร ตำรวจ และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานในอาชีพพยาบาลในระดับดี และปานกลาง ร้อยละ 49.1 เท่ากัน ส่วนในอาชีพแพทย์ มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงาน ในระดับดี ร้อยละ 53.6 และในระดับปานกลางร้อยละ 46.4

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 52.9 ถึง 80.8 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับดีในลักษณะงานอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับ 1 ในทุกอาชีพ ยกเว้น อาชีพแพทย์ที่นักเรียนที่นักเรียนร้อยละ 58.1 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับดี ส่วนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น ประมาณร้อยละ 96 มีความเข้าใจถูกต้องในลักษณะงานที่ทำในระดับดี ในอาชีพพนักงานธนาคารและครู สำหรับอาชีพพยาบาล แพทย์ และเลขานุการนั้น นักเรียนหญิงมีความเข้าใจถูกต้องในลักษณะงานในระดับดีและปานกลาง ในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ มีร้อยละ 48.2 และ 50 ร้อยละ 49.3 และ 50.7 ร้อยละ 44.4 และ 41.7 ตามลำดับ

ในเรื่องความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพ นั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งชายและหญิง ส่วนมาก คือประมาณ ร้อยละ 53 ถึง 65 และประมาณ ร้อยละ 58 ถึง 89 ตามลำดับ ที่มีความเข้าใจถูกต้องในระดับดี

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนทั้งชายและหญิงที่เข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ และความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพมีค่อนข้างน้อย คือ ระหว่างร้อยละ 1.8 ถึง 13.9 และ ระหว่างร้อยละ 1.4 ถึง 17.5 ตามลำดับ และไม่มีนักเรียนผู้ใดเลยที่เข้าใจไม่ถูกต้องในลักษณะงานที่ทำในอาชีพทหาร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า แพทย์ พนักงานธนาคาร และครู และที่เข้าใจไม่ถูกต้องในความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพครู

ตารางที่ 12 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในงานอาชีพ

ระดับชั้น/เพศ	ความรู้เกี่ยวกับ ระดับความเข้าใจถูกต้อง ความสนใจในอาชีพ	ลักษณะงานที่ทำ							ความรู้ ความสามารถ						
		ดี		ปานกลาง		ไม่ถูกต้อง		รวม	ดี		ปานกลาง		ไม่ถูกต้อง		รวม
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	ตำรวจ	45	84.9	7	13.2	1	1.9	53	38	71.7	12	22.6	3	5.7	53
	พยาบาล	31	62.0	19	38.0	-	-	50	30	60.0	18	36.0	2	4.0	50
	ทหาร	40	83.3	7	14.6	1	2.1	48	33	68.8	14	29.2	1	2.1	48
	ค้าขายมีกิจการของตนเอง	33	97.1	1	2.9	-	-	34	32	94.1	2	5.9	-	-	34
	ครู	26	100.0	-	-	-	-	26	22	84.5	4	15.4	-	-	26
	นักธุรกิจ	24	96.0	1	4.0	-	-	25	22	88.0	3	12.0	-	-	25
มัธยมศึกษาปีที่ 6/ชาย	ตำรวจ	37	82.2	7	15.6	1	2.2	45	32	71.1	10	22.2	3	6.7	45
	ทหาร	35	81.4	7	16.3	1	2.3	43	29	67.4	13	30.2	1	2.3	43
	วิศวกร	11	78.6	3	21.4	-	-	14	10	71.4	4	28.6	-	-	14
	ค้าขายมีกิจการของตนเอง	13	100.0	-	-	-	-	13	12	92.3	1	7.7	-	-	13
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	11	91.7	1	8.3	-	-	12	7	58.3	4	33.3	1	8.3	12
มัธยมศึกษาปีที่ 6/หญิง	พยาบาล	31	62.0	19	38.0	-	-	50	30	60.0	18	36.0	2	4.0	50
	ครู	21	100.0	-	-	-	-	21	18	85.7	3	14.3	-	-	21
	ค้าขายมีกิจการของตนเอง	20	95.2	1	4.8	-	-	21	20	95.2	1	4.8	-	-	21
	เภสัชกร	13	72.2	5	27.8	-	-	18	8	44.4	10	55.6	-	-	18
	เลขานุการ	15	83.3	3	16.7	-	-	18	14	77.8	4	22.2	-	-	18
	มัคคุเทศก์	18	100.0	-	-	-	-	18	16	88.9	2	11.1	-	-	18
	พนักงานธนาคาร	16	94.1	1	5.9	-	-	17	-	-	13	76.5	4	23.5	17
	นักธุรกิจ	15	93.8	1	6.3	-	-	16	14	87.5	2	12.5	-	-	16

หมายเหตุ : คำนวณร้อยละตามแนวนอน

ตารางที่ 12 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากคือระหว่างร้อยละ 62 ถึง 100 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับดีในเรื่องลักษณะงานอาชีพที่ตนสนใจเป็นอันดับ 1 และระหว่างร้อยละ 60 ถึง 94.1 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับดีในเรื่องความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพที่สนใจ โดยมีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำในอาชีพครูถึงร้อยละ 100 ในอาชีพพยาบาล ร้อยละ 62 ในอาชีพทหาร ตำรวจ นักธุรกิจ ค้าขายมีกิจการของตนเอง ระหว่างร้อยละ 83.3 ถึง 97.1 ส่วนในด้านความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพ มีในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ครู และนักธุรกิจ ระหว่างร้อยละ 84.5 ถึง 94.1 และในอาชีพ ตำรวจ ทหาร พยาบาล ระหว่างร้อยละ 60 ถึง 71.7

นักเรียนทั้งชายและหญิง ส่วนมาก คือระหว่างร้อยละ 78.6 ถึง 100 และระหว่างร้อยละ 62 ถึง 100 ตามลำดับ ที่มีความเข้าใจถูกต้องในลักษณะงานที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับ 1 ในระดับดี และมีความเข้าใจถูกต้องในเรื่องความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพในระดับดี เช่นกัน คือระหว่างร้อยละ 58.3 ถึง 92.3 และร้อยละ 62 ถึง 95.2 ตามลำดับ ยกเว้นในอาชีพเภสัชกร ที่นักเรียนหญิงมีความเข้าใจถูกต้องในเรื่องความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพในระดับปานกลาง ร้อยละ 55.6 และในระดับดีร้อยละ 44.4 และในอาชีพพนักงานธนาคาร ที่นักเรียนหญิงมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องในเรื่องความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพ ในระดับปานกลางร้อยละ 76.5 และมีความเข้าใจไม่ถูกต้อง ร้อยละ 23.5

เป็นที่น่าสังเกตมีนักเรียนชายถึงร้อยละ 100 ที่มีความเข้าใจในลักษณะของงานในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ระดับดี และมีนักเรียนหญิงถึงร้อยละ 100 ที่มีความเข้าใจในลักษณะงานของอาชีพครูและมัคคุเทศก์ในระดับดี และไม่มีนักเรียนหญิงคนใดที่เข้าใจไม่ถูกต้องในลักษณะงานในอาชีพที่ตนสนใจเลย ส่วนความเข้าใจไม่ถูกต้องกับความรู้ความสามารถในอาชีพที่สนใจ มีนักเรียนหญิงเพียงร้อยละ 4 ที่เข้าใจไม่ถูกต้องในอาชีพพยาบาล และมีร้อยละ 23.5 ที่เข้าใจไม่ถูกต้องในอาชีพ พนักงานธนาคาร และมีนักเรียนชายเพียงร้อยละ 6.7, 2.3 และ 8.3 ที่เข้าใจไม่ถูกต้องในอาชีพ ตำรวจ ทหาร และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม นักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำมีน้อยมาก เพียงร้อยละ 1.9 ในอาชีพตำรวจ และร้อยละ 2.1 ในอาชีพทหาร และไม่มีนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลยในอาชีพพยาบาล ค้าขายมีกิจการของตนเอง ครูและนักธุรกิจ ส่วนในด้านความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพนั้น นักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องในอาชีพทหาร

ตำรว พยาบาล มีน้อยมาก คือ ระหว่างร้อยละ 2.1 ถึง 5.7 และไม่มีนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลยในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ครู และนักธุรกิจ

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากคือระหว่างร้อยละ 78.6 ถึง 100 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับดีในเรื่องลักษณะงานอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับ 1 และระหว่างร้อยละ 58.3 ถึง 92.3 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับดีในเรื่องความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพที่สนใจ โดยที่มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำนั้น ในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ถึงร้อยละ 100 อาชีพวิศวกร ร้อยละ 78.6 อาชีพตำรว ทหาร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ระหว่างร้อยละ 81.4 ถึง 91.7 นักเรียนที่มีความเข้าใจไม่ถูกต้องมีน้อยมาก คือ มีความเข้าใจไม่ถูกต้องในอาชีพตำรว ร้อยละ 2.2 และทหาร ร้อยละ 2.3 และไม่มีนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลย ในอาชีพวิศวกร ค้าขายมีกิจการของตนเอง และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ส่วนในด้านความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพนั้น นักเรียนมีความเข้าใจถูกต้องในระดับดีในอาชีพ ค้าขายมีกิจการของตนเอง ถึงร้อยละ 92.3 ในอาชีพตำรว ทหาร วิศวกร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ระหว่างร้อยละ 58.3 ถึง 71.4 นักเรียนที่มีความเข้าใจไม่ถูกต้องนั้นมีน้อย คือ มีในอาชีพตำรว ทหารและช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ระหว่างร้อยละ 2.3 ถึง 8.3 และไม่มีนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลย ในอาชีพวิศวกร ค้าขายมีกิจการของตนเอง

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 62 ถึง 100 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับดีในเรื่องลักษณะงานอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับ 1 คือ ระหว่างร้อยละ 60 ถึง 95.2 มีความเข้าใจถูกต้องในระดับดีในเรื่องความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพที่สนใจนั้น ยกเว้นในอาชีพเภสัชกร และพนักงานธนาคาร ที่นักเรียนมีความเข้าใจถูกต้องในเรื่องความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพในระดับปานกลางร้อยละ 55.6 และ 76.5 ตามลำดับ สำหรับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำอยู่ในระดับดีนั้น มีในอาชีพครูและมัคคุเทศก์ ถึงร้อยละ 100 ในอาชีพพยาบาล ร้อยละ 62 ในอาชีพเภสัชกร ร้อยละ 72.2 และในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง เลขานุการ พนักงานธนาคารและนักธุรกิจ ระหว่างร้อยละ 83.3 ถึง 95.2 เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องในลักษณะงานที่ทำเลย ส่วนในด้านความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพที่อยู่ในระดับดีนั้น มีในอาชีพครู ค้าขายมีกิจการของตนเอง มัคคุเทศก์ และนักธุรกิจ ระหว่างร้อยละ 85.7 ถึง 95.2 อาชีพพยาบาล ร้อยละ 60 อาชีพเภสัชกร ร้อยละ 44.4 เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่เข้าใจไม่ถูก

ต่งนั้นน้อยมาก คือ มีเพียงร้อยละ 4.0 ในอาชีพพยาบาล และไม่มีนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลยในอาชีพครู ถ้าชายมีกิจการของตนเอง เกษีกร เลขานุการ มัคคุเทศก์ และนักธุรกิจ มีเพียงในอาชีพพนักงานธนาคารเท่านั้นที่มีนักเรียนเข้าใจไม่ถูกต้องถึงร้อยละ 23.5

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันค้ำที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน

อันค้ำที่การเลือก สัมฤทธิผลทางการเรียน	อันค้ำที่ 1							อันค้ำที่ 2							อันค้ำที่ 3						
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	139	76.0	294	55.5	179	47.7	612	107	58.5	230	43.4	165	44.0	502	95	52.2	236	44.7	164	43.7	495
2. การบริหารและการจัดการ	3	1.6	13	2.5	8	2.1	24	5	2.7	14	2.6	2	0.5	21	7	3.8	14	2.7	8	2.1	29
3. งานสัมพันธ์พนักงาน	6	3.3	63	11.9	34	9.1	103	18	9.8	87	16.4	39	10.4	144	17	9.3	63	11.9	31	8.3	111
4. การค้า	8	4.4	39	7.4	28	7.5	75	13	7.1	52	9.8	30	8.0	95	22	12.1	58	11.0	45	12.0	125
5. การบริการ	22	12.0	91	17.2	71	18.9	184	27	14.8	103	19.4	71	18.9	201	22	12.1	73	13.8	49	13.1	144
6. การกลักรวม	-	-	9	1.7	12	3.2	21	2	1.1	13	2.5	13	3.5	28	11	6.0	28	5.3	24	6.4	63
7. การคมนาคม/ การผลิตและการช่าง	5	2.7	21	4.0	43	11.5	69	11	6.0	31	5.8	55	14.7	97	8	4.4	56	10.6	54	14.4	118
รวม	183		530		375		1,088	183		530		375		1,088	182		528		375		1,085

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ว่าจะ มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด คือ ระหว่างร้อยละ 43.4 ถึง 76.0 ทั้งใน ความสนใจในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 และสนใจ หมวดอาชีพการบริการ รองลงมาเป็นส่วนมาก คือระหว่างร้อยละ 12 ถึง 19.4 ยกเว้นนักเรียน ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปานกลาง ที่สนใจอาชีพหมวดเสมียนพนักงาน ในความสนใจในอาชีพ อันดับ 2 ร้อยละ 16.4 นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ที่สนใจอาชีพหมวดการผลิต การผลิตและการช่าง ในความสนใจอาชีพอันดับ 2 และ 3 ร้อยละ 14.7 และร้อยละ 14.4 ตามลำดับ นอกจากนี้ ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายออกไปในหมวดการบริหารและ การจัดการ หมวดการค้า หมวดการกิจกรรม ระหว่างร้อยละ 0.5 ถึง 12

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง และปานกลาง สนใจในหมวดการกิจกรรมน้อยที่สุด โดยที่ในความสนใจอาชีพอันดับ 1 นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงไม่สนใจในอาชีพนี้เลย ส่วนในความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของ นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปานกลาง และความสนใจในอาชีพอันดับ 2 ของนักเรียนที่มี สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและปานกลางมีน้อยมาก คือ ระหว่างร้อยละ 1.1 ถึง 2.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน

อันดับการเลือก สัมฤทธิผลทางการเรียน ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 1							อันดับที่ 2							อันดับที่ 3						
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	56	69.1	168	51.4	109	44.5	333	42	51.9	159	48.5	109	44.5	310	33	40.7	149	45.4	110	44.9	292
2. การบริหารและการจัดการ	2	2.5	21	6.4	11	4.5	34	5	6.2	7	2.1	10	4.1	22	4	4.9	9	2.7	15	6.1	28
3. งานเสมียนพนักงาน	5	6.2	26	8.0	24	9.8	55	10	12.3	49	14.9	20	8.2	79	14	17.3	42	12.8	27	11.0	83
4. การค้า	4	4.9	37	11.3	25	10.2	66	7	8.6	38	11.6	25	10.2	70	10	12.3	46	14.0	41	16.7	97
5. การบริการ	11	13.6	57	17.4	68	27.8	136	13	16.0	46	14.0	60	24.5	119	14	17.3	50	15.2	30	12.2	94
6. การกลีกรรม	-	-	10	3.1	6	2.4	16	1	1.2	16	4.9	12	4.9	29	5	6.2	19	5.8	16	6.5	40
7. การคมนาคม/ การผลิตและการช่าง	3	3.7	8	2.4	2	0.8	13	3	3.7	13	4.0	9	3.7	25	1	1.2	13	4.0	6	2.4	20
รวม	81		327		245		653	81		328		245		654	81		328		245		654

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่ว่าจะ มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ มีความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด คือ ระหว่างร้อยละ 40.7 ถึง 69.1 ทั้งในความสนใจในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 และสนใจในหมวดการบริการ รองลงมาเป็นส่วนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 12.2 ถึง 27.8 ยกเว้นนักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนปานกลาง ที่สนใจในอาชีพหมวดเสมียนพนักงาน ใน ความสนใจในอาชีพอันดับ 2 ร้อยละ 14.9 นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ที่สนใจใน อาชีพหมวดการค้า ในความสนใจในอาชีพอันดับ 3 ร้อยละ 16.7 นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทาง การ เรียนสูงที่สนใจในอาชีพหมวดเสมียนพนักงาน และหมวดการบริการ ในจำนวนที่เท่ากัน ในความ สนใจอาชีพอันดับ 3 ร้อยละ 17.3 นอกจากนี้ ความสนใจในอาชีพของนักเรียนได้กระจายออกไป ในหมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิต และการช่าง ระหว่างร้อยละ 0.8 ถึง 6.5

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง สนใจ อาชีพในหมวดการกสิกรรมน้อยที่สุด โดยที่ความสนใจในอาชีพอันดับ 1 นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทาง การเรียนสูงไม่สนใจในอาชีพนี้เลย ส่วนความสนใจในอาชีพอันดับ 2 ของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนสูงมีน้อยมาก คือ ร้อยละ 1.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิผลทางการเรียน

ระดับชั้น	ระดับสัมฤทธิผลทางการเรียน	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษา ปีที่ 3	พยาบาล	19	21.3	61	31.4	37	31.1	117
	แพทย์	51	57.3	47	24.2	14	11.8	112
	ทหาร	4	4.5	35	18.0	23	19.3	62
	ตำรวจ	9	10.1	23	11.9	26	21.8	58
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	6	6.7	28	14.4	19	16.0	53
	รวม	89		194		119		402

ระดับชั้น	ระดับสัมฤทธิผลทางการเรียน	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษา ปีที่ 6	ตำรวจ	1	5.9	16	15.0	36	31.9	53
	พยาบาล	6	35.3	28	26.2	16	14.2	50
	ทหาร	3	17.6	20	18.7	25	22.1	48
	คหบดี	1	5.9	17	15.9	16	14.2	34
	ครู	3	17.6	11	10.3	12	10.6	26
	นักธุรกิจ	3	17.6	15	14.0	8	7.1	26
	รวม	17		107		113		237

ตารางที่ 15 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง สนใจในอาชีพแพทย์มากที่สุด ร้อยละ 57.3 รองลงมา สนใจอาชีพพยาบาล ร้อยละ 21.3 ส่วนนักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปานกลาง และต่ำ สนใจในอาชีพพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 31.4 และ 31.1 ตามลำดับ โดยที่นักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปานกลางสนใจอาชีพแพทย์ รองลงมา ร้อยละ 24.2 และนักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ สนใจอาชีพตำรวจ รองลงมา ร้อยละ 21.8 เป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ สนใจในอาชีพ ทหาร ตำรวจ และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ระหว่างร้อยละ 4.5 ถึง 10.1, 11.9 ถึง 18.0 และ 16.0 ถึง 21.8 ตามลำดับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและปานกลาง สนใจอาชีพพยาบาล มากที่สุด ร้อยละ 35.3 และ 26.2 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ สนใจในอาชีพตำรวจมากที่สุด ร้อยละ 31.9 และนักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ สนใจในอาชีพทหาร รองลงมา ร้อยละ 17.6, 18.7 และ 22.1 ตามลำดับ เป็นที่น่าสนใจว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง สนใจในอาชีพนักธุรกิจ ครู ทหาร ร้อยละ 17.6 เท่า ๆ กัน และสนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง และอาชีพตำรวจ เพียงร้อยละ 5.9 เท่า ๆ กัน นักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปานกลาง สนใจในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ตำรวจและนักธุรกิจ ระหว่างร้อยละ 14 ถึง 15.9 นักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำสนใจในอาชีพพยาบาล และค้าขายมีกิจการของตนเอง ร้อยละ 14.2 เท่า ๆ กัน และสนใจในอาชีพนักธุรกิจ เพียงร้อยละ 7.1

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 1														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค่า		การบริการ		การกลีกรรรม		กมนทกม/ผลลค		
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	54	56.3	62	61.4	9	56.3	188	58.9	31	41.9	103	57.9	116	57.1	563
2. การบริหารและการจัดการ	2	2.1	6	5.9	1	6.3	2	0.6	1	1.4	6	3.4	5	2.5	23
3. งานเสมียนพนักงาน	12	12.5	11	10.9	3	18.8	35	11.0	6	2.1	11	6.2	14	6.9	92
4. การค่า	5	5.2	4	4.0	-	-	32	10.1	2	2.7	13	7.5	12	5.9	68
5. การบริการ	14	14.6	14	13.9	1	6.3	41	12.9	30	40.5	30	16.9	29	14.3	159
6. การกลีกรรรม	3	3.1	1	1.0	-	-	4	1.3	-	-	6	3.4	3	1.5	17
7. การกมนทกม/การผลลคและการชาง	6	6.3	3	3.0	2	12.5	17	5.3	4	5.4	9	5.1	24	11.8	65
รวม	96		101		16		319		74		178		203		987

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 2														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค่า		การบริการ		การกลีกรรรม		กมนทกม/ผลลค		
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	48	50.0	48	47.5	6	37.2	150	47.0	32	45.2	90	50.6	88	43.3	462
2. การบริหารและการจัดการ	2	2.1	1	1.0	1	6.3	11	3.4	-	-	3	1.7	2	1.0	20
3. งานเสมียนพนักงาน	10	10.4	15	14.9	3	18.8	49	15.4	5	6.8	19	10.7	27	13.3	128
4. การค่า	8	8.3	7	6.9	1	6.3	36	11.3	10	13.5	9	5.1	17	8.4	28
5. การบริการ	17	17.7	22	21.8	3	18.8	43	13.5	23	31.1	32	18.0	36	17.7	176
6. การกลีกรรรม	5	5.2	2	2.0	1	6.3	6	1.9	1	1.4	9	5.1	4	2.0	28
7. การกมนทกม/การผลลคและการชาง	6	6.3	6	5.9	1	6.3	24	7.5	3	4.1	16	9.0	29	14.3	85
รวม	96		101		16		319		74		178		203		987

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 3														รวม
	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค่า		การบริการ		การกลีกรรรม		กมนทกม/ผลลค		
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	52	54.2	46	45.5	11	68.8	143	45.3	38	51.4	72	40.4	89	43.8	451
2. การบริหารและการจัดการ	1	1.0	2	2.0	-	-	9	2.8	2	2.7	6	3.4	7	3.4	27
3. งานเสมียนพนักงาน	11	11.5	10	9.9	-	-	28	8.9	8	10.8	19	10.7	22	10.8	98
4. การค่า	9	9.4	11	10.9	-	-	53	16.8	8	10.8	15	8.4	16	7.9	112
5. การบริการ	11	11.5	20	19.8	-	-	36	11.4	11	14.9	27	15.2	28	13.8	133
6. การกลีกรรรม	5	5.2	5	5.0	1	6.3	16	5.1	2	2.7	17	9.6	11	5.4	57
7. การกมนทกม/การผลลคและการชาง	7	7.3	7	6.9	4	25.0	31	9.2	5	6.8	22	12.4	30	14.8	106
รวม	96		101		16		316		74		178		203		984

ตารางที่ 17 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพบิดา

ชั้น/เพศ	อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	วิชาชีพ/วิชาการ		การบริหาร การจัดการ		เสมียนพนักงาน		การค้า		การบริการ		การกสิกรรม		การคมนาคม/ผลิต		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ม.3	1. พยาบาล	10	26.3	6	20.0	2	66.7	22	21.4	5	13.9	27	38.0	31	37.8	103
	2. แพทย์	15	39.5	10	33.3	1	33.3	45	43.7	7	19.4	12	16.9	16	19.5	106
	3. ทหาร	5	13.2	7	23.3	-	-	15	14.6	11	30.6	11	15.5	7	8.5	56
	4. ตำรวจ	4	10.5	4	13.3	-	-	7	6.8	9	25.0	12	16.9	14	17.1	50
	5. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	4	10.5	3	10.0	-	-	14	13.6	4	11.1	9	12.7	14	17.1	48
	รวม	38		30		3		103		36		71		82		363
ม.3 ชาย	1. ทหาร	5	22.7	6	40.0	-	-	13	19.4	11	39.3	11	27.5	5	13.5	51
	2. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	4	18.2	3	20.0	-	-	14	20.9	4	14.3	9	22.5	13	35.1	47
	3. ตำรวจ	4	18.2	2	13.3	-	-	7	10.4	7	25.0	9	22.5	11	29.7	40
	4. แพทย์	6	27.3	2	13.3	-	-	18	26.9	4	14.3	5	12.5	5	13.5	40
	5. วิศวกร	3	13.6	2	13.3	1	100.0	15	22.4	2	7.1	6	15.0	3	8.1	32
	รวม	22		15		1		67		28		40		37		210
ม.3 หญิง	1. พยาบาล	9	36.0	6	25.0	2	50.0	22	28.2	5	38.5	26	52.0	31	55.4	101
	2. แพทย์	9	36.0	8	33.3	1	25.0	27	34.6	3	23.1	7	14.0	11	19.6	66
	3. เลขานุการ	2	8.0	4	16.7	1	25.0	15	19.2	3	23.1	4	8.0	4	7.1	33
	4. พนักงานธนาคาร	3	12.0	3	12.5	-	-	10	12.8	2	15.4	4	8.0	4	7.1	26
	5. ครู	2	8.0	3	12.5	-	-	4	5.1	-	-	9	18.0	6	10.7	24
	รวม	25		24		4		78		13		50		56		250

ตารางที่ 16 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ระหว่างร้อยละ 37.2 ถึง 68.8 ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 ไม่ว่าบิดาจะประกอบอาชีพในหมวดใดก็ตาม และในความสัมพันธ์รองลงมา นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดต่าง ๆ เกือบทุกหมวด สนใจอาชีพในหมวดการบริการ รองลงมาเป็นส่วนมาก คือระหว่างร้อยละ 11.5 ถึง 40.5 ยกเว้นนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพเสมียนพนักงานสนใจอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน รองลงมา ในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 1 และ 2 ร้อยละ 18.8 เท่ากัน และในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 3 นักเรียนสนใจอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง รองลงมา ร้อยละ 25.0 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน รองลงมา ในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 2 ร้อยละ 15.4 และในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 3 สนใจอาชีพหมวดการค้า รองลงมา ร้อยละ 16.8 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ สนใจหมวดอาชีพเสมียนพนักงาน และหมวดอาชีพการบริการ เท่า ๆ กัน โดยที่รองลงมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ ในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 3 ร้อยละ 11.5 นอกจากนี้ ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายออกไปในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการกสิกรรม เพียงเล็กน้อย คือ ระหว่างร้อยละ 0.6 ถึง 9.6

ความสนใจในอาชีพหมวดอื่น ๆ รองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ เมื่อพิจารณาความสอดคล้องกับอาชีพของบิดา ผลปรากฏว่าในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 1 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการ ร้อยละ 40.5 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน สนใจอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน ร้อยละ 18.8 ในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 2 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการ ร้อยละ 31.1 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน สนใจในอาชีพหมวดเสมียนพนักงาน ร้อยละ 18.8 ในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 3 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้า ร้อยละ 16.8 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการ ร้อยละ 14.9 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ร้อยละ 14.8

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามีอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน ในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 1 ไม่สนใจอาชีพหมวดการค้าและการกสิกรรมเลย และในความสัมพันธ์อาชีพอันดับ 3 ไม่สนใจอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดเสมียนพนักงาน หมวดการค้า

และหมวดการบริการเลย นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ ในความสนใจอาชีพอันดับ 1 และในความสนใจอาชีพอันดับ 2 ไม่สนใจอาชีพในหมวดการกลสิกรรมเลย

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการค้า สนใจอาชีพแพทย์ ระหว่างร้อยละ 33.3 ถึง 43.7 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน หมวดการกลสิกรรม สนใจอาชีพพยาบาล ระหว่างร้อยละ 37.8 ถึง 66.7 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจอาชีพทหาร ร้อยละ 30.6 นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดการค้า สนใจอาชีพแพทย์ ระหว่างร้อยละ 26.9 ถึง 27.3 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในการบริหารและการจัดการ หมวดการบริการ หมวดการกลสิกรรม สนใจในอาชีพ ทหาร ระหว่างร้อยละ 27.5 ถึง 40.0 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพหมวดเสมียนพนักงาน สนใจในอาชีพวิศวกร ร้อยละ 100 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ร้อยละ 35.1 ส่วนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ สนใจในอาชีพแพทย์ และพยาบาล เท่า ๆ กัน ร้อยละ 26.0 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหาร และการจัดการ หมวดการค้า สนใจในอาชีพแพทย์ ระหว่างร้อยละ 33.3 ถึง 34.6 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน หมวดการบริการ หมวดการกลสิกรรม หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพพยาบาล ระหว่างร้อยละ 38.5 ถึง 55.4 (จากตารางที่ 17)

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้านั้น มีความสนใจในอาชีพแพทย์ มากที่สุด ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ร้อยละ 26.9 และ 34.6 นักเรียนชายที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจอาชีพ ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า มากที่สุด ร้อยละ 35.1 แต่สนใจอาชีพวิศวกร เพียงร้อยละ 8.1 เท่านั้น

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ		อันดับที่ 1														รวม
		งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรวม		คมนาคม/ผลิต		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	20	46.5	19	44.2	7	70.0	70	44.6	34	56.7	81	50.6	64	66.0	295	
2. การบริหารและการจัดการ	4	9.3	3	7.0	2	20.0	7	4.5	1	1.7	9	5.6	3	3.1	29	
3. งานเสมียนพนักงาน	1	2.3	4	9.3	-	-	15	9.6	8	13.3	13	8.1	9	9.3	50	
4. การค้า	7	16.3	2	4.7	-	-	30	19.1	4	6.7	11	6.9	1	1.0	55	
5. การบริการ	9	20.9	14	32.5	1	10.0	30	19.1	12	20.0	35	21.9	16	16.5	117	
6. การกลุ่กรวม	1	2.3	-	-	-	-	2	1.3	1	1.7	6	3.8	3	3.1	13	
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	1	2.3	1	2.3	-	-	3	1.9	-	-	5	3.1	1	1.0	11	
รวม	43		43		10		157		60		160		97		570	

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ		อันดับที่ 2														รวม
		งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรวม		คมนาคม/ผลิต		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	22	51.2	19	44.2	7	70.0	77	48.7	28	46.7	71	44.4	47	48.5	271	
2. การบริหารและการจัดการ	-	-	2	4.7	-	-	10	6.3	1	1.7	4	2.5	1	1.0	18	
3. งานเสมียนพนักงาน	8	18.6	2	4.7	2	20.0	18	11.4	6	10.0	17	10.6	14	14.4	67	
4. การค้า	2	4.7	7	16.3	-	-	23	14.6	10	16.7	16	10.0	7	7.2	65	
5. การบริการ	5	11.6	8	18.6	-	-	24	15.2	14	23.3	32	20.0	19	19.6	102	
6. การกลุ่กรวม	4	9.3	4	9.3	-	-	3	1.9	1	1.7	9	5.6	5	5.2	26	
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	2	4.7	1	2.3	1	10.0	3	1.9	-	-	11	6.9	4	4.1	22	
รวม	43		43		10		158		60		160		97		571	

อันดับการเลือก อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ		อันดับที่ 3														รวม
		งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรวม		คมนาคม/ผลิต		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	22	51.2	19	44.2	4	40.0	74	46.8	26	43.3	63	39.4	44	45.4	252	
2. การบริหารและการจัดการ	1	2.3	5	11.6	-	-	6	3.8	2	3.3	6	3.8	3	3.1	23	
3. งานเสมียนพนักงาน	6	14.0	3	7.0	2	20.0	18	11.4	11	18.3	18	11.3	16	16.5	74	
4. การค้า	4	9.3	7	16.3	3	30.0	24	15.2	10	16.7	27	16.9	12	12.4	87	
5. การบริการ	9	20.9	6	14.0	-	-	24	15.2	9	15.0	25	14.4	12	12.4	83	
6. การกลุ่กรวม	1	2.3	2	4.7	-	-	7	4.4	1	1.7	16	10.0	6	6.2	33	
7. การคมนาคม/การผลิตและการช่าง	-	-	1	2.3	1	10.0	5	3.2	1	1.7	7	4.4	4	4.1	19	
รวม	43		43		10		158		60		160		97		571	

ตารางที่ 19 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพบิดา

ชั้น/เพศ	อาชีพบิดา ความสนใจในอาชีพ	วิชาชีพ/วิชาการ		การบริหาร การจัดการ		เสมียนพนักงาน		การคา		การบริการ		การกสิกรรม		การคมนาคม/ผลิต		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ม.6	1. ตำรวจ	5	29.4	4	22.2	1	100.0	11	19.3	3	14.3	15	23.8	5	16.1	44
	2. พยาบาล	2	11.8	6	33.3	-	-	5	8.8	6	28.6	17	27.0	11	35.5	47
	3. ทหาร	2	11.8	5	27.8	-	-	8	14.0	7	33.3	17	27.0	5	16.1	44
	4. ค้าขายมีกิจการของตนเอง	3	17.6	-	-	-	-	19	33.3	1	4.8	4	6.3	1	3.2	28
	5. ครู	2	11.8	1	5.6	-	-	3	5.3	2	9.5	6	9.5	9	29.0	23
	นักธุรกิจ	3	17.6	2	11.1	-	-	11	19.3	2	9.5	4	6.3	-	-	22
รวม		17		18		1		57		21		63		31		208
ม.6 ชาย	1. ตำรวจ	4	50.0	3	42.9	1	50.0	9	31.0	3	27.3	14	35.0	4	28.6	38
	2. ทหาร	2	25.0	4	57.1	-	-	8	27.6	6	54.5	15	37.5	4	28.6	39
	3. วิศวกร	-	-	-	-	1	50.0	3	10.3	1	9.1	3	7.5	4	28.6	12
	4. ค้าขายมีกิจการของตนเอง	-	-	-	-	-	-	8	27.6	-	-	3	7.5	-	-	11
	5. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	2	25.0	-	-	-	-	1	3.4	1	9.1	5	12.5	2	14.3	11
รวม		8		7		2		29		11		40		14		111
ม.6 หญิง	1. พยาบาล	2	13.3	6	40.0	-	-	5	10.6	6	37.5	17	48.6	11	36.7	47
	2. ครู	2	13.3	1	6.7	-	-	2	4.3	1	6.3	5	14.3	8	26.7	19
	3. ค้าขายมีกิจการของตนเอง	3	20.0	-	-	-	-	11	23.4	1	6.3	1	2.9	1	3.3	17
	4. เกษีกร	3	20.0	-	-	-	-	6	12.8	1	6.3	2	5.7	5	16.7	17
	5. เลขานุการ	-	-	3	20.0	-	-	5	10.6	3	18.8	3	8.6	2	6.7	16
	6. มัคเทศก	1	6.7	3	20.0	-	-	5	10.6	-	-	2	5.7	2	6.7	13
	7. พนักงานธนาคาร	1	6.7	-	-	-	-	6	12.8	3	18.8	5	14.3	1	3.3	16
8. นักธุรกิจ	3	20.0	2	13.3	-	-	7	14.9	1	6.3	-	-	-	-	13	
รวม		15		15		-		47		16		35		30		158

ตารางที่ 18 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด คือระหว่างร้อยละ 39.4 ถึง 70.0 ทั้งในความรู้สึกในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 ทั้งนี้ไม่ว่าบิดาของนักเรียนจะประกอบอาชีพในหมวดใดก็ตาม และในความรู้สึกรองลงมาของนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดต่าง ๆ เกือบทุกหมวด สนใจอาชีพในหมวดการบริการ รองลงมา คือระหว่างร้อยละ 10 ถึง 23.3 นอกจากนี้ความรู้สึกในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้กระจายไปในหมวดอาชีพการค้า หมวดอาชีพเสมียนพนักงาน หมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ หมวดอาชีพการกลีกรรรม และหมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง ระหว่างร้อยละ 1 ถึง 30

เมื่อพิจารณาถึงความสนใจในอาชีพหมวดอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจ รองลงมา จากหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ ในด้านความสอดคล้องกับอาชีพของบิดา พบว่า ในความรู้สึกในอาชีพอันดับ 1 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดอาชีพการค้าสนใจในอาชีพหมวดการค้า ร้อยละ 19.1 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการ ร้อยละ 23.3 ในความรู้สึกในอาชีพอันดับ 3 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้า ร้อยละ 15.2

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามีอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ในความรู้สึกอาชีพอันดับที่ 2 ไม่สนใจอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ และในความรู้สึกอาชีพอันดับ 3 ไม่สนใจอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างเลย และนักเรียนที่บิดามีอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการกลีกรรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง และในความรู้สึกอันดับ 2 ไม่สนใจหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการค้า หมวดการบริการ และหมวดการกลีกรรรมเลย คล้ายคลึงกับความรู้สึกในอาชีพอันดับ 3 ในความรู้สึกอาชีพอันดับ 1 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ ไม่สนใจ อาชีพในหมวดการกลีกรรรมเลย นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการไม่สนใจอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างเลย ทั้งในความรู้สึกอาชีพอันดับ 1 และ 2

เมื่อพิจารณาถึงความสนใจในอาชีพ เฉพาะรายอาชีพที่มีความสนใจสูงสุด 5 อันดับ และจำแนกตามอาชีพบิดา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ สนใจในอาชีพตำรวจ ร้อยละ 29.4 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหาร และการจัดการ หมวดการกลีกรรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพ

พยาบาล ร้อยละ 33.3, 27.0 และ 35.5 ตามลำดับ นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวด
 การบริการ และหมวดการกสิกรรม สนใจอาชีพทหาร ร้อยละ 33.3 และ 27.0 ตามลำดับ
 ส่วนนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดการค้า
 สนใจในอาชีพตำรวจ ร้อยละ 50.0 และ 31.0 ตามลำดับ นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพใน
 หมวดการบริหาร และการจัดการ หมวดการบริการ และหมวดการกสิกรรม สนใจในอาชีพทหาร
 ร้อยละ 57.1, 54.5 และ 37.5 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดา
 ประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ และหมวดการค้า สนใจในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง
 ร้อยละ 20.0 และ 23.4 ตามลำดับ นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ
 สนใจในอาชีพเภสัชกร และนักธุรกิจ ร้อยละ 20.0 เท่ากัน นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพใน
 หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพ
 พยาบาล ร้อยละ 37.5, 48.6 และ 36.7 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 19

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามีอาชีพในหมวดการบริหาร
 และการจัดการ ไม่สนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเองเลย นักเรียนที่บิดามีอาชีพในหมวดการ
 คมนาคม การผลิตและการช่างไม่สนใจนักธุรกิจเลย ส่วนนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่
 บิดามีอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ไม่สนใจอาชีพวิศวกร และค้าขายมีกิจการของตนเองเลย
 นักเรียนชายที่บิดามีอาชีพในหมวดการบริการและหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ไม่สนใจ
 ในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเองเลย นักเรียนชายที่บิดามีอาชีพในหมวดการบริหารและการ
 จัดการ ไม่สนใจอาชีพวิศวกร ค้าขายมีกิจการของตนเอง และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าเลย
 สำหรับนักเรียนหญิงที่บิดามีอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการไม่สนใจอาชีพเลขานุการเลย นักเรียน
 หญิงที่บิดามีอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ ไม่สนใจในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง
 และเภสัชกรเลย นักเรียนหญิงที่บิดามีอาชีพการบริการ ไม่สนใจอาชีพหมัคคุเทศก์เลย นักเรียน
 หญิงที่บิดามีอาชีพในหมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ไม่สนใจอาชีพ
 นักธุรกิจเลย

อันดับการเลือก		อันดับที่ 1														รวม
อาชีพมารดา	ความสนใจในอาชีพ	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การครุ		การบริการ		การกลุกรรม		กมนาคม/ผลิต		
		จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	
1.	งานวิชาชีพ/วิชาการ	36	53.7	24	61.5	9	69.2	235	57.2	10	41.7	95	55.2	41	50.5	450
2.	การบริหารและการจัดการ	2	3.0	2	5.1	1	7.7	5	1.2	1	4.2	3	1.7	6	7.4	20
3.	งานเสมียนพนักงาน	7	10.4	5	12.8	1	7.7	35	8.5	5	20.8	9	5.2	9	11.1	71
4.	การครุ	3	4.5	-	-	-	-	38	9.2	-	-	10	5.8	5	6.2	56
5.	การบริการ	12	17.9	6	15.4	2	15.4	64	15.6	4	16.7	35	20.3	14	17.3	137
6.	การกลุกรรม	1	1.5	-	-	-	-	7	1.7	1	4.2	10	5.8	2	2.5	21
7.	การกมนาคม/การผลิตและการช่าง	6	9.0	2	5.1	-	-	27	6.6	3	12.5	10	5.8	4	4.9	52
รวม		67		39		13		411		24		172		81		807

อันดับการเลือก		อันดับที่ 2														รวม
อาชีพมารดา	ความสนใจในอาชีพ	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การครุ		การบริการ		การกลุกรรม		กมนาคม/ผลิต		
		จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	
1.	งานวิชาชีพ/วิชาการ	36	52.2	21	53.8	5	38.4	202	49.1	12	50.0	75	43.6	28	34.6	378
2.	การบริหารและการจัดการ	1	1.5	1	2.6	-	-	11	2.7	-	-	4	2.3	1	1.2	18
3.	งานเสมียนพนักงาน	6	9.0	5	12.8	3	23.1	53	12.9	2	8.3	18	10.5	10	12.3	97
4.	การครุ	5	7.5	3	7.7	2	15.4	42	10.2	2	8.3	5	2.9	4	4.9	63
5.	การบริการ	12	17.9	6	15.4	1	7.7	63	15.3	6	25.0	40	23.3	24	29.6	152
6.	การกลุกรรม	3	4.5	1	2.6	1	7.7	6	1.5	-	-	9	5.2	3	3.7	23
7.	การกมนาคม/การผลิตและการช่าง	5	7.5	2	5.1	1	7.7	34	8.3	2	8.3	21	12.2	11	13.6	76
รวม		67		39		13		411		24		172		81		807

อันดับการเลือก		อันดับที่ 3														รวม
อาชีพมารดา	ความสนใจในอาชีพ	งานวิชาชีพ		บริหาร/จัดการ		เสมียน		การครุ		การบริการ		การกลุกรรม		กมนาคม/ผลิต		
		จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	
1.	งานวิชาชีพ/วิชาการ	39	58.2	17	43.6	8	61.5	186	45.4	11	45.8	63	36.6	37	45.7	361
2.	การบริหารและการจัดการ	-	-	1	2.6	-	-	17	4.1	1	4.2	3	1.7	2	2.5	24
3.	งานเสมียนพนักงาน	5	7.5	6	15.4	1	7.7	45	11.0	3	12.5	21	12.2	8	9.9	89
4.	การครุ	9	13.4	3	7.7	-	-	56	13.7	1	4.2	16	9.3	5	6.2	90
5.	การบริการ	5	7.5	7	17.9	2	15.4	47	11.5	7	29.2	20	11.6	11	13.6	99
6.	การกลุกรรม	3	4.5	2	5.1	-	-	18	4.4	-	-	22	12.8	5	6.2	50
7.	การกมนาคม/การผลิตและการช่าง	6	9.0	3	7.7	2	15.4	41	10.0	1	4.2	27	15.7	13	16.0	93
รวม		67		39		13		410		24		172		81		806

ตารางที่ 21 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพมารดา

ชั้น/เพศ	อาชีพมารดา ความสนใจในอาชีพ	วิชาชีพ/วิชาการ		การบริหาร การจัดการ		เสมียนพนักงาน		การค้า		การบริการ		การกลุ่กรรม		การคมนาคม/ผลิต		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ม.3	1. พยาบาล	8	30.8	6	37.5	1	50.0	31	21.2	6	66.7	25	32.5	11	36.7	88
	2. แพทย์	8	30.8	4	25.0	-	-	52	35.6	1	11.1	14	18.2	8	26.7	87
	3. ทหาร	4	15.4	1	6.3	1	50.0	23	15.8	1	11.1	15	19.5	4	13.3	49
	4. ตำรวจ	3	11.5	3	18.8	-	-	20	13.7	1	11.1	12	15.6	6	20.0	45
	5. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	3	11.5	2	12.5	-	-	20	13.7	-	-	11	14.3	1	3.3	37
รวม		26		16		2		146		9		77		30		306
ม.3 ชาย	1. ทหาร	4	26.7	1	16.7	1	50.0	20	22.7	1	50.0	15	30.0	4	23.5	46
	2. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	3	20.0	2	33.3	-	-	20	22.7	-	-	11	22.0	1	5.9	37
	3. ตำรวจ	3	20.0	2	33.3	-	-	15	17.0	1	50.0	10	20.0	6	35.3	37
	4. แพทย์	4	26.7	-	-	-	-	20	22.7	-	-	8	16.0	4	23.5	36
	5. วิศวกร	1	6.7	1	16.7	1	50.0	13	14.8	-	-	6	12.0	2	11.8	24
รวม		15		6		2		88		2		50		17		180
ม.3 หญิง	1. พยาบาล	8	50.0	6	37.5	1	50.0	31	32.3	6	54.5	24	53.3	11	52.4	87
	2. แพทย์	4	25.0	4	25.0	-	-	32	33.3	1	9.1	6	13.3	4	19.0	51
	3. เลขาบริการ	1	6.3	1	6.3	-	-	11	11.5	2	18.2	3	6.7	4	19.0	22
	4. พนักงานธนาคาร	2	12.5	3	18.8	-	-	13	13.5	2	18.2	4	8.9	1	4.8	25
	5. ครู	1	6.3	2	12.5	1	50.0	9	9.4	-	-	8	17.8	1	4.8	22
รวม		16		16		2		96		11		45		21		207

ตารางที่ 20 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอาชีพ ในหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด คือร้อยละ 35 ถึง 69 ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 ทั้งนี้ไม่ว่ามารดาประกอบอาชีพในหมวดใดก็ตาม และในความสัมพันธ์รองลงมาของนักเรียน ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดต่าง ๆ เกือบทุกหมวด สนใจอาชีพหมวดการบริการรองลงมา คือ ระหว่างร้อยละ 7 ถึง 30 นอกจากนี้ความสัมพันธ์ในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ กระจายไปในหมวดเสมียนพนักงาน หมวดการค้า หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการ กสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ระหว่างร้อยละ 1.5 ถึง 23 (ตารางที่ 20)

เมื่อพิจารณาถึงความสนใจในอาชีพหมวดอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจรองลงมาจากหมวด อาชีพวิชาชีพ วิชาการ ในด้านความสอดคล้องกับอาชีพของมารดา พบว่า ในความสัมพันธ์ในอาชีพ อันดับ 3 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การ ผลิตและการช่าง ร้อยละ 16.0 ส่วนในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 1 และ 2 นั้น ไม่พบว่า นักเรียนมีความสนใจสอดคล้องกับมารดา

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดามีอาชีพในหมวดการบริการ ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 1 และที่มารดามีอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 2 และ 3 ไม่สนใจอาชีพหมวดการค้าและหมวดการกสิกรรมเลย และนักเรียนที่มารดามีอาชีพใน หมวดเสมียนพนักงาน ไม่สนใจอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างเลยอีกด้วย ใน ความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 1 และในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 2 ไม่สนใจอาชีพในหมวดการบริหารและ การจัดการเลย ส่วนนักเรียนที่มารดามีอาชีพในหมวดการบริการ ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 1 ไม่สนใจในหมวดการค้าเลย ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 2 ไม่สนใจทั้งอาชีพในหมวดการค้าและ หมวดการบริหารและการจัดการ และในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 3 ไม่สนใจอาชีพในหมวดการ กสิกรรมเลย

เมื่อพิจารณาถึงความสนใจในอาชีพ เฉพาะรายอาชีพที่มีความสนใจสูงสุด 5 อันดับ และจำแนกตามอาชีพมารดา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวด การบริการ หมวดเสมียนพนักงาน หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการคมนาคม การผลิต และการช่าง หมวดการกสิกรรมและหมวดวิชาชีพ วิชาการ สนใจในอาชีพ พยาบาล คิดเป็นร้อยละ 66.7, 50.0, 37.5, 36.7, 32.5 และ 30.8 ตามลำดับ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพ ในหมวดการค้าและหมวดวิชาชีพ วิชาการ สนใจในอาชีพแพทย์ ร้อยละ 35.6 และ 30.8

ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน หมวดการกสิกรรม หมวดวิชาชีพ วิชาการ และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพทหาร คิดเป็นร้อยละ 50.0, 30.0, 26.7, และ 23.5 ตามลำดับ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดการค้า สนใจในอาชีพช่างเทคนิค วิศวกรรมไฟฟ้า ร้อยละ 33.3 และ 22.7 ตามลำดับ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพ ในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง และหมวดการบริหารและการจัดการ สนใจในอาชีพตำรวจ ร้อยละ 35.3 และ 33.3 ตามลำดับ และเป็นที่น่าสนใจว่านักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพทหาร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าและแพทย์ ในจำนวนเท่า ๆ กัน ร้อยละ 22.7 ส่วนอาชีพวิศวกรนั้น นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้าสนใจ ร้อยละ 14.8 สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง หมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดเสมียนพนักงาน และหมวดการบริหารและการจัดการ สนใจในอาชีพพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 54.5, 53.3, 52.4, 50.0 และ 37.5 ตามลำดับ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพแพทย์ ร้อยละ 33.3 ดังแสดงในตารางที่ 21

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดามีอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน ไม่สนใจอาชีพแพทย์ ตำรวจ และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าเลย นักเรียนที่มารดามีอาชีพในหมวดการบริการ ไม่สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าเลย ส่วนนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดามีอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ ไม่สนใจอาชีพแพทย์เลย นักเรียนชายที่มารดามีอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน ไม่สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ตำรวจและแพทย์ สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดามีอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน ไม่สนใจอาชีพแพทย์ เลขาธุการ พนักงานธนาคารเลย นักเรียนหญิงที่มารดามีอาชีพในหมวดการบริการ ไม่สนใจอาชีพครูเลย

อันดับการเลือก		อันดับที่ 1														รวม
อาชีพมารดา	งานวิชาชีพ	บริหาร/จัดการ		เสมียน		การทอ		การบริการ		การกลีกรวม		คมนาควม/ผลิต				
		จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ			
1.	งานวิชาชีพ/วิชาการ	9	47.4	6	40.0	1	25.0	98	48.3	2	33.3	79	49.7	22	59.5	217
2.	การบริหารและการจัดการ	-	-	2	13.3	1	25.0	14	6.9	-	-	8	5.0	1	2.7	26
3.	งานเสมียนพนักงาน	2	10.5	2	13.3	1	25.0	24	11.8	-	-	6	3.8	2	5.4	37
4.	การทอ	2	10.5	-	-	-	-	26	12.8	2	33.3	17	10.7	2	5.4	49
5.	การบริการ	5	26.3	5	33.3	1	25.0	36	17.7	2	33.3	35	22.0	7	18.9	91
6.	การกลีกรวม	-	-	-	-	-	-	3	1.5	-	-	7	4.4	2	5.4	12
7.	การคมนาควม/การผลิตและการช่าง	1	5.3	-	-	-	-	2	1.0	-	-	7	4.4	1	2.7	11
รวม		19		15		4		203		6		159		37		443

อันดับการเลือก		อันดับที่ 2														รวม
อาชีพมารดา	งานวิชาชีพ	บริหาร/จัดการ		เสมียน		การทอ		การบริการ		การกลีกรวม		คมนาควม/ผลิต				
		จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ			
1.	งานวิชาชีพ/วิชาการ	9	47.4	6	40.0	2	50.0	103	50.5	3	50.0	76	47.8	17	45.9	216
2.	การบริหารและการจัดการ	-	-	2	13.3	-	-	5	2.5	-	-	5	3.1	2	5.4	14
3.	งานเสมียนพนักงาน	3	15.8	2	13.3	1	25.0	24	11.8	-	-	17	10.7	1	2.7	48
4.	การทอ	2	10.5	3	20.0	-	-	34	16.7	-	-	7	4.4	4	10.8	50
5.	การบริการ	3	15.8	2	13.3	1	25.0	33	16.2	2	33.3	33	20.8	12	32.4	86
6.	การกลีกรวม	1	5.3	-	-	-	-	3	1.5	1	16.7	12	7.5	1	2.7	18
7.	การคมนาควม/การผลิตและการช่าง	1	5.3	-	-	-	-	2	1.0	-	-	9	5.7	-	-	12
รวม		19		15		4		204		6		159		37		444

อันดับการเลือก		อันดับที่ 3														รวม
อาชีพมารดา	งานวิชาชีพ	บริหาร/จัดการ		เสมียน		การทอ		การบริการ		การกลีกรวม		คมนาควม/ผลิต				
		จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ			
1.	งานวิชาชีพ/วิชาการ	8	42.1	8	53.3	-	-	97	47.5	2	33.3	63	39.6	18	48.6	196
2.	การบริหารและการจัดการ	-	-	-	-	1	25.0	8	3.9	-	-	6	3.8	2	5.4	17
3.	งานเสมียนพนักงาน	1	5.3	2	13.3	2	50.0	24	11.8	2	33.3	21	13.2	6	16.2	58
4.	การทอ	4	21.1	2	13.3	1	25.0	39	19.1	-	-	22	13.8	3	8.1	71
5.	การบริการ	5	26.3	1	6.7	-	-	26	12.7	1	16.7	20	12.6	6	16.2	59
6.	การกลีกรวม	-	-	2	13.3	-	-	7	3.4	1	16.7	19	11.9	2	5.4	31
7.	การคมนาควม/การผลิตและการช่าง	1	5.3	-	-	-	-	3	1.5	-	-	8	5.0	-	-	12
รวม		19		15		4		204		6		159		37		444

ตารางที่ 23 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพมารดา

ชั้น/เพศ	อาชีพมารดา ความสนใจในอาชีพ	วิชาชีพ/วิชาการ		การบริหาร การจัดการ		เสมียนพนักงาน		การคา		การบริการ		การกลกรรม		การคมนาคม/ผลิต		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ม.6	1. ตำรวจ	4	50.0	3	60.0	1	100.0	14	23.3	-	-	12	16.2	1	7.7	35
	2. พยาบาล	-	-	1	20.0	-	-	8	13.3	1	20.0	20	27.0	6	46.2	36
	3. ทหาร	-	-	1	20.0	-	-	9	15.0	2	40.0	2	28.4	3	23.1	36
	4. ค้าขายมีกิจการของตนเอง	2	25.0	-	-	-	-	14	23.3	1	20.0	8	10.8	1	7.7	26
	5. ครู นักธุรกิจ	2	25.0	-	-	-	-	6	10.0	-	-	5	6.8	1	7.7	14
	-	-	-	-	-	-	-	-	9	15.0	1	20.0	8	10.8	1	7.7
รวม		8		5		1		60		5		74		13		166
ม.6 ชาย	1. ตำรวจ	4	100.0	2	50.0	1	100.0	12	40.0	-	-	10	24.4	1	20.0	30
	2. ทหาร	-	-	1	25.0	-	-	8	26.7	2	100.0	19	46.3	2	40.0	32
	3. วิศวกร	-	-	1	25.0	-	-	4	13.3	-	-	2	4.9	1	20.0	8
	4. ค้าขายมีกิจการของตนเอง	-	-	-	-	-	-	4	13.3	-	-	5	12.2	-	-	9
	5. ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	-	-	-	-	-	-	2	6.7	-	-	5	12.2	1	20.0	8
รวม		4		4		1		30		2		41		5		87
ม.6 หญิง	1. พยาบาล	-	-	1	33.3	-	-	8	14.0	1	33.3	20	55.6	6	46.2	36
	2. ครู ค้ายขายมีกิจการของตนเอง	2	25.0	-	-	-	-	4	7.0	-	-	4	11.1	1	7.7	11
	3. เกษีกร เลขานุการ มัคคุเทศก	2	25.0	-	-	-	-	10	17.5	1	33.3	3	8.3	1	7.7	17
	1	12.5	-	-	-	-	7	12.3	-	-	1	2.8	2	15.4	11	
	1	12.5	1	33.3	-	-	6	10.5	-	-	2	5.6	1	7.7	11	
	1	12.5	1	33.3	-	-	7	12.3	-	-	1	2.8	2	15.4	12	
4. พนักงานธนาคาร	1	12.5	-	-	-	-	7	12.3	-	-	2	5.6	-	-	10	
5. นักธุรกิจ	-	-	-	-	-	-	8	14.0	1	33.3	3	8.3	-	-	12	
รวม		8		3		-		57		3		36		13		120

ตารางที่ 22 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากสนใจในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทั้งในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 ทั้งนี้ไม่ว่ามารดาจะประกอบอาชีพในหมวดใดก็ตาม คือ ประมาณร้อยละ 33 ถึง 59 และในความสัมพันธ์รองลงมาส่วนใหญ่ได้แก่ หมวดอาชีพการบริการ คือประมาณร้อยละ 6 ถึง 33 ส่วนที่เหลือนอกจากนี้ ความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้กระจายไปในหมวดอาชีพอื่น ๆ ประมาณร้อยละ 1 ถึง 23

เมื่อพิจารณาถึงความสนใจในอาชีพหมวดอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจ รองลงมาจากหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ ในด้านความสัมพันธ์กับอาชีพของมารดา พบว่า ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 1 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพหมวดการบริการ ร้อยละ 33.3 ในความสัมพันธ์ในอาชีพอันดับ 2 และ 3 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจในอาชีพหมวดการค้า ร้อยละ 16.7 และ 19.1 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงความสนใจในอาชีพ เฉพาะรายอาชีพที่มีความสนใจสูงสุด 5 อันดับ และจำแนกตามอาชีพมารดา พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ และหมวดการบริหารและการจัดการสนใจในอาชีพตำรวจ ร้อยละ 50.0 และ 60.0 ตามลำดับ นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้าสนใจในอาชีพตำรวจ และค้าขายมีกิจการของตนเอง ร้อยละ 23.3 เท่ากันในแต่ละอาชีพ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการสนใจในอาชีพทหาร ร้อยละ 40.0 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพพยาบาล ร้อยละ 27.0 และ 46.2 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดเสมียนพนักงาน หมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดการค้า สนใจในอาชีพตำรวจ ร้อยละ 100.0, 100.0, 50.0 และ 40.0 ตามลำดับ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจในอาชีพทหาร ร้อยละ 100.0, 46.3 และ 40.0 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพ ในหมวดวิชาชีพ วิชาการ สนใจในอาชีพครู และค้าขายมีกิจการตนเอง ร้อยละ 25.4 เท่ากันในแต่ละอาชีพ นักเรียนหญิงที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้าสนใจในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ร้อยละ 17.5 นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการกสิกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิต และการช่าง สนใจในอาชีพพยาบาล ร้อยละ 55.6 และ 46.2

ตามลำดับ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ สนใจในอาชีพพยาบาล ค่าขายมี
กิจการของตนเอง และนักธุรกิจ ร้อยละ 33.3 เท่ากันในแต่ละอาชีพ นักเรียนที่มารดาประกอบ
อาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ สนใจในอาชีพ พยาบาล เลขานุการ และมัคคุเทศก์
ร้อยละ 33.3 เท่ากันในแต่ละอาชีพ ดังแสดงในตารางที่ 23

เมื่อพิจารณาถึงความสนใจในอาชีพของนักเรียนในด้านความสอดคล้องกับอาชีพของ
มารดา โดยพิจารณาจากรายอาชีพ ที่นักเรียนสนใจสูงสุด 5 อันดับ ของความสนใจในอาชีพอันดับ
1 พบว่านักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจอาชีพหมวดเดียวกับมารดาคือสนใจ
อาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง มากที่สุด โดยที่จำนวนร้อยละ 23.4 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
และร้อยละ 17.5 ในนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ตารางที่ 23)

เป็นที่สังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดามีอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ
ไม่สนใจอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดการกิจกรรมเลย ทั้งในความสนใจ
อาชีพอันดับ 1, 3 และในความสนใจอาชีพอันดับ 2 ก็มีแนวโน้มคล้ายกัน นักเรียนที่มารดามี
อาชีพในหมวดการบริการ และการจัดการ หมวดเสมียนพนักงาน และหมวดการบริการส่วนใหญ่ไม่
สนใจอาชีพในหมวด การกิจกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างเลย เกือบทั้ง 3
อันดับ นักเรียนที่มารดามีอาชีพในหมวดการบริการไม่สนใจอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ
และหมวดเสมียนพนักงานเลย ในความสนใจอาชีพอันดับ 1, 2 และ ในความสนใจอาชีพอันดับ 3
ไม่สนใจอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดการค้า นักเรียนที่มารดามีอาชีพใน
หมวดการคมนาคมการผลิต และการช่าง ไม่สนใจอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่างเลย
ในความสนใจอาชีพอันดับ 2 และ 3

ตารางที่ 24 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

อันดับการเลือก ระดับการศึกษาของ บิดามารดา ความสนใจในอาชีพ	อันดับที่ 1							อันดับที่ 2							อันดับที่ 3						
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	68	60.2	183	55.5	361	56.0	612	63	55.8	157	47.6	282	43.7	502	57	50.4	153	46.6	285	47.3	495
2. การบริหารและการจัดการ	3	2.7	10	3.0	11	1.7	24	3	2.7	7	2.1	11	1.7	21	1	0.9	12	3.7	16	2.5	29
3. งานเสมียนพนักงาน	12	10.6	29	8.8	62	9.6	103	6	5.3	48	14.5	90	14.0	144	10	8.8	39	11.9	62	9.6	111
4. การค้า	2	1.8	26	7.9	47	7.3	75	11	9.7	26	7.9	58	9.0	95	18	15.9	38	11.6	69	10.7	125
5. การบริการ	22	19.5	63	19.1	99	15.3	184	20	17.7	69	20.9	112	17.4	201	12	10.6	45	13.7	87	13.5	144
6. การกลีกรม	1	0.9	4	1.2	16	2.5	21	5	4.4	9	2.7	14	2.2	28	6	5.3	11	3.4	46	7.1	63
7. การคมนาคม/ การผลิตและการช่าง	5	4.4	15	4.5	49	7.6	69	5	4.4	14	4.2	78	12.1	97	9	8.0	30	9.1	79	12.3	118
รวม	113		330		645		1,088	113		330		645		1,088	113		328		644		1,085

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ สนใจอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ทั้งความสนใจในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 ก็ระหว่างร้อยละ 43.7 ถึง 60.2 ที่ความสนใจในอาชีพรองลงมาในอาชีพอันดับที่ 1 และ 2 ได้แก่ หมวดการบริการ และหมวดเสมียนพนักงาน ก็ระหว่างร้อยละ 15.3 ถึง 20.9 และระหว่างร้อยละ 5.3 ถึง 14.5 ตามลำดับ นอกจากนี้ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายออกไปในหมวดการค้า หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ระหว่างร้อยละ 0.9 ถึง 15.9

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลางและ ต่ำ สนใจอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดการกลีกรรม เพียงร้อยละ 0.9 ถึง 7.1 เท่านั้น โดยที่ในความสนใจอาชีพอันดับ 1 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง และปานกลาง สนใจอาชีพหมวดการกลีกรรมน้อยที่สุด ร้อยละ 0.9 และร้อยละ 1.2 ตามลำดับ และนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่ำ สนใจอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการน้อยที่สุด ร้อยละ 1.7 ตามลำดับ ส่วนความสนใจอาชีพอันดับ 2 และ 3 สนใจหมวดการบริหารและการจัดการน้อยที่สุด ในนักเรียนที่บิดามารดาเกือบทุกระดับการศึกษา ยกเว้นในความสนใจอาชีพอันดับ 2 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาปานกลางที่สนใจหมวดการกลีกรรมน้อยที่สุด สำหรับนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง สนใจหมวดการค้าในความสนใจอาชีพอันดับ 1 เพียงร้อยละ 1.8 เท่านั้น ส่วนในความสนใจอาชีพอันดับ 2 และ 3 สนใจในอาชีพหมวดนี้ ร้อยละ 9.7 และ 15.9 ตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความสนใจอาชีพอันดับ 3 มีนักเรียนถึงร้อยละ 15.9 ให้ความสนใจและเป็นความสนใจ รองมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำให้ความสนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างในความสนใจอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 ร้อยละ 7.6, 12.1 และ 12.3 ตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความสนใจอาชีพอันดับ 3 มีนักเรียนถึงร้อยละ 12.3 ให้ความสนใจและเป็นความสนใจในจำนวนใกล้เคียงกับหมวดการบริหาร ซึ่งเป็นหมวดอาชีพที่สนใจ รองมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ

ตารางที่ 25 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

อันดับการเลือก ระดับการศึกษาของ บิดามารดา	อันดับที่ 1							อันดับที่ 2							อันดับที่ 3						
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	28	59.6	96	49.7	209	50.6	333	20	42.6	101	52.3	189	45.7	310	25	53.2	87	45.1	180	43.5	292
2. การบริหารและการจัดการ	2	4.3	9	4.7	23	5.6	34	2	4.3	6	3.1	14	3.4	22	2	4.3	11	5.7	15	3.6	28
3. งานเสมียนพนักงาน	3	6.4	19	9.8	33	8.0	55	8	17.0	19	9.8	52	12.6	79	4	8.5	25	13.0	54	13.0	83
4. การค้า	4	8.5	22	11.4	40	9.7	66	4	8.5	24	12.4	42	10.1	70	7	14.9	29	15.0	61	14.7	97
5. การบริการ	7	14.9	58	19.7	91	22.0	136	8	17.0	28	14.5	83	20.0	119	8	17.0	30	15.5	56	13.5	94
6. การกลีกรม	1	2.1	5	2.6	10	2.4	16	4	8.5	8	4.1	17	4.1	29	1	2.1	6	3.1	33	8.0	40
7. การคมนาคม/ การผลิตและการช่าง	2	4.3	4	2.1	7	1.7	13	1	2.1	7	3.6	17	4.1	25	-	-	5	2.6	15	3.6	20
รวม	47		193		413		653	47		193		414		654	47		193		414		654

ตารางที่ 25 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด ทั้งใน ความสนใจในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 คือระหว่างร้อยละ 42.6 ถึง 59.6 นอกจากนี้ ความสนใจอาชีพของนักเรียนกระจายไปในหมวดการบริการ หมวดการค้า หมวดเสมียนพนักงาน หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการกสิกรรมและหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ระหว่างร้อยละ 2.1 ถึง 22.0 และใน ความสนใจรองลงมาในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 คือระหว่างร้อยละ 14.5 ถึง 22 ยกเว้นนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำใน ความสนใจอาชีพอันดับ 3 ร้อยละ 14.7 ที่สนใจหมวดการค้า รองลงมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ สนใจอาชีพในหมวดการกสิกรรม หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง และ หมวดการบริหารและการจัดการ น้อยมากเพียงร้อยละ 1.7 ถึง 8.5 โดยที่นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง สนใจอาชีพในหมวดการกสิกรรม น้อยที่สุด ร้อยละ 2.1 ในความสนใจอาชีพ อันดับ 1 และไม่สนใจหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่างเลย ในความสนใจในอาชีพอันดับ 3 และสนใจหมวดนั้นน้อยที่สุด ร้อยละ 2.1 ในความสนใจอาชีพอันดับ 2 ส่วนนักเรียนที่ บิดามารดามีระดับการศึกษาปานกลาง และต่ำ สนใจหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง น้อยที่สุด ระหว่างร้อยละ 1.7 ถึง 4.1 ในความสนใจอาชีพอันดับ 1 และ 3 สำหรับใน ความสนใจอันดับ 2 นักเรียนสนใจหมวดการบริหารและการจัดการน้อยที่สุด ร้อยละ 3.1 และร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

ระดับชั้น	ระดับการศึกษาของบิดามารดา	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษาปีที่ 3	พยาบาล	11	25.0	34	28.8	72	30.0	117
	แพทย์	14	31.8	35	29.7	63	26.3	112
	ทหาร	8	18.2	19	16.1	35	14.6	62
	ตำรวจ	7	15.9	16	13.6	35	14.6	58
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	4	9.1	14	11.9	35	14.6	53
รวม		44		118		240		402

ระดับชั้น	ระดับการศึกษาของบิดามารดา	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	ตำรวจ	3	25.0	13	20.6	37	22.8	53
	พยาบาล	1	8.3	17	27.0	32	19.8	50
	ทหาร	3	25.0	11	17.5	34	21.0	48
	คหบดี/เจ้าของกิจการของตนเอง	1	8.3	11	17.5	22	13.6	34
	ครู	2	16.7	2	3.2	22	13.6	26
	นักธุรกิจ	2	16.7	9	14.3	15	9.3	26
รวม		12		63		162		237

ตารางที่ 26 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลางและต่ำ สนใจอาชีพแพทย์ และพยาบาลมาก โดยที่นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง และปานกลาง สนใจอาชีพแพทย์ มากที่สุด ร้อยละ 31.8 และ 29.7 ตามลำดับ ที่สนใจรองลงมา คือ อาชีพพยาบาล ร้อยละ 25 และ 28.8 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำ สนใจในอาชีพพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 30.0 ที่สนใจรองลงมาได้แก่ อาชีพแพทย์ ร้อยละ 26.3 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง และปานกลาง สนใจในอาชีพทหาร ร้อยละ 18.2 และ 16.1 ตามลำดับ และสนใจอาชีพตำรวจ ร้อยละ 15.9 และ 13.6 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำ ให้ความสำคัญ สนใจในอาชีพ ตำรวจ ทหาร และช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ร้อยละ 14.6 เท่ากัน ในแต่ละอาชีพ เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่มีบิดามารดามีระดับการศึกษาสูง สนใจอาชีพช่างเทคนิค-วิศวกรรมไฟฟ้าเพียงร้อยละ 9.1 เท่านั้น

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง สนใจอาชีพทหาร ตำรวจ มากที่สุด ร้อยละ 25 เท่ากัน ในแต่ละอาชีพ นอกจากนั้นความสนใจกระจายไปในอาชีพอื่น ๆ คือ มีความสนใจในอาชีพครูและนักธุรกิจ จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 16.7 และสนใจในอาชีพพยาบาล และค้าขายมีกิจการของตนเอง ในจำนวนที่เท่ากันเพียงร้อยละ 8.3 เท่านั้น นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษานานกลาง สนใจในอาชีพพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 27.0 สนใจอาชีพ ตำรวจ ทหาร และค้าขายมีกิจการของตนเอง ระหว่างร้อยละ 17.5 ถึง 20.6 และสนใจอาชีพครู เพียงร้อยละ 3.2 เท่านั้น ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำ สนใจในอาชีพตำรวจ ทหาร และพยาบาลมาก คิดเป็นร้อยละ 22.8, 21.0 และ 19.8 ตามลำดับ แต่สนใจในอาชีพนักธุรกิจ ร้อยละ 9.3 เท่านั้น

ตารางที่ 27 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันคับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา

อันดับการเลือก ระดับรายได้ของบิดามารดา	อันคับที่ 1							อันคับที่ 2							อันคับที่ 3						
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	201	61.8	257	54.6	154	52.7	612	169	52.0	216	45.9	117	40.1	502	167	51.4	213	45.5	115	39.4	495
2. การบริหารและการจัดการ	9	2.8	10	2.1	5	1.7	24	10	3.1	7	1.5	4	1.4	21	12	3.7	10	2.1	7	2.4	29
3. งานเสมียนพนักงาน	22	6.8	46	9.8	35	12.0	103	32	9.8	71	15.1	41	14.0	144	30	9.2	45	9.6	36	12.3	111
4. การค้า	25	7.7	33	7.0	17	5.8	75	33	10.2	37	7.9	25	8.6	95	45	13.8	57	12.2	23	7.9	125
5. การบริการ	43	13.2	85	18.0	56	19.2	184	54	16.6	84	17.8	63	21.6	201	29	8.9	68	14.5	47	16.1	144
6. การกสิกรรม	5	1.5	9	1.9	7	2.4	21	7	2.2	13	2.8	8	2.7	28	21	6.5	24	5.1	18	6.2	63
7. การคมนาคม/การผลิต และการช่าง	20	6.2	31	6.6	18	6.2	69	20	6.2	43	9.1	34	11.6	97	21	6.5	51	10.9	46	15.8	118
รวม	325		471		292		1,088	325		471		292		1,088	325		468		292		1,085

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ว่าบิดามารดาจะมีระดับรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ มีความสนใจในหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ทั้งความสนใจในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 คือ ระหว่างร้อยละ 39.4 ถึง 61.8 และในความสนใจ รองลงมาของนักเรียนที่บิดามารดาที่มีระดับรายได้อยู่ในระดับใดก็ตาม สนใจในหมวดการบริการ รองลงมา มีระหว่างร้อยละ 13.2 ถึง 21.6 ยกเว้นนักเรียนที่บิดามารดาที่มีรายได้สูง ในความสนใจอาชีพอันดับ 3 ที่มีความสนใจรองลงมาในอาชีพหมวดการค้า ร้อยละ 13.8 และสนใจในอาชีพหมวดการบริการ เพียงร้อยละ 8.9 เท่านั้น นอกจากนั้นความสนใจได้กระจายออกไปในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดเสมียนพนักงาน หมวดการกสิกรรม หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง 110 การช่าง ระหว่างร้อยละ 1.4 ถึง 15.8

เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดาที่มีระดับรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ ส่วนใหญ่สนใจในอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการ และหมวดการกสิกรรม น้อย เพียงระหว่างร้อยละ 1.4 ถึง 3.7 และ 1.5 ถึง 6.5 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจ รองลงมาจากหมวดการบริการ พบว่า นักเรียนที่บิดามารดาที่มีระดับรายได้สูง สนใจในอาชีพหมวดการค้า ทั้งความสนใจในอาชีพอันดับ 1 และ 2 เพียงร้อยละ 7.7 และ 10.2 ตามลำดับ นักเรียนที่บิดามารดาที่มีระดับรายได้ปานกลาง สนใจอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน เพียงร้อยละ 9.8 และ 15.1 และนักเรียนที่บิดามารดาที่มีระดับรายได้ต่ำ สนใจเพียงร้อยละ 12 ถึง 14 ทั้งความสนใจในอาชีพอันดับ 1 และ 2 ส่วนในความสนใจในอาชีพอันดับ 3 พบว่านักเรียนที่บิดามารดาที่มีระดับรายได้ต่ำ ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง และใกล้เคียงกับหมวดการบริการ คือ ร้อยละ 15.8

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา

อันดับการเลือก ระดับรายได้ของบิดามารดา	อันดับที่ 1							อันดับที่ 2							อันดับที่ 3						
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. งานวิชาชีพ/วิชาการ	64	48.1	171	52.0	98	51.3	383	60	44.8	162	49.2	88	46.1	310	59	44.0	139	42.2	94	49.2	292
2. การบริหารและการจัดการ	8	6.0	18	5.5	8	4.2	34	2	1.5	13	4.0	7	3.7	22	2	1.5	14	4.3	12	6.3	28
3. งานเสมียนพนักงาน	14	10.5	30	9.1	11	5.8	55	27	20.1	31	9.4	21	11.0	79	15	11.2	45	13.7	23	12.0	83
4. การค้า	27	20.3	29	8.8	10	5.2	66	17	12.7	38	11.6	15	7.9	70	27	20.1	50	15.2	20	10.5	97
5. การบริการ	20	15.0	64	19.5	52	27.2	136	24	17.9	52	15.8	43	24.5	119	27	20.1	48	14.6	19	9.9	94
6. การกสิกรรม	-	-	8	2.4	8	4.2	16	3	2.2	17	5.2	9	4.7	29	3	2.2	21	6.4	16	8.4	40
7. การคมนาคม/การผลิต และการช่าง	-	-	9	2.7	4	2.1	13	1	0.7	16	4.9	8	4.2	25	1	0.7	12	3.6	7	3.7	20
รวม	133		329		191		653	134		329		191		654	134		329		191		654

ตารางที่ 28 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ มีความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในความสนใจในอาชีพอันดับ 1, 2 และ 3 คือ ระหว่างร้อยละ 42.2 ถึง 52.0 และในความสนใจ รองลงมาของนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้อยู่ระดับใดก็ตาม สนใจในหมวดการบริการ รองลงมาเป็นส่วนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 9.9 ถึง 27.2 ยกเว้นนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง ที่สนใจในอาชีพหมวดการค้า ในความสนใจอาชีพอันดับ 1 ร้อยละ 20.3 และนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง สนใจอาชีพหมวดการค้าและหมวดการบริการในจำนวนที่เท่ากัน ในความสนใจอาชีพอันดับ 3 ร้อยละ 20.1 และนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้อันดับรองลงมาสนใจอาชีพหมวดการค้า ในความสนใจอาชีพอันดับ 3 ร้อยละ 15.2 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำ สนใจในหมวดเสมียนพนักงาน ในความสนใจอาชีพอันดับ 3 ร้อยละ 12.0 นอกจากนี้ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายไปในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการกิจกรรม หมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ระหว่างร้อยละ 0.7 ถึง 8.4

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง สนใจอาชีพในหมวดการกิจกรรม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง น้อยที่สุด โดยที่ในความสนใจในอาชีพอันดับ 1 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงไม่สนใจในอาชีพนี้เลย ส่วนในความสนใจอาชีพอันดับ 2 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง สนใจหมวดอาชีพทั้งสองนี้น้อยมาก ร้อยละ 2.2 และ 0.7 ตามลำดับ และในความสนใจในอาชีพอันดับ 3 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง ก็สนใจในอาชีพทั้งสองนี้น้อยมาก เช่นเดียวกัน ร้อยละ 2.2 และ 0.7 ตามลำดับ และในความสนใจในอาชีพอันดับ 3 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง ให้ความสนใจอาชีพในหมวดทั้งสองนี้น้อยมาก เช่นเดียวกัน ร้อยละ 2.2 และ 0.7 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา

ระดับชั้น	ระดับรายได้ของบิดามารดา	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษา ปีที่ 3	พยาบาล	25	25.0	56	30.9	36	29.8	117
	แพทย์	41	41.0	45	24.9	26	21.5	112
	ทหาร	14	14.0	30	16.6	18	14.9	62
	ตำรวจ	12	12.0	22	12.2	24	19.8	58
	ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า	4	8.0	28	15.5	17	14.0	53
รวม		100		181		121		402

ระดับชั้น	ระดับรายได้ของบิดามารดา	สูง		ปานกลาง		ต่ำ		รวม
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
มัธยมศึกษา ปีที่ 6	ตำรวจ	4	9.3	29	26.1	20	24.1	53
	พยาบาล	5	11.6	22	19.8	23	27.7	50
	ทหาร	4	9.3	20	18.0	24	28.9	48
	คหบดีที่มีกิจการของตนเอง	15	34.9	15	13.5	4	4.8	34
	ครู	3	7.0	14	12.6	9	10.8	26
	นักธุรกิจ	12	27.9	11	9.9	3	3.6	26
รวม		43		111		83		237

ตารางที่ 29 ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ สนใจอาชีพแพทย์ และพยาบาล มากกว่าอาชีพอื่น ๆ คือ ระหว่างร้อยละ 21.5 ถึง 41.0 โดยที่นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง สนใจอาชีพแพทย์มากที่สุด ร้อยละ 41.0 รองลงมาได้แก่ อาชีพพยาบาล ร้อยละ 25.0 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ปานกลาง และต่ำ สนใจอาชีพพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 30.9 และ 29.8 ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ อาชีพแพทย์ ร้อยละ 24.9 และ 21.5 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า เพียงร้อยละ 8.0 เท่านั้น และนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำ สนใจในอาชีพแพทย์และตำรวจในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 21.5 และ 19.8 ตามลำดับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง สนใจในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเองมากที่สุด ร้อยละ 34.9 รองลงมาได้แก่ อาชีพธุรกิจ ร้อยละ 27.9 นอกจากนี้ ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายในอาชีพ ครู ทหาร ตำรวจ และพยาบาล ระหว่างร้อยละ 7.0 ถึง 11.6 เท่านั้น ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ปานกลางสนใจในอาชีพตำรวจมากที่สุด ร้อยละ 26.1 รองลงมาได้แก่ อาชีพพยาบาล และทหาร ร้อยละ 19.8 และ 18.0 ตามลำดับ นอกจากนี้ ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกระจายไปในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ครู และนักธุรกิจ ระหว่างร้อยละ 9.9 ถึง 13.5 นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำ สนใจอาชีพทหารมากที่สุด ร้อยละ 28.9 รองลงมาได้แก่ อาชีพพยาบาล และตำรวจ ร้อยละ 27.7 และ 24.1 ตามลำดับ นอกจากนี้ ความสนใจในอาชีพกระจายออกไปในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ครู และนักธุรกิจ ระหว่างร้อยละ 3.6 ถึง 10.8 เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงสนใจอาชีพ ครู ทหาร ตำรวจ และพยาบาล เพียงร้อยละ 7.0 ถึง 11.6 เท่านั้น นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ปานกลาง สนใจอาชีพธุรกิจ น้อยที่สุด เพียงร้อยละ 9.9 และนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำ สนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง และอาชีพนักธุรกิจ เพียงร้อยละ 4.8 และ 3.6 ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ ส่วนหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจรองลงมา ได้แก่ หมวดการบริการ หมวดการคา และหมวดงานเสมียนพนักงาน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการวิจัยของ นิตยา ธรรมพันธ์ (2523:74) ที่ศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และอีเซล และทาเทต (1955:217-222) ที่ได้ศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่างก็พบว่า นักเรียนให้ความสนใจอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดเช่นกัน การที่นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจในหมวดนี้มากที่สุด อาจจะเป็นเพราะเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยการศึกษา การฝึกอบรมในชั้นสูง ต้องใช้การวิเคราะห์วิจารณ์ และความฉลาดปราดเปรื่องเฉพาะงาน (กรมแรงงาน 2512 : 16) และค่านิยมของสังคมไทยนั้น ทั้งนักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติที่จะให้บุตรหลานได้เรียน ต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อมุ่งที่จะศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ จากรายงานของกองสารสนเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2527 : 15, 45) ใ้กล่าวถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาที่เปิดกว้างนั้นยังมี การสอนวิชาชีพไม่เพียงพอ เนื้อหาการเรียนการสอนส่วนใหญ่ยังเน้นวิชาสามัญมากเพราะการจัดการสอนง่ายและเสียค่าใช้จ่ายน้อย อาจทำให้เป็นการมุ่งส่งเสริมการเรียนต่อระดับอุดมศึกษาจึงก่อให้เกิดค่านิยมในการศึกษาต่อในระดับสูง ส่งเสริมให้คนชนบทเคลื่อนย้ายเข้ามาอยู่ในเมืองเพื่อมุ่งเรียนต่อในระดับสูง

การที่อาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ นั้น เป็นอาชีพที่ต้องได้รับการฝึกฝนอบรมเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ซึ่งต้องใช้ผู้ที่มีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถระดับหนึ่งในการศึกษาอาชีพในหมวดนี้ ดังนั้น อาจ เป็นเหตุหนึ่งให้อาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ เป็นที่นิยมในสังคมไทย ทั้งนี้เพราะเป็นอาชีพที่ได้แสดงถึง ความเป็นผู้ที่มีสติปัญญา ความรู้ความสามารถสูง ทำให้ได้รับตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบสูง มีโอกาสเจริญก้าวหน้าและอาจได้รับค่าตอบแทนเป็นรายได้ที่สูงด้วย รวมทั้งเป็นที่ยกย่องและมีเกียรติในสังคมไทย จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจ เหตุผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ (ตารางที่ 8) พบว่า นักเรียนทั้งสองระดับชั้น ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วย

เหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติและเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูง สำหรับเหตุผลแรกนั้นอาจอธิบายได้ว่า นักเรียนในระดับนี้อยู่ในวัยรุ่น ซึ่งตรงกับคำอธิบายเชิง ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะพัฒนาการของวัยรุ่นที่มีความมุ่งหวังตั้งอุดมการณ์ เพื่อทำตัวเป็นประโยชน์ต่อ สังคมและส่วนรวมมากกว่าวัยอื่น ๆ (ประมวล คิคกินสัน 2520 : 136, McCandless & Evans 1973 : 374-376 อ้างใน ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา 2523 : 65) ซึ่งจะเห็นได้ ว่าเป็นค่านิยมที่สะท้อนถึงความเป็นพลเมืองดีของประเทศ อันควรจะให้คงอยู่อย่างมั่นคง และได้มี โอกาสแสดงออกในรูปแบบที่สร้างสรรค์ สำหรับเหตุผลนี้ ในผลการศึกษาของ รัชมีทอง อุประวรรณ (2509) และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523) นักเรียนให้ความสำคัญค่านิยมในการ ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติเป็นอันดับ 2 ส่วนเหตุผลที่นักเรียนให้ ว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูงนั้น ซึ่งเป็นเหตุผลที่รองลงมาในการวิจัยครั้งนี้ อาจอธิบาย ได้ว่า นักเรียนยังต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่มากในการดำรงชีวิตและเศรษฐกิจ จึงทำให้รู้สึกถึงความสำคัญ ของฐานะเศรษฐกิจ และมุ่งหวังผลตอบแทนที่แน่นอนชัดเจน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้ เหตุผลของความสนใจว่า เป็นอาชีพที่หางานได้ง่าย เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ร้อยละ 19.3 ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลนี้ ร้อยละ 12.9 ทั้งนี้อาจอธิบาย ได้ตามทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของกินชเบอร์กว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งอยู่ ในช่วงอายุ 17-18 ปี จะมีการพิจารณาถึงสภาพความเป็นจริงต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยคำนึง ถึงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมและสภาพความต้องการของตลาดแรงงานรวมด้วย จึงมี ลักษณะเหตุผลที่สุ่มขึ้น โดยให้เหตุผลที่สะท้อนถึงความเป็นจริงในภาวะตลาดแรงงานในปัจจุบัน ได้มากกว่า

สำหรับหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจรองลงมาได้แก่ หมวดการบริการ หมวดการค้า และ หมวดงานเสมียนพนักงานนั้น อาจเนื่องมาจากสภาพภูมิประเทศ และสภาพแวดล้อมในสังคมภาคกลาง เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพในหมวดการบริการ และหมวดการค้า ทั้งนี้เพราะภาคกลางมี แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอยู่หลายแห่ง เช่น แหล่งบันเทิงในพัทยา แหล่งที่พักตากอากาศ ที่ชลบุรี ระยอง เพชรบุรี แหล่งพักผ่อนและท่องเที่ยวที่กาญจนบุรี แหล่งวัฒนธรรม และศิลปกรรมที่ พระนครศรีอยุธยา และลพบุรี เป็นต้น โดยมีโรงแรมรับรองนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่าง ประเทศ ตามแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ พัทยา และกาญจนบุรี เป็นจำนวนมาก จึงอาจมีส่วน ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของอาชีพในหมวดบริการ เช่น มัคคุเทศก์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หญิงสนใจอาชีพนี้ ร้อยละ 10.1 นอกจากนี้ ในเขตภาคกลางยังเป็นที่ตั้งของหน่วยทหารขนาดใหญ่หลายจังหวัด รวมทั้งจังหวัดที่สุ่มเป็นตัวอย่าง อาจทำให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ในชีวิตความเป็นอยู่ของทหาร โดยเฉพาะสังคมในชนบทที่ให้การยกย่องต่ออาชีพนี้ว่ามีเกียรติ มีความมั่นคงในชีวิต มีสวัสดิการดี จึงทำให้นักเรียนทั้งสองระดับชั้นต่างให้ความสนใจในอาชีพทหาร โดยที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพทหาร ร้อยละ 15.4 และ 20.3 ตามลำดับ ซึ่งอาชีพนี้ได้จัดรวมไว้ในหมวดบริการด้วย สำหรับการที่นักเรียนให้ความสนใจในหมวดการค้า โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อาจอธิบายได้ว่า เนื่องจากสภาพภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันได้ทำให้มีการขยายตัวทางด้านการลงทุนมากขึ้น ตลอดจนนโยบายส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของรัฐบาล จึงอาจเป็นเหตุสำคัญในการกระตุ้นให้นักเรียนหันความสนใจมาสู่การค้าขายมากกว่าการเป็นลูกจ้างในอาชีพอื่น ๆ ส่วนหมวดอาชีพเสมียนพนักงานนั้น นักเรียนสนใจค่อนข้างมากรองลงมาอาจอธิบายได้ว่า เป็นเพราะมีความต้องการของตลาดแรงงานทางด้านนี้อยู่มาก โดยเฉพาะเสมียนพนักงานธนาคาร ทั้งในวุฒิอาชีวศึกษา และปริญญาตรี (กรมแรงงาน 2527 : 10)

ส่วนหมวดอาชีพอื่น ๆ โดยเฉพาะอาชีพในหมวดการกลีกรวม และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่างให้ความสนใจเป็นจำนวนน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก ผลผลิตทางการเกษตรได้รับผลตอบแทนต่ำ และไม่สามารถกำหนดผลผลิตได้อย่างแน่นอน เนื่องจากปัจจัยด้านดินฟ้าอากาศไม่แน่นอน นอกจากนั้น ยังต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่ออันสืบเนื่องจากสภาพตลาดและความต้องการของตลาดอีกด้วย ซึ่งจากสาเหตุนี้จึงทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการครองชีพ (กรมแรงงาน 2525:90) และอาจเป็นเหตุให้นักเรียนสนใจในอาชีพหมวดนี้น้อย แม้ว่ารัฐบาลปัจจุบันจะได้ช่วยส่งเสริมทางการเกษตรและให้ความช่วยเหลือชาวนาในด้านต่าง ๆ แต่ก็ยังไม่ได้ผลมากนัก ดังจะเห็นได้ว่า ชาวนาส่วนใหญ่ยังคงประสบปัญหาความยากจน ย่อมทำให้นักเรียนซึ่งอยู่ในเขตภาคกลางอันมีพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม อาจมองเห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ที่ไม่ดี จึงพยายามหาโอกาสที่จะประกอบอาชีพอื่น เพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตนจะเห็นได้ว่าค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนสอดคล้องกันในเรื่องนี้ เพราะต่างก็ไม่ต้องการที่จะอยู่ในสภาพความเป็นอยู่ที่แร้นแค้น สำหรับความสนใจในอาชีพหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง นั้น พบว่านักเรียนมีความสนใจน้อยทั้ง ๆ ที่ความต้องการของตลาดแรงงานในอาชีพเกี่ยวกับช่างและปฏิบัติการงานที่เกี่ยวข้องเป็นแรงงานระดับอาชีวศึกษานั้นเป็นที่ต้องการมากที่สุด (กรมแรงงาน 2527:

10) ซึ่งอาจ เป็นไปได้ว่านักเรียนไม่ทราบถึงความต้องการของตลาดแรงงานในค่านนี้และอาจเนื่องมาจากค่านิยมของสังคมไทยดังกล่าวแล้ว

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนต่างสนใจในหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด โดยทั่วไปที่สนใจรองลงมา คือ อาชีพหมวดการบริการ หมวดการค้า หมวดเสมียนพนักงาน และสนใจในอาชีพหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการกลีกรรรม หมวดการคมนาคมการผลิตและการช่าง เป็นจำนวนน้อย การที่นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนหนึ่ง คือ ประมาณระหว่างร้อยละ 12 ถึง 15 และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประมาณระหว่างร้อยละ 9 ถึง 15 สนใจอาชีพในหมวดการค้ามาก อาจอธิบายได้เช่นเดียวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ที่หันมาสนใจอาชีพการค้าเป็นจำนวนมาก กล่าวคือ จากการที่ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันได้มีการขยายตัวทางด้านการลงทุนมากขึ้น ส่งเสริมให้มีการประกอบอาชีพอิสระมากขึ้น อาจทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพเกี่ยวกับการค้าที่มีการประกอบอาชีพอิสระ ส่วนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพในหมวดงานเสมียนพนักงาน เป็นจำนวนมาก อาจอธิบายได้จากทฤษฎีของฮอลล์แลนดว่า นักเรียนที่สนใจในอาชีพหมวดงานเสมียนพนักงาน จะมีลักษณะ อ่อนน้อม เรียบร้อย เจาะระเบียบ เยือกเย็น ซึ่งเป็นลักษณะของเพศหญิง จึงทำให้นักเรียนหญิงจำนวนหนึ่งสนใจหมวดงานเสมียนพนักงานมาก ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของลีส์แมน และวิตตี้ (Lehman and Witty 1936 cited by Roe 1964 : 88) ที่พบว่า นักเรียนหญิงมีแนวโน้มที่จะสนใจในอาชีพที่ขึ้นอยู่กับโต๊ะ อาชีพที่เกี่ยวกับความงาม ซึ่งตรงกับลักษณะงานในหมวดนี้ และที่ได้พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสนใจในอาชีพหมวดการค้าด้วยนั้น อาจกล่าวได้ว่าในขณะที่เดียวกันมีนักเรียนหญิงจำนวนหนึ่งที่มีความตื่นตัว กระตือรือร้น สนใจในอาชีพที่เป็นอาชีพที่อิสระ และนอกจากนั้นรัฐบาลยังมีนโยบายให้การส่งเสริมให้ประชากรมีงานทำโดยให้สามารถสร้างงานด้วยตนเองได้ ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ตนเองโดยการประกอบอาชีพอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528:37) ดังนั้น จึงเป็นเสมือนการส่งเสริมให้นักเรียนหญิงประกอบอาชีพที่ตนสนใจได้มากขึ้น

สำหรับหมวดอาชีพที่นักเรียนหญิงทั้งสองระดับชั้นสนใจน้อยที่สุด ได้แก่ หมวดการกลีกรรรม ในขณะที่นักเรียนชายให้ความสนใจอาชีพในหมวดนี้ และหมวดการคมนาคม การผลิต

และการช่าง คอนข้างสูงขึ้นในความสนใจในอาชีพอันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ อาจอธิบายได้ว่าการที่นักเรียนหญิงให้ความสนใจอาชีพในหมวดกสิกรรมน้อยนั้น อาจเป็นเพราะงานด้านกสิกรรมเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงาน ทรากครำ มีความอดทนและเป็นงานที่อยู่กลางแจ้งเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่เหมาะกับเพศหญิงสำหรับอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง เมื่อพิจารณาโดยทั่วไปนักเรียนมีความเข้าใจคอนข้างน้อย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเฉพาะนักเรียนชาย พบว่ามีนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประมาณร้อยละ 12 ถึง 18 สนใจอาชีพนี้ และนักเรียนชายทั้งสองระดับชั้นให้ความสนใจในอาชีพดังกล่าวเป็นจำนวนมากขึ้น ในความสนใจในอาชีพอันดับ 2 และ 3 อาจอธิบายได้ว่า ลักษณะของอาชีพในหมวดนี้ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ เครื่องยนต์กลไก อาชีพเกี่ยวกับช่างและงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนงานกลางแจ้ง ซึ่งเป็นอาชีพที่นักเรียนชายให้ความสนใจอยู่ด้วย (Strong 1943 cited by Strong 1954 : 216-228, 240-245; Thomas 1978:2764-A; ประจวบ ประภาวงศ์ 2516:74; หวัน ประพาน 2516:69; เสถียร ศรีรัตน์ 2522:62; สุมรินทร์ กันทอง 2523:48-50)

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอาชีพ พยาบาล แพทย์ ทหาร ตำรวจ ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า โดยที่นักเรียนที่สนใจอาชีพ พยาบาล แพทย์ ทหาร และตำรวจ ให้เหตุผลเรื่อง การได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมของเยาวชนไทย ของประสาร มาลากุล ณ อยุธยา ที่พบว่านักเรียนให้ค่านิยมความมั่นคงปลอดภัย เป็นระเบียบ และอนุรักษนิยมมากที่สุด โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รองลงมาคือ ค่านิยมในด้านการช่วยเหลือผู้อื่น และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ดังจะเห็นได้จากกรณีที่พบว่าอาชีพที่นักเรียนต้องการทำมากที่สุด เกี่ยวกับการแพทย์ และการรักษาพยาบาล ร้อยละ 44.9 รองลงมาอยากทำงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ร้อยละ 38.7 (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา 2523:61) เช่นเดียวกับ สุนทรী โคมิน (Suntaree Komin 1978 อ้างใน ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา 2523:61) ที่พบว่าค่านิยมของคนไทยได้ให้ความสำคัญอันดับแรก ในด้านความมั่นคงของประเทศชาติ เช่นกัน สำหรับนักเรียนที่สนใจอาชีพแพทย์ พยาบาล ได้ให้เหตุผลรองลงมาว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูง อาจอธิบายได้ว่านักเรียนอาจยังต้องมีการพึ่งพาผู้อื่นอยู่มากในการดำรงชีวิตและเศรษฐกิจ และตระหนักถึงความสำคัญในด้านค่าตอบแทนที่ได้จากอาชีพ นอกจากนั้นอาชีพทั้งสองนี้เป็นอาชีพที่นอกจากทำประโยชน์ให้สังคมแล้ว ยังเป็นอาชีพที่มีค่าตอบแทนที่สูง

พอสมควร ส่วนอาชีพทหาร ตำรวจนั้น นักเรียนได้ให้เหตุผลที่สนใจ รองลงมาว่าเป็นอาชีพที่เสี่ยง
 ค่อนข้างสูง ส่วนเหตุผลในด้านหางานง่าย และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมีน้อยมากซึ่งแทบ
 จะไม่ได้สนใจ เหตุผลนี้เลย ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่าอาชีพทหาร ตำรวจ ถึงแม้จะเป็นอาชีพที่มีรายได้
 ไม่สูง แต่ก็ยังเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความมั่นคง และมีงานทำอยู่แล้ว ไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องตลาด
 แรงงาน สำหรับอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้านั้น เป็นอาชีพซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรง
 งานสูง เนื่องจากมีการขยายงานไปทางด้านอุตสาหกรรมฝ่ายผลิต (สำนักงานคณะกรรมการการ
 ศึกษาแห่งชาติ 2528:36) และเมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่นักเรียนสนใจว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มี
 ค่าตอบแทนสูง เป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ย่อมแสดงถึงการที่
 นักเรียนได้พิจารณาถึงแนวโน้มของตลาดแรงงานในปัจจุบันด้วย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
 6 ที่สนใจอาชีพพยาบาล ทหาร ตำรวจ ได้ให้เหตุผลในอาชีพเหมือนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจอาชีพ ก้าขายมีกิจการของตนเอง โดยให้เหตุผลที่
 สนใจว่า มีอิสระในการทำงานมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เหตุผลว่ามีอำนาจได้ควบคุมและบริหาร
 งานเอง และเหตุผลว่ามีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง นักเรียนที่สนใจอาชีพนักธุรกิจ ได้ให้เหตุผลว่า
 เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูง มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การได้มีโอกาสติดต่อสมาคมกับ
 ผู้อื่นอย่างกว้างขวาง และเหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ก้าวหน้าโลกและได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ จะเห็น
 ได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้เหตุผลทั้งสองอาชีพไปในทำนองที่คล้ายกันในด้านของ
 ความอิสระ ความกว้างขวางในการทำงาน และมีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูง เช่นกันอาจอธิบายได้
 ว่าเยาวชนไทยในปัจจุบันจำเป็นต้องต้องดิ้นรนในการดำรงชีพมากขึ้น ประกอบด้วยการต่อสู้แข่งขัน
 เพื่อโอกาสความก้าวหน้าต่าง ๆ มีมากยิ่งขึ้น ย่อมกระตุ้นให้เยาวชนได้มีความตื่นตัว และกระตือ
 รือร้อนที่จะแสดงออกและพัฒนาตนเอง และจากการศึกษากาณียมของกลุ่มตัวอย่างเยาวชน ในช่วง
 ระยะเวลาที่ผ่านมา แสดงถึงกาณียมในการศึกษาหาความรู้และความสำเร็จทั้งสิ้น (พจนีย์
 2514; ประเสริฐ ชูสิงห์ 2517; วิกรม 2518 อ่างใน ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา 2523:
 67) นอกจากนั้นการสื่อสารติดต่อกับประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีอัตราความเจริญก้าวหน้าสูง ตลอดจน
 นโยบายของรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมประกอบอาชีพอิสระสร้างงานแก่ตนเอง ได้แผ่ขยายอิทธิพลไปอย่าง
 มาก และสอดคล้องกับตลาดแรงงานในปัจจุบันที่มีอัตราว่างงานน้อย อาจทำให้นักเรียนมุ่งสนใจ
 การประกอบอาชีพอิสระกันค่อนข้างสูง เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนให้เหตุผลเกี่ยวกับการดำเนิน
 อาชีพตามอย่างบิดามารดา โดยบิดามารดามีกิจการอยู่แล้วค่อนข้างสูงด้วย ซึ่งอาจแสดงได้ถึง

แนวโน้มของการประกอบอาชีพอิสระนี้ มาจากการที่นักเรียนจะมีโอกาสดำเนินงานสืบต่อจากบิดามารดา และได้รับการส่งเสริมทางด้านทุนทรัพย์จากบิดามารดาด้วย ส่วนนักเรียนที่สนใจอาชีพครู ได้ให้เหตุผลที่สนใจว่า ได้ทำงานตรงกับความสามารถของตนเอง และมีลักษณะงานตรงกับที่ต้องการทำค่อนข้างสูง นักเรียนไม่ได้ให้เหตุผลความสนใจในเรื่องของตลาดแรงงาน และรายได้เลย แต่ได้เน้นเหตุผลในด้านความมั่นคงในอาชีพ เช่น มีสวัสดิการ มีบำนาญ จะเห็นได้ว่านักเรียนได้คำนึงถึงความสามารถของตนเองในการที่จะสนใจประกอบอาชีพใด ซึ่งตรงกับทฤษฎีของ ชูเปอร์ และกินชเบอร์ก ที่กล่าวไว้ว่า เด็กในวัยนี้จะพิจารณาอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถด้วย นอกจากนี้เหตุผลที่นักเรียนสนใจว่า เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงในการทำงานนั้น ที่เป็นผลประโยชน์อย่างหนึ่งในอาชีพครูที่เด่นกว่าอาชีพอื่น ๆ (นวลทิพย์ กวกุล 2527 : 109) แม้จะเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อย เมื่อเทียบกับอาชีพอื่นก็ตาม ซึ่งน่าสังเกตว่านักเรียนที่สนใจอาชีพนี้ไม่ได้ให้เหตุผลด้านตลาดแรงงานเลย ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนสนใจอาชีพนี้โดยไม่คำนึงถึงตลาดแรงงาน หรืออาจไม่ทราบถึงความต้องการของตลาดแรงงานด้านอาชีพครู ซึ่งมีนโยบายที่จะลดการรับนักศึกษาในระดับปริญญา ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะลดลงทุกปี ซึ่งในปัจจุบันยังมีการขาดแคลนครูเพียงบางสาขา เท่านั้น เช่น ครูทางคานเทคนิคการอาชีพ กรมการฝึกหัดครูได้มีการริเริ่มให้มีการผลิตกำลังคนด้านเทคนิคการอาชีพในภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์ โดยเปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2526 ทั้งสิ้น 18 สาขาด้วยกัน เพื่อตอบสนองการขาดแคลนครูในสาขานี้ ตลอดช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ส่วนระดับปริญญาตรี เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 ต่อปี และระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20.0 ต่อปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 59-62) ดังนั้น หากนักเรียนที่สนใจได้คำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานครูในปัจจุบัน ก็จะทำให้ลดปัญหาการว่างงานจากการผลิตครูไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานได้

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพเป็นรายอาชีพของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนให้ความสนใจในอาชีพส่วนใหญ่คล้ายกัน ได้แก่ ทหาร ตำรวจ วิศวกร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า กล่าวคือ นักเรียนให้เหตุผลที่สนใจอาชีพ ทหาร ตำรวจ ว่าเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด และให้เหตุผลที่สนใจอาชีพวิศวกร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูงมากที่สุด รองลงมาคือเหตุผลว่าเป็นอาชีพที่หางานได้ง่ายเพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และได้ทำ

งานตรงกับความสามารถของตนเอง อาจอธิบายได้ว่านักเรียนได้ตระหนักถึงความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งจากการวิเคราะห์บทบาทของการศึกษาและการมีงานทำได้กล่าวถึงระบบการศึกษาที่ไม่สามารถผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการในบางสาขาวิชาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ เช่น ช่างเทคนิคขั้นสูง อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยี อุตสาหกรรมค่านต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528:36) และจากการประเมินความต้องการของตลาดแรงงานพบว่สถานประกอบการต้องการวิศวกร ซึ่งเป็นแรงงานที่มีความต้องการมาก (ระดับมหาวิทยาลัย) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2527:10) ส่วนอาชีพที่นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ความสนใจมากอีกอาชีพหนึ่งคือ แพทย์ อาจอธิบายได้เช่นเดียวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สนใจอาชีพแพทย์ นอกจากนั้นแล้วนักเรียนได้ให้เหตุผลที่สนใจว่า บิดามารดา ญาติ หรือผู้อื่นให้การสนับสนุนค่อนข้างสูง ร้อยละ 25.6 เมื่อเทียบกับอาชีพอื่น ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ความสนใจ ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า บิดามารดาอาจมีอิทธิพลต่อเหตุผลหรือแรงจูงใจในความสนใจอาชีพของนักเรียนชาย และจากการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมของสังคมที่ผู้ปกครองมักจะส่งเสริมให้บุตรเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นแพทย์ตามค่านิยมดั้งเดิม อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพแพทย์ พบว่า ส่วนมากมีความเข้าใจถูกต้องในเรื่องนี้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 58.1 จึงอาจเป็นไปได้ว่านักเรียนสนใจอาชีพนี้โดยคำนึงถึงค่านิยมเป็นส่วนใหญ่ และมีความเข้าใจถูกต้องในลักษณะงานอาชีพเพียงระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใ้หันไปสนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ต่อจากนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อันอธิบายได้เช่นเดียวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ที่ไ้หันมาสนใจอาชีพในหมวดการค้ากันอย่างกว้างขวาง

สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจในอาชีพคล้ายกันคือ สนใจอาชีพ พยาบาล ครู พนักงานธนาคาร เลขานุการ อาจอธิบายได้ว่า ความสนใจของนักเรียนหญิงนี้ อาจ เป็นไปตามความคาดหวัง ซึ่งมีบทบาททางเพศเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย จากเหตุผลที่นักเรียนสนใจจะเห็นได้ว่าเป็นงานที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เช่น อาชีพพยาบาล และครู ส่วนอาชีพพนักงานธนาคาร และเลขานุการนั้น เป็นงานในหมวดอาชีพเสมือนพนักงาน ซึ่งงานประเภทนี้มีลักษณะงานที่ตรงกับลักษณะของความเป็นหญิงเป็นส่วนใหญ่ และนักเรียนได้ให้เหตุผลในเรื่องได้ทำงานตรงกับความสามารถของตนเอง

และมีลักษณะงานตรงกับที่ต้องการทำคอนข้างสูง โดยเฉพาะในอาชีพพนักงานธนาคาร นอกจากนี้ นักเรียนได้ให้เหตุผลว่าบิดามารดา ญาติ หรือผู้อื่น ให้การสนับสนุนในอาชีพพยาบาล เกสซ์กร พนักงานธนาคารค่อนข้างมาก โดยที่นักเรียนที่สนใจอาชีพเกสซ์กร และพนักงานธนาคารส่วนมาก มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพอยู่ระดับปานกลางเท่านั้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่สนใจอาชีพพนักงานธนาคาร ไม่มีผู้ใดที่มีความเข้าใจถูกต้องในระดับ คีเลย และยังมีนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลยเป็นจำนวนมากถึง ร้อยละ 23.5 จึงอาจอธิบาย ได้ว่าการที่นักเรียนสนใจทั้งสองอาชีพนี้ อาจเนื่องมาจากการสนับสนุนของบิดามารดา ญาติ และผู้ อื่นด้วยส่วนหนึ่ง ส่วนอาชีพอื่น ได้แก่ อาชีพแพทย์ ที่นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ความสนใจนั้น อาจอธิบายว่านักเรียนหญิงให้เหตุผลในเรื่องบิดามารดา ญาติ หรือผู้อื่นให้การสนับสนุน เพียงร้อยละ 8.8 อาจจะเป็นเพราะว่า อาชีพนี้ต้องใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลายาวนาน และต้องมีสุขภาพที่แข็งแรง มีความอดทนในความยากลำบากในการเรียน และการทำงานค่อนข้าง สูงมาก จึงอาจทำให้มีการสนับสนุนอาชีพนี้แก่บุตรหญิงค่อนข้างน้อย

เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจอาชีพค้าขายมี กิจการของตนเอง เช่นเดียวกับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยให้เหตุผลที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจอธิบายได้ในทำนองเดียวกับที่ไต่ถามไว้ในข้างต้น กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจ อาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง นอกจากนี้อาชีพเกสซ์กร เป็นอาชีพที่นักเรียนหญิงให้ความสนใจ มากเช่นกัน โดยให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่หางานได้ง่าย และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมาก ที่สุด รองลงมาคือ มีรายได้ดี มีค่าตอบแทนสูง อันเป็นเหตุผลส่วนใหญ่ และจากการสำรวจเกี่ยวกับ ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพนั้น นักเรียนที่สนใจอาชีพ เกสซ์กร และพนักงานธนาคาร ส่วนมากมีความเข้าใจถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่สนใจอาชีพพนักงานธนาคาร ไม่มีผู้ใดที่มีความเข้าใจถูกต้องใน ระดับคีเลย และยังมีนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องเลยเป็นจำนวนมาก ร้อยละ 23.5 อาจเป็นไป ได้ว่า นักเรียนอาจได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพไม่ถูกต้องชัดเจน จึงยังไม่เข้าใจในอาชีพที่ตนสนใจ สำหรับอาชีพครูนั้น นอกจากนักเรียนจะสนใจเพราะได้ทำประโยชน์ให้กับสังคมแล้ว นักเรียนยัง ให้เหตุผลว่าได้ทำงานตรงกับความสามารถของตนมากที่สุด และมีลักษณะงานตรงกับที่ต้องการทำ แล้ว ยังอาจ เป็นเพราะเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงอีกด้วย

2. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ต่างก็สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุดทั้ง 3 อันดับ ความสนใจในอาชีพ หมวดอาชีพที่สนใจรองลงมาได้แก่ อาชีพในหมวดการบริการเป็นส่วนใหญ่ และสนใจในหมวดเสมียนพนักงาน และหมวดการค้าในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (จากตารางที่ 13 และ 14) การที่นักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ ต่างก็สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด ทั้งนี้อาจอธิบายได้หลายประเด็น จากการที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นถึงค่านิยมของสังคมไทยที่ส่งเสริมยกย่องผู้มีการศึกษาสูง ว่าเป็นผู้ที่รอบรู้ ฉลาด การเป็นเจ้านาย เป็นค่านิยมของสังคมไทย (ไพฑูริย์ เกรือแก้ว 2512 อ้างใน ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา 2523:15) และจากการศึกษาของ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523: 83) พบว่า นักเรียนมีความคาดหวังทางการศึกษาสูง การศึกษาระดับสูงสุดที่นักเรียนส่วนมากคาดหวังอยากเรียน คือ ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 65.3) รองลงไป คือ ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 61.71) และปริญญาเอก (ร้อยละ 53.5) ย่อมเป็นการแสดงถึงแนวโน้มเกี่ยวกับความคาดหวังในอาชีพระดับสูง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในหมวดวิชาชีพ วิชาการ นอกจากนี้ในปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่มักมีโอกาสที่จะศึกษาในชั้นสูงได้ตามปรารถนา ทั้งนี้เพราะมีมหาวิทยาลัยเปิดรับนักศึกษาโดยไม่ต้องมีการสอบคัดเลือก ดังนั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนต่างกัน จึงมีแนวโน้มในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาโดยคาดหวังต่อกรรมอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงด้วย นั่นคือ อาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ และจากการศึกษาของ อีรอนงค์ แจ่มผล (2525) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฟิลิบิน (Philibin 1980 : 4415-A) ที่พบว่าไม่มีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างสัมฤทธิผลทางการเรียนกับความสนใจในอาชีพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงสนใจอาชีพแพทย์ มากที่สุด ร้อยละ 57.3 รองลงมาได้แก่ อาชีพพยาบาล ร้อยละ 21.3 อาจอธิบายได้ว่า ทั้งอาชีพแพทย์และพยาบาลเป็นอาชีพที่มีตำแหน่งงานไว้แล้ว เป็นที่ต้องการด้านตลาดแรงงาน และประกอบอาชีพอิสระได้ ส่วนนักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนปานกลาง และต่ำ ได้ให้ความสนใจในอาชีพพยาบาล มากที่สุด ร้อยละ 31.4 และ 31.1 ตาม

ลำดับ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่อยู่ในสายงานเดียวกันกับแพทย์เช่นกัน อาจอธิบายได้ว่านักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปานกลาง และต่ำ นั้น สนใจอาชีพนี้ โดยประเมินความสามารถของตนเองในการสอบแข่งขันการประกอบอาชีพด้วย เนื่องจากการสอบเข้าศึกษาในอาชีพพยาบาลนั้นมีโอกาสในการสอบเข้าศึกษาได้มากกว่า และมีสถานศึกษาที่เปิดการสอนเป็นจำนวนมากกว่าโรงเรียนแพทย์ที่ต้องผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเท่านั้น ที่นักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงสนใจอาชีพนี้น้อย เพียงร้อยละ 6.7 อาจอธิบายได้ว่านักเรียนอาจได้ประเมินความสามารถของตนเองสูง และมีความใฝ่ฝันในอาชีพระดับสูง ส่วนใหญ่จึงมุ่งสนใจอาชีพแพทย์ เป็นจำนวนมากที่สุด ถึงร้อยละ 57.3 ดังกล่าว

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง และปานกลาง สนใจอาชีพพยาบาล มากที่สุด ร้อยละ 35.3 และ 26.2 ตามลำดับ อาจอธิบายได้ว่า การที่นักเรียนให้ความสนใจอาชีพพยาบาลมาก เพราะเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา ซึ่งต้องผ่านการฝึกอบรมโดยเฉพาะ จึงต้องเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดีเช่นเดียวกับแพทย์ นอกจากนี้ ความต้องการในอาชีพนี้นี้มีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบท ซึ่งให้ความสำคัญยกย่องอาชีพนี้นี้คล้ายคลึงกับอาชีพแพทย์ ประกอบกับนักเรียนอาจได้ประเมินความสามารถของตนเองในด้านการแข่งขันสอบคัดเลือกด้วย ทั้งนี้ในสังคมเมืองหลวงเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษา มีโรงเรียนกวดวิชามากมายหากนักเรียนในชนบทต้องการสอบแข่งขันคัดเลือกเข้าต้องใช้ความพยายามอย่างสูง ดังนั้นจึงอาจทำให้นักเรียนในระดับชั้นนี้ มุ่งสนใจอาชีพพยาบาลกันมากทั้งที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและปานกลางส่วนนักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ สนใจอาชีพตำรวจมากที่สุด ร้อยละ 31 อาจเป็นไปได้ว่า นักเรียนเห็นว่าอาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถทางอื่นรวมด้วย มิใช่แต่ความสำเร็จทางด้านผลการเรียนที่ดีเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ นักเรียนยังให้เหตุผลที่สนใจอาชีพนี้นี้ว่าเหตุผลที่นักเรียนเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงในอาชีพ ร้อยละ 41.5 เป็นอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยกย่อง ร้อยละ 26.4 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เบื้อง จินดา (2519 : 93) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความต้องการในด้านความก้าวหน้า มั่นคง และปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เป็นที่สังเกตว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง สนใจอาชีพตำรวจ และค้าขายมีกิจการของตนเองน้อยมาก เพียงร้อยละ 5.9 เท่า ๆ กัน อาจอธิบายได้ว่า อาชีพตำรวจ และ

ค้าขายมีกิจการของตนเองนั้น ใช้ความรู้เชิงวิชาการน้อย ส่วนใหญ่จะเน้นทางด้านการปฏิบัติ และใช้ความสามารถอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น ความมีไหวพริบ ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการพูดโน้มน้าวใจใครคน เป็นต้น ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง จึงมุ่งสนใจอาชีพที่เน้นทางด้านความสามารถเชิงวิชาการที่ตนเองสามารถทำได้ดี มากกว่าอาชีพค้าขาย และค้าขายมีกิจการของตนเองซึ่งใช้ความรู้เชิงวิชาการน้อย ส่วนนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ สนใจอาชีพนักธุรกิจ เพียงร้อยละ 7.1 อาจเป็นเพราะว่า อาชีพนี้ต้องใช้ความสามารถในการทำงานสูงทั้งในด้านเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป ภาษา ความกว้างขวางในวงสังคม ซึ่งนักเรียนที่สนใจอาชีพนี้ให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่ได้ก้าวหน้าโลกและได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ร้อยละ 38.5 เป็นงานที่ท้าทายความสามารถร้อยละ 23.1 อาจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีความสนใจอาชีพนี้ ได้ประเมินอาชีพนี้ว่าใช้ความสามารถที่สูง นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ อาจคาดคิดว่าตนมีความสามารถไม่เพียงพอและไม่ต้องการแสดงออกจึงสนใจอาชีพดังกล่าวน้อย และจากการศึกษาของ เพอร์โรน (Perrone 1965 : 254-257) ได้พบว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ จะไม่สนใจในการแสดงออกของตน นอกจากนี้อาชีพธุรกิจยังเป็นอาชีพเสี่ยงและมีการลงทุนสูง อาจทำให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ รู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยจึงไม่ค่อยสนใจอาชีพนี้เท่าใดนัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเบร็อง จินดา (2519 : 93) ที่ได้พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในด้านความก้าวหน้า มั่นคง และปลอดภัยในอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปานกลางและสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ และความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพของนักเรียนที่สนใจอาชีพนี้อยู่ในระดับดี ร้อยละ 81.1 และ 62.3 ตามลำดับ และมีนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องเพียงเล็กน้อย ร้อยละ 7.5 (ตารางที่ 11) จึงอาจอธิบายได้ว่า นักเรียนอาจได้ประเมินผลความสามารถของตนเองพร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในอาชีพนี้ดี จึงมีความสนใจในอาชีพนี้ว่ามีความเหมาะสมกับตนเอง ด้วยเหตุนี้จึงอาจเป็นไปได้ว่า นักเรียนที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ สนใจอาชีพนักธุรกิจน้อย อาจเนื่องมาจากอาชีพนี้มีความเสี่ยงสูง ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง ปลอดภัย จึงไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าใดนัก

3. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของบิดา

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดใดก็ตาม ต่างให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ (จากตารางที่ 16 และตารางที่ 18) และอาจอธิบายได้ว่า ค่านิยมทางอาชีพและการสนับสนุนจากบิดามารดามีความสำคัญในการพัฒนาความสนใจในอาชีพของนักเรียน จากการศึกษาที่สังคมไทยได้ให้ความสำคัญในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ อันได้แก่ แพทย์ พยาบาล วิศวกร และอาชีพในสายงานนี้ค่อนข้างสูง อาจมีส่วนทำให้นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพใดก็ตาม ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากบิดา ทำให้มีความใฝ่ฝันในการศึกษาและคาดหวังในอาชีพที่สูงคล้าย ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โมยซีเสียน (Mowsesian 1966 cited by osipow 1973:243) ที่พบว่านักเรียนส่วนใหญ่วางแผนไปสู่อาชีพที่เกี่ยวกับวิชาชีพ วิชาการ ซึ่งสูงกว่าอาชีพของบิดาและมีแนวโน้มที่จะออกห่างจากสายงานของบิดา ในทำนองเดียวกัน โครเกอร์ และ ลอทตี (Kroger and Louttit 1953 : 203-212) ที่พบว่า ได้ศึกษาความสนใจในอาชีพของนักเรียนส่วนใหญ่จะสนใจในอาชีพที่มีรายได้สูงและสถานภาพทางสังคมสูงกว่าระดับอาชีพบิดา นอกจากนี้คริพเนอร์ (Krippner 1965 อ้างใน พรรณราย ทรัพย์สินประภา 2528:79) ได้พบว่า นักเรียนส่วนมากได้รับความคาดหวังที่จะเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยและนักเรียนจะมีความเชื่อเช่นนี้ แม้ว่าตนเองจะมีพื้นความรู้ต่ำหรือเรียนอ่อนก็ตาม สำหรับเด็กที่มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจต่างกัน ฟอรัม และ มิลเลอร์ (Form and Miller 1949 อ้างใน พรรณราย ทรัพย์สินประภา 2528 : 70) ได้พบว่าเด็ก ๆ ที่มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงนั้น มักจะประกอบอาชีพตามบิดา เป็นการสืบทอดเจตนารมณ์ที่จะดำรงรักษาอาชีพหรือตำแหน่งนั้น ๆ ต่อไป หรือบางทีก็มีตำแหน่งสูงกว่า ประกอบกับในปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีขึ้นมา ค่านิยมและมาตรฐานทางสังคมต่าง ๆ ได้ถูกถ่ายทอดสู่สมาชิกในสังคมโดยสื่อมวลชน และการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อทัศนคติที่จะให้บุตรหลานศึกษาเล่าเรียนให้สูงขึ้นต่อไป หรือต้องการแสวงหาอาชีพที่ต้องการเตรียมตัวในระดับอุดมศึกษา จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าบิดาประกอบอาชีพในหมวดใด มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับใดก็ตาม เด็กจะสนใจอาชีพที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมเท่าเทียมกัน หรือสูงกว่าระดับอาชีพของบิดา

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพหมวดอื่น ๆ รองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดอื่น ๆ เกือบทุก

หมวดสนใจอาชีพในหมวดการบริการ รองลงมา คือระหว่างร้อยละ 11.5 ถึง 40.5 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระหว่างร้อยละ 10 ถึง 23.3 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และปรากฏว่ารายอาชีพที่นักเรียนสนใจจัดอยู่ในความถี่ 5 อันดับแรก มีอาชีพหมักจุเทศ์และทหาร ซึ่งเป็นรายอาชีพที่จัดอยู่ในหมวดบริการ อาจอธิบายได้ว่านักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ในภาคกลาง มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่งอาชีพที่เป็นอิสระและมีรายได้ดี ได้แก่ อาชีพหมักจุเทศ์ ส่วนในภูมิภาคอื่น ๆ นั้น เป็นที่ตั้งของกองกำลังทหาร ซึ่งมีอาณาบริเวณกว้างขวาง ฉะนั้น วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางทหาร ตลอดจนความเป็นอยู่ ความมั่นคง และสวัสดิการดีในอาชีพนี้ ซึ่งได้แก่ บ้านพัก ค่าเล่าเรียนบุตร ฯลฯ อาจได้ทำให้นักเรียนเห็นชีวิตและความเป็นอยู่ดังกล่าว ต้องการมีบทบาทในอาชีพเช่นเดียวกันกับทหาร จึงทำให้สนใจอาชีพในหมวดการบริการเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับ โอสิปอว (Osipow 1973) ได้กล่าวไว้ว่าปัจจัยทางสังคมต่าง ๆ อันได้แก่ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ อากาศ และเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมทางบ้าน การเป็นสมาชิกกลุ่มและอิทธิพลในชุมชน ตลอดจนองค์กรทางวัฒนธรรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในพัฒนาการทางอาชีพ

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพหมวดอื่น ๆ รองจากหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ พบว่ามีความสอดคล้องกับอาชีพบิดาในบางหมวดอาชีพ กล่าวคือในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ และหมวดเสมียนพนักงาน ได้ให้ความสนใจอาชีพในหมวดเดียวกับบิดา และรองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ ในความสนใจอาชีพอันดับ 1 และ 2 โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพหมวดบริการ สนใจในอาชีพหมวดบริการ ถึงร้อยละ 40.5 และ 31.1 ตามลำดับ ส่วนในความสนใจอาชีพอันดับ 3 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ หมวดการค้า และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง ได้ให้ความสนใจอาชีพในหมวดเดียวกับบิดารองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ เช่นกัน สำหรับในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริการ และหมวดการค้า ได้ให้ความสนใจอาชีพเดียวกับหมวดอาชีพของบิดา ในความสนใจอาชีพอันดับ 1 และ 2 ส่วนในความสนใจอาชีพอันดับ 3 นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพหมวดการค้า สนใจอาชีพเดียวกับอาชีพที่บิดาเพียงหมวดอาชีพเดียว ทั้งนี้เป็นความสนใจที่รองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ อาจอธิบายได้ว่าอาชีพบางอาชีพของบิดามีอิทธิพลต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน จากการศึกษาของ ไครส์ (Crites 1962 cited by Osipow 1973:119-120) ก็ได้ประเมินชนิด ระดับ และแบบแผนของการถือตนตามแบบบิดามารดาของบุตร ได้พบว่า การถือตนตามแบบบิดาของบุตรชายมีความสัมพันธ์

อย่างมากต่อบุตรชายที่มีความสนใจในอาชีพด้านธุรกิจ นอกจากนั้น อาจเกี่ยวกับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมของนักเรียน อันได้แก่ สภาพทางวัฒนธรรมในสังคมลงมาจนถึงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน ดังเช่น หมวกอาชีพบริการ นั้น ในการวิจัยได้รวมอาชีพทหารไว้ในหมวดนี้ด้วย ถ้าหากบิดามีอาชีพทหารอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบทหาร ย่อมมีความปรารถนาที่จะเป็นนายทหารอย่างบิดาบ้าง และยังได้รับโอกาสที่ดีที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนทหารได้มากกว่าบุตรของบิดาอาชีพอื่น ๆ ทั่วไป นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนทุก ๆ ด้าน เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่โรงเรียนทหารอย่างที่เขาต้องการ ส่วนนักเรียนที่สนใจหมวกอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง ก็อาจอธิบายได้ในทำนองเดียวกัน คือ บิดามีความรู้ความชำนาญในด้านเกี่ยวกับการช่าง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าทำให้บุตรชายมีความสนใจในอาชีพด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนชายว่าส่วนใหญ่สนใจเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก (Strong 1943 cited by Strong 1954; 216-228, 240-245, Thomas 1978 : 2764 A; ประจวบ ประภาวงศ์ 2516 : 74; หวัน ประพาน 2516 : 69; เสถียร ศรีรัตน์ 2522 : 62; สมนรัตน์ กันหลง 2523 : 48-50) ดังนั้นอาจได้รับการถ่ายทอดจากบิดาบางส่วน และอาจมีผลให้นักเรียนได้เกิดความรู้มีประสบการณ์ในด้านนี้ จึงมีความใฝ่ฝันในอาชีพที่ตนเคยได้ทำมาเป็นที่พอใจ ประกอบกับในปัจจุบันหลักสูตรมีการเน้นนโยบายที่จะให้นักเรียนได้มีโอกาสทำอาชีพในท้องถิ่นและอาชีพที่บิดามารดาได้กระทำอยู่ อาจมีส่วนเป็นไปได้ที่นักเรียนจะมีความสนใจอาชีพคล้ายกับบิดา ถึงแม้เป็นความสนใจในอาชีพอันดับที่ 3 ก็ตาม (จากตารางที่ 16 และ 18)

ในการพิจารณาเป็นรายอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 5 อันดับ ของความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีบิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ หมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการค้า สนใจอาชีพแพทย์มากที่สุด ร้อยละ 39.5, 33.3 และ 43.7 ตามลำดับ เช่นเดียวกับนักเรียนชายและหญิงที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ และหมวดการค้า สนใจอาชีพแพทย์มากที่สุด ร้อยละ 27.3 และ 36.0 ตามลำดับ อาจอธิบายได้ว่า อาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่ใช้ความรู้ความสามารถสูงในเชิงวิชาการ เป็นอาชีพที่ประกอบอาชีพอิสระได้ มีรายได้ดี มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จึงอาจทำให้นักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ต้องการที่จะดำรงรักษาสถานภาพของครอบครัวไว้ จึงสนใจอาชีพนี้มาก ส่วนนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ สนใจอาชีพแพทย์มาก อาจอธิบายได้ว่า อาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมในสังคมไทยสูง จึงอาจ

ทำให้นักเรียนมีความสนใจในอาชีพนี้มาก ส่วนนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจอาชีพแพทย์มากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า อาชีพแพทย์ถือเป็นอาชีพที่ประกอบอาชีพอิสระได้ และมีรายได้ดี การที่บุตรได้มีอาชีพแพทย์ก็เป็นการช่วยเหลือสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ครอบครัวด้วย นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการกสิกรรมและหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจอาชีพพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 38.0 และร้อยละ 37.8 ตามลำดับ อาจเป็นเพราะว่า อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่อยู่ในสังคมชนบทให้ความนิยมยกย่องเช่นเดียวกับอาชีพแพทย์ เพราะมีสายงานในด้านการรักษาพยาบาลเช่นเดียวกันและเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง ตลอดจนการใช้เวลาในการศึกษาไม่ยาวนานและค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนไม่มากนัก ซึ่งเป็นไปได้ว่าบิดาที่ประกอบอาชีพในทั้งสองหมวดนี้ย่อมต้องการให้บุตรของตนได้มีอาชีพที่มีเกียรติ มีความมั่นคงในชีวิต และเป็นการเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวด้วยทางหนึ่ง

ส่วนนักเรียนชายที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารและการจัดการ หมวดการบริการ หมวดการกสิกรรม สนใจอาชีพทหารมากที่สุด ร้อยละ 40.0, 39.3 และ 27.5 ตามลำดับ อาจอธิบายได้ว่า อาชีพทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีสวัสดิการดี มีลักษณะงานที่มีการปกครองกันอย่างมีระเบียบแบบแผน อาจเป็นเหตุให้นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพการบริหารและการจัดการ ซึ่งมีลักษณะอาชีพเกี่ยวกับการปกครอง ความมีเกียรติ ต้องการที่จะคงสถานภาพทางสังคมไว้เช่นเดิม จึงให้ความสนใจอาชีพทหารมาก และในทำนองเดียวกันนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพการบริการ และหมวดการกสิกรรม สนใจอาชีพทหารมากที่สุด อาจอธิบายได้ว่าเป็นเพราะอิทธิพลของวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมทางด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ที่ได้เห็นชีวิตและความเป็นอยู่แบบอย่างของทหารที่มีความเป็นอยู่ที่มั่นคง มีเกียรติ มีสวัสดิการดี อาจทำให้นักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพหมวดการบริการต้องการที่จะดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไว้ และอาจเป็นการถือคนตามแบบเช่นเดียวกับบิดา โดยเฉพาะในกรณีที่บิดามีอาชีพทหาร ซึ่งจัดอยู่ในหมวดการบริการด้วย ส่วนนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพการกสิกรรม สนใจอาชีพทหารมาก อาจเป็นเพราะต้องการอาชีพที่มีเกียรติ มีความมั่นคง และเป็นการเลื่อนสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมด้วย

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพ วิชาการ สนใจอาชีพตำรวจมากที่สุด ร้อยละ 29.4 และ 50.0 ตามลำดับ อาจอธิบายได้ว่า อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมในสังคมไทยสูง เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงใน

อาชีพและมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน และอาจเป็นการดำรงรักษาสถานภาพทางสังคมของตน

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพวิชาชีพ วิชาการ ไม่สนใจอาชีพที่สอดคล้องกับอาชีพของบิดาเลย โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ได้มุ่งความสนใจในอาชีพ ตำรวจ มากที่สุด ซึ่งเป็นอาชีพในหมวดการบริการ และนักเรียนหญิงเน้นความสนใจในอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง และนักธุรกิจ มากพอ ๆ กับอาชีพเกษตรกร อาจจะเป็นไปได้ว่าอาจจะเป็นเพราะนักเรียนมีวัยที่สูงขึ้น มีประสบการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น ก็อาจจะมองหาตัวแบบอื่น มาเป็นตัวอย่างค่านิยมของเขาแทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฮนเดอร์สัน (Henderson 1985 อ้างใน พรณรชัย ทรัพย์ประภา 2528:34) ได้พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ของบุตรชายกับอาชีพของบิดา แต่สำหรับนักเรียนเกรด 12 ไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว

สำหรับผลการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่นักเรียนมีความสนใจอาชีพไม่สอดคล้องกับอาชีพบิดา จะมีเพียงบางอาชีพเท่านั้น ได้แก่ อาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ที่นักเรียนมีความสนใจในอาชีพสอดคล้องกับอาชีพบิดา ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

4. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของมารดา

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดใดก็ตามต่างให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ (จากตารางที่ 20 และ 22) เมื่อพิจารณาหมวดอาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจรองลงมาจากหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดต่าง ๆ เกือบทุกหมวดสนใจในอาชีพหมวดการบริการ รองลงมา คือ ระหว่างร้อยละ 11.6 ถึง 29.6 ใน และระหว่างร้อยละ 16.2 ถึง 33.3 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจรองจากหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ ในด้านความสอดคล้องกับหมวดอาชีพมารดา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจอาชีพอันดับ 1 ไม่สอดคล้องกับหมวดอาชีพของมารดาเลย ส่วนในความสนใจอาชีพอันดับ 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดงาน เสมียนพนักงาน และหมวดการบริการเท่านั้นที่สนใจอาชีพหมวดเดียวกับมารดา

และในความสนใจอาชีพอันดับ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า หมวดการบริการ และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง สนใจอาชีพในหมวดเดียวกับมารดา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดบริการ สนใจอาชีพในหมวดเดียวกับมารดาเพียงหมวดอาชีพเดียวเท่านั้น ในความสนใจอาชีพอันดับ 1 ส่วนในความสนใจอาชีพอันดับ 2 และ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดเสมียนพนักงาน หมวดการค้า และหมวดการบริการ เท่านั้น ที่นักเรียนให้ความสนใจอาชีพสอดคล้องกับอาชีพมารดา

เมื่อพิจารณารายอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 5 อันดับของความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจที่สอดคล้องกับอาชีพของมารดาเฉพาะในหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ เท่านั้น ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้าเท่านั้น ที่สนใจอาชีพในหมวดอาชีพเดียวกับมารดา คือ อาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง และทหาร นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้าเท่านั้น ที่นักเรียนสนใจอาชีพในหมวดเดียวกัน คือ อาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ส่วนนักเรียนชายในระดับชั้นนี้ไม่ว่ามารดาจะประกอบอาชีพใด ไม่มีความสนใจ สอดคล้องกับอาชีพของมารดาเลย (จากตารางที่ 21 และ 23)

ผลการสำรวจดังกล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับอาชีพของมารดา ยกเว้นนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ที่สนใจอาชีพในหมวดเดียวกับมารดา ส่วนหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจสอดคล้องกับอาชีพของมารดาที่รองลงมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ นั้น ได้แก่ หมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดการบริการ หมวดการค้า และหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง นั้น อาจอธิบายได้ในทำนองเดียวกับ ที่นักเรียนมีความสนใจอาชีพสอดคล้องกับอาชีพในหมวดอาชีพของบิดา

เมื่อพิจารณารายอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 5 อันดับของความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจในอาชีพไม่สอดคล้องกับอาชีพของมารดาเลย ยกเว้นนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสนใจในอาชีพสอดคล้องกับอาชีพมารดาในบางอาชีพเท่านั้น กล่าวคือ นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเองมากที่สุด ตามลำดับเช่นเดียวกัน

นักเรียนหญิงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดการค้า สนใจอาชีพหมวดเดียวกับมารดา คือ อาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง มากที่สุด สอดคล้องกับอาชีพของมารดา อาจอธิบายได้ เช่นเดียวกับความสนใจอาชีพของนักเรียนที่สอดคล้องกับอาชีพของบิดาเช่นกัน (จากตารางที่ 21 และ 23)

5. ผลการสำรวจความสนใจ ในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ ต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ (จากตารางที่ 24 และ 25) รองลงมาได้แก่ อาชีพในหมวดการบริการ เป็นส่วนใหญ่ ถัดมาได้แก่ อาชีพในหมวดงานเสมียนพนักงาน หมวดอาชีพการค้าเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน การที่นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ ต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ในทั้ง 3 อันดับความสนใจ อาจอธิบายได้ว่า บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ ต่างก็ให้การส่งเสริมสนับสนุนให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับที่สูง เพื่อให้มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดี จากการศึกษาของ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523 : 85) ได้พบว่า นักเรียนกลุ่มที่บิดามารดามีระดับการศึกษาระดับสูง คาดหวังการเรียนระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ส่วนกลุ่มที่บิดามารดามีระดับการศึกษาระดับกลาง คาดหวังการเรียนระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่บิดามารดามีระดับการศึกษาระดับต่ำ คาดหวังการเรียนระดับมัธยมศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ และพบว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คาดหวังการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มอื่น และให้ความสำคัญต่อการชักชวนของเพื่อนและต่อแรงจูงใจและเป้าหมายทางอาชีพ และเป็นกลุ่มที่คาดหวังมากต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางด้านดีของการศึกษาในระยะต่อไป อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนได้รับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางด้านค่านิยมของสังคมไทยในการให้บุตรหลานมีระดับการศึกษาสูง การเข้าทำงานในกลุ่มอาชีพที่เป็นที่นิยมอย่างสูงการชักชวนจากเพื่อน ซึ่งสนใจอาชีพส่วนใหญ่ด้านการแพทย์ และการรักษาพยาบาล มากที่สุด และการทำงานด้านความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ รองลงมา ซึ่งอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่อยู่ในหมวดวิชาชีพ วิชาการ และหมวดบริการ ตามลำดับ อาจทำให้นักเรียนไม่ว่าจะมีบิดามารดามีการศึกษาในระดับใดต่างก็มุ่งที่จะประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ และหมวดการบริการ ดังกล่าว

เมื่อพิจารณาเป็นรายอาชีพได้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับ การศึกษาสูงและปานกลางให้ความสำคัญอาชีพแพทย์ มากที่สุด ร้อยละ 31.8 และ 29.7 ตาม ลำดับ นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำให้ความสำคัญอาชีพพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 30.0 อาจอธิบายได้ว่านักเรียนที่ไม่ว่าบิดามารดามีการศึกษาระดับใดสนใจหมวดวิชาชีพ วิชาการ โดยเฉพาะในสายงานแพทย์ และพยาบาลเป็นอย่างมาก บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง และ ปานกลางย่อมต้องการให้บุตรให้มีอาชีพที่ดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่สูงไว้ อาจ ส่ง เสริมให้บุตรได้มีอาชีพแพทย์ ซึ่งมีความนิยมในสังคมไทยว่าเป็นอาชีพที่มีความรู้ มีสติปัญญาดี มีเกียรติ จึงอาจสนับสนุนให้บุตรสนใจมาก และการที่นักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาต่ำสนใจอาชีพพยาบาล มากที่สุด อาจอธิบายได้ว่า บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำอาจมีความต้องการให้บุตรของตนได้ ประกอบอาชีพที่ใช้ความรู้เชิงวิชาการ มีรายได้ดี ทำงานทำใ้ได้ง่ายค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่สูง มากนัก ซึ่งบิดามารดาสามารถให้การสนับสนุนได้ทั้งยังเป็นการช่วยเหลือสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัวด้วย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษา สูงและต่ำ ต่างให้ความสำคัญอาชีพตำรวจ และทหาร ค่อนข้างมาก ประมาณร้อยละ 21.0 ถึง 25.0 อาจอธิบายได้ว่า อาชีพทหาร และตำรวจ เป็นอาชีพที่มีเกียรติเป็นอาชีพที่ต้องมีความ เข้มแข็งอดทนในการเรียนและการทำงานอย่างมาก จึงจะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายในความ สำเร็จทางการศึกษาและการทำงานได้ ซึ่งจากการศึกษาของ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523 : 106) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย บิดามารดาที่มีระดับ การศึกษาสูง จะให้ความสำคัญมากต่อความอดทนพากเพียรเอาชนะอุปสรรค ส่วนที่บิดามารดาที่ ระดับการศึกษาต่ำ จะให้ความสำคัญต่อสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมอันสอดคล้องกับเหตุผลที่นักเรียน ให้ความสำคัญอาชีพนี้เป็นอย่างมากเพราะว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงในอาชีพ ดังนั้น อาจ เป็นไปได้ ว่าความสนใจของนักเรียนในอาชีพทหาร ตำรวจ นั้น ได้รับอิทธิพลมาจากการให้ความสำคัญใน อาชีพของบิดามารดาที่มีการศึกษาระดับต่างกันด้วย นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาปานกลาง สนใจอาชีพพยาบาล มากที่สุด อาจอธิบายได้ว่าในทำนองเดียวกันกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กล่าวคือ อาจ เป็นไปได้ว่าบิดามารดาของนักเรียนที่สนใจอาชีพนี้ อาจให้การสนับสนุน ให้นักเรียน ได้ศึกษาในอาชีพนี้ ทั้งนี้เพราะเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงและไม่มีปัญหาเรื่องการว่างงาน (จาก ตารางที่ 26)

6. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ ต่างก็ให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ (จากตารางที่ 27 และ 28) การที่นักเรียนสนใจอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุด ไม่ว่าบิดามารดามีระดับรายได้เท่าใดก็ตาม อาจอธิบายได้ว่า อาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ นั้น เป็นอาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนสูง ทั้งนี้จากการทำงานที่ได้รับการฝึกอบรม ในระดับสูงและใช้เวลาระยะหนึ่งในการศึกษาซึ่งก็เป็นระยะเวลายาวนานพอสมควร ดังนั้น อาจทำให้เงินเดือนหรือค่าตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงตามด้วย ซึ่งเป็นแรงจูงใจในความสนใจอาชีพนี้ และจากผลการวิจัยของ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523) พบว่า นักเรียนได้ค่านิยมทางด้านรางวัล และสิ่งตอบแทนเชิงวัตถุ อันได้แก่ปริญญา เงิน รายได้ โอกาสในการเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจและตำแหน่งหน้าที่การงานค่อนข้างสูง โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีค่านิยมด้านนี้สูงกว่ากลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอุดมศึกษา กับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่เหตุผลที่สนใจหมวดวิชาชีพ วิชาการ ทางด้านรายได้ก็มีค่าตอบแทนสูงในจำนวนมาก โดยที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เน้นเหตุผลนี้มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คือ ร้อยละ 34.6 และ 27.5 ตามลำดับ นอกจากนี้ อาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ เป็นอาชีพที่สังคมให้เกียรติได้รับการยกย่อง ดังนั้น นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ใดก็ตาม อาจมุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพเหล่านี้ เพื่อรักษาสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจหรือเลื่อนสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจให้แกครอบครัวและความอยู่รอดในสังคม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพหมวดอื่น ๆ รองจากหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ ในความสนใจอาชีพทั้ง 3 อันดับ ได้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง ได้ให้ความสนใจในอาชีพหมวดการบริการและหมวดการค้า ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เน้นความสนใจในหมวดการค้าค่อนข้างมาก ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ระดับปานกลางและต่ำส่วนใหญ่ในทั้งสองระดับชั้น ให้ความสนใจหมวดอาชีพการบริการและหมวดงานเสมียนพนักงาน รองลง

มาตามลำดับ (จากตารางที่ 27 และ 28) อาจอธิบายได้ว่า อาชีพในหมวดการค้าซึ่งนักเรียนที่สนใจ เป็นนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงนั้น เนื่องมาจาก การประกอบอาชีพทางการค้า จำเป็นต้องใช้ทุนทรัพย์ในการลงทุน บิดามารดาที่มีรายได้สูง จากสามารถเอื้ออำนวยและให้การสนับสนุนการประกอบอาชีพด้านการลงทุนได้มากกว่า จึงอาจทำให้นักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงให้ความสนใจอาชีพในหมวดนี้มาก ในทำนองเดียวกัน อาจอธิบายได้ว่าการที่บิดามารดามีรายได้ปานกลางและต่ำ ส่วนใหญ่สนใจหมวดอาชีพการค่าน้อยกว่า หมวดอาชีพงานเสมือนพนักงาน ทั้งนี้เพราะอาชีพในหมวดเสมือนพนักงาน ไม่ต้องลงทุนทรัพย์สินใด ๆ นักเรียนสามารถที่จะประกอบอาชีพได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายในการลงทุน นอกจากนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำให้ความสนใจในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง เพิ่มขึ้นในความสนใจอาชีพอันดับ 3 โดยสนใจในจำนวนใกล้เคียงกับหมวดการบริการ และรองจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ คือ ร้อยละ 15.8 อาจเป็นเพราะว่าอาชีพในหมวดนี้มีลักษณะเกี่ยวกับงานช่าง ซึ่งเป็นอาชีพที่สามารถทำรายได้ได้ดีพอสมควร โดยเฉพาะในการทำงานพิเศษ หรือการประกอบอาชีพพิเศษนอกเวลาทำงานประจำ รวมทั้งอาจมีกิจการของตนเองที่ลงทุนไม่มากนัก ซึ่งย่อมมีความเหมาะสมในการดำเนินการของนักเรียนในกลุ่มที่บิดามารดามีระดับรายได้ต่ำ แต่ก็สามารถตอบสนองด้วยค่าจ้างแรงงานที่เป็นที่พอใจได้ดี อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงไม่ได้ให้ความสนใจในหมวดอาชีพ การคมนาคม การผลิตและการช่าง เลย อาจเป็นเพราะว่าเป็นลักษณะงานที่นักเรียนไม่สนใจหรือนักเรียนอาจไม่ทราบถึงความต้องการของตลาดแรงงานเกี่ยวกับ อาชีพช่าง และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในระดับอาชีวศึกษาว่า มีความต้องการมากที่สุดถึง 41.9% ของความต้องการทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2527 : 10) ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูงไม่ได้ให้ความสนใจในหมวดอาชีพการกลีกรรมเลย ในความสนใจอาชีพอันดับ 1 อาจเป็นเพราะว่าผลตอบแทนทางด้านเกษตรกรรมต่ำ และไม่สามารถกำหนดผลผลิตที่แน่นอนได้ขึ้นกับสภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งทำให้มีการเสี่ยงต่อการลงทุนสูง แม้วารัฐบาลให้การส่งเสริมและช่วยเหลือแล้วก็ตาม ยังไม่ได้ผลดีตามที่คาดหมายไว้ ดังนั้น นักเรียนจึงหันไปสนใจที่จะลงทุนด้านอื่นมากกว่า โดยที่บิดามารดาสามารถให้การสนับสนุนตนได้

เมื่อพิจารณาความสนใจในอาชีพของนักเรียนเป็นรายอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง สนใจอาชีพแพทย์มากที่สุด ร้อยละ 41.0

อาจอธิบายได้ว่า การที่จะประกอบอาชีพแพทย์นั้น นักเรียนต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษายาวนาน และเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่าอาชีพอื่น ดังนั้น แม้ว่าอาชีพนี้จะเป็นอาชีพที่ดีมีเกียรติมีรายได้สูง แต่บิตามารดาที่มีระดับรายได้ปานกลาง และต่ำ อาจไม่ต้องการให้บุตรต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษายาวนานจากภาวะความกดดันบีบคั้นทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งแรงจูงใจให้รับเรียนและเร่งประกอบอาชีพนักเรียนที่บิตามารดามีระดับรายได้ปานกลางและต่ำสนใจอาชีพพยาบาล มากที่สุดร้อยละ 30.9 และร้อยละ 29.8 ตามลำดับ อาจเป็นเพราะว่าอาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่เป็นที่นิยมในสังคมไทย เช่นเดียวกันและมีลักษณะงานที่คล้ายคลึงกันกับอาชีพแพทย์ ประกอบกับมีระยะเวลาในการศึกษาไม่ยาวนานนัก ทั้งยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน สามารถทำงานได้ทันทีเมื่อจบการศึกษา ในทำนองเดียวกัน พบว่านักเรียนที่บิตามารดามีระดับรายได้ปานกลาง และต่ำ ให้ความสนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์มาก ทั้งนี้ จากผลการสำรวจ เหตุผลที่นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอาชีพนี้ได้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีมีค่าตอบแทนสูง และหางานง่ายเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเป็นจำนวนมาก (ตารางที่ 6) ได้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจในการอุดหนุนในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งอาชีพนี้สามารถที่จะทำรายได้พิเศษได้มาก ส่วนนักเรียนที่บิตามารดามีระดับรายได้สูง สนใจอาชีพช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าน้อยมาก ร้อยละ 8.0 อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่บิตามารดามีระดับรายได้สูง มีโอกาสที่จะศึกษาในอาชีพที่อยู่ในระดับสูงถึงแม้ว่าจะใช้ค่าใช้จ่ายสูงมากในการศึกษาและเวลานาน บิตามารดา ก็สามารถให้การสนับสนุนได้ และสามารถเปิดเป็นกิจการของตนเองที่มีความมั่นคงได้ดี และเป็นที่ต้องการของประชาชนทั่วไป จึงอาจทำให้เด็กนักเรียนสนใจอาชีพนี้น้อยกว่ามาก (ตารางที่ 29)

ส่วนการพิจารณาความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นรายอาชีพได้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิตามารดามีระดับรายได้สูง ให้ความสนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ร้อยละ 34.9 อาจอธิบายได้ว่า อาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง ต้องใช้การลงทุนสูง ซึ่งบิตามารดาที่มีระดับรายได้สูงจะสามารถช่วยสนับสนุนนักเรียนได้มากกว่า นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนประกอบอาชีพอิสระได้ มีการลดดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการลงทุน และมีการส่งเสริมอย่างจริงจังมากขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนได้ให้เหตุผลที่สนใจอาชีพนี้นี้อีกประการหนึ่งคือคล้อยกกันอย่างมากระยะ โดยเฉพาะนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้เหตุผลว่าสนใจเพราะบิตามารดามีกิจการอยู่แล้วร้อยละ 23.1 และสนใจเพราะได้ดำเนินอาชีพอย่างบิตามารดา เป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 61.5 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่บิตามารดามีระดับรายได้สูงนั้นได้รับโอกาส

ในการประกอบอาชีพที่บิดามารดามีกิจการอยู่แล้วมากกว่า รวมทั้งมีความพร้อมทางด้านการลงทุนที่สูงกว่าเช่นกัน และสามารถอธิบายถึงนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้สูง สนใจอาชีพนักธุรกิจค่อนข้างมาก ในทำนองเดียวกัน นอกจากนี้ ผลการสำรวจได้แสดงให้เห็นว่ามีนักเรียนที่บิดามารดามีระดับรายได้ปานกลางและต่ำ ได้มีความสนใจในอาชีพ พยาบาล ทหาร และตำรวจค่อนข้างมาก อาจอธิบายได้ว่าการลงทุนทางการศึกษาในอาชีพพยาบาล ทหารและตำรวจ ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากส่วนใหญ่ที่นักเรียนที่เรียนเพื่อประกอบอาชีพเหล่านี้จะได้รับทุนจากโรงเรียนทหารและตำรวจ ตลอดจนได้รับเบี้ยเลี้ยงด้วย เช่นเดียวกันนักเรียนพยาบาลที่ศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลที่ส่วนใหญ่จะได้ทุนการศึกษา และให้ทำงานชดเชยหลังจบการศึกษาแล้วแม้ว่านักเรียนที่สอบเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ ส่วนใหญ่จะเสียค่าใช้จ่ายเอง แต่ก็มักจะมีทุนอุดหนุน การศึกษาจากหน่วยงานต่าง ๆ ค่อนข้างมาก จึงไม่ค่อยเป็นปัญหาในด้านค่าใช้จ่ายมากนัก นอกจากนี้ ยังเป็นอาชีพที่จบการศึกษาแล้วไม่มีปัญหาการว่างงาน และมีความมั่นคงในอาชีพ ตลอดจนการมีสวัสดิการดี ได้แก่ บ้านพัก ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ดังนั้น อาจเป็นเหตุให้นักเรียนในกลุ่มที่บิดามารดามีระดับรายได้ปานกลาง และต่ำ สนใจมากจึงดังกล่าว (จากตารางที่ 29)

7. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำและความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพ

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ และความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพที่นักเรียนให้ความสนใจอันดับที่ 1 อยู่ในระดับดี (จากตารางที่ 9 และ 10) และเมื่อพิจารณาตามรายชื่ออาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 5 อันดับ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงาน และความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพแต่ละอาชีพในระดับดี เช่นกัน ยกเว้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สนใจอาชีพแพทย์ และพยาบาล เท่านั้นที่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องในลักษณะงานอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนที่สนใจอาชีพเภสัชกร และเลขานุการเท่านั้น ที่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพในระดับปานกลาง (จากตารางที่ 9 และ 12)

เป็นที่สังเกตได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ไม่ถูกต้องนั้นมีน้อยมาก ยกเว้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ตอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานในระดับไม่ถูกต้องอยู่บ้าง ร้อยละ 10.0 ในขณะที่มีจำนวนนักเรียนที่ตอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ในระดับดี ร้อยละ 69.1 ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงการตอบเรื่องนี้ของความสนใจในหมวดอื่นนั้นมีจำนวนที่ตอบอยู่ในระดับดีที่สูงมาก ร้อยละ 71.6 ถึง 88.4 ส่วนนักเรียนที่สนใจหมวดบริการ ซึ่งเป็นหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจรองลงมา ก็พบว่ามีการตอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพอยู่ในระดับไม่ถูกต้องอยู่บ้างเช่นกัน คือร้อยละ 10.9 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้น ส่วนใหญ่จะมีระดับความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ และความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพที่อยู่ในระดับดีเป็นจำนวนค่อนข้างสูงมาก คือ ร้อยละ 85.4 และ 74.3 ตามลำดับ และมีความรู้ความเข้าใจไม่ถูกต้องน้อยมาก ยกเว้นหมวดอาชีพการคมนาคม การผลิตและการช่าง ที่นักเรียนมีระดับความรู้ความเข้าใจไม่ถูกต้องในทั้งสองเรื่องอยู่บ้างร้อยละ 7.7 เท่ากันในแต่ละเรื่อง และเมื่อพิจารณาอาชีพที่นักเรียนสนใจ เป็นรายอาชีพพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่มีความเข้าใจไม่ถูกต้องน้อย ยกเว้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจอาชีพพนักงานธนาคารนั้นมีความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพ ถึงร้อยละ 23.5 (ตารางที่ 9 ถึงตารางที่ 12)

จากผลการสำรวจดังกล่าวข้างต้น อาจอธิบายได้ว่าการที่นักเรียนมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงาน และความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ นั้น อาจจะเป็นเพราะได้มีการเร่งรัดปรับปรุงงานทางด้านแนะแนวที่ดีมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนได้รู้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพได้มาก ประกอบกับการคมนาคม การสื่อสารได้เจริญรุดหน้าไปมากมีการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ทางวิทยุและโทรทัศน์ได้อย่างทั่วถึงทำให้นักเรียนในต่างจังหวัดก็สามารถที่จะรู้เรื่องราวข่าวสารของโลกและอาชีพต่าง ๆ ได้ทัดเทียมกัน

ข้อสังเกต

จากผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นได้มีข้อสังเกตดังนี้

1. จากการที่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางสนใจหมวดอาชีพ วิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ ย่อมแสดงให้เห็นว่านักเรียนได้ให้ความสำคัญในอาชีพหมวดนี้มากกว่าหมวดอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสังคมไทยให้ความสำคัญกับผู้ที่มีการศึกษาคือ มีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้สูง ลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะของผู้ที่ประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ นั่นเอง ค่านิยมและมาตรฐานทางสังคมต่าง ๆ ได้รับการถ่ายทอดสู่สมาชิกในสังคมด้วยสื่อมวลชน ประเภทต่าง ๆ อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และป้ายประกาศต่าง ๆ นั้น มีบางรายการที่ทำให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และโอกาสในการที่จะประกอบอาชีพ รวมทั้งข้อมูลทางการศึกษาทั่ว ๆ ไปในปัจจุบัน เช่น รายการโทรทัศน์ทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง และรายการวิทยุศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น อันทำให้นักเรียนได้รับข่าวสาร ประกอบกับสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสภาพสิ่งแวดล้อมด้านภูมิประเทศในภาคกลาง มีส่วนผลักดันให้มีความสนใจดังกล่าวด้วย กล่าวคือ ภาคกลางเป็นพื้นที่เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้ผลผลิตที่ไม่แน่นอนนักทั้งนี้ขึ้นกับสภาพดินฟ้าอากาศ ทำให้ชาวนาประสบกับปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ไม่มีความมั่นคงในอาชีพ มาตรฐานการครองชีพต่ำ จึงอาจส่งผลต่อความสนใจอาชีพของนักเรียนในภาคกลาง จากการสำรวจครั้งนี้ พบว่านักเรียนในทั้งสองระดับชั้นให้ความสนใจในหมวดการกสิกรรมน้อยมาก แม้ว่าโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ตลอดจนแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 และนโยบายของรัฐบาลมีความสอดคล้องกันที่จะพัฒนาอาชีพของประชาชน โดยเฉพาะท้องถิ่นชนบทให้มากขึ้น ซึ่งจากการที่ภาคกลางเป็นพื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ น่าที่จะได้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพในงานเกษตรกรรม ดังนั้น หลักสูตรการทำงานพื้นฐานอาชีพ ควรจะได้มีการจัดการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและควรมีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและชุมชนในการที่จะให้ความรู้ที่ถูกต้องทางด้านเกษตร โดยการเชิญมาเป็นวิทยากรและส่งนักเรียนไปปฏิบัติงานตามหน่วยงานที่ส่งเสริมทางด้านเกษตร เช่น แปลงสาธิต สถานประกอบการของผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ นอกจากนี้แล้วครูแนะแนวควรจะได้ศึกษาถึงข้อมูลที่ทันสมัยเกี่ยวกับสภาพการเคลื่อนไหวทางการเกษตรและภาวะการค้าของประเทศ เพื่อจะได้ให้ข้อมูลที่ เป็นปัจจุบันแก่นักเรียน โดยติดต่อขอเอกสารจากฝ่ายวิชาการของสภาหอการค้าไทย หน่วยงานส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารกรุงไทย ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลที่ครูแนะแนวจะได้นำมาให้เป็นข้อสนเทศแก่นักเรียน และ

มีการจัดการแนะแนวเป็นหมู่ หรือจัดชั่วโมงกิจกรรม Home room และกิจกรรมแนะแนว

สำหรับอาชีพในหมวดการคมนาคม การผลิตและการช่าง เป็นอีกหมวดอาชีพหนึ่งที่นักเรียนให้ความสนใจน้อย จึงอาจเป็นไปได้ว่านักเรียนยังขาดความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางตลาดแรงงานที่ถูกต้อง ทั้งนี้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 และ 6 ได้ส่งเสริมอุตสาหกรรมและการส่งออกมากขึ้น ดังนั้นจึงทำให้มีการว่างงานในสาขานี้เพิ่มขึ้น และจากการรายงานผลการติดตามและประเมินผลโครงการวันค้นพบแรงงานแห่งชาติ ครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2527 พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการแรงงานในระดับอาชีวศึกษา (ร้อยละ 48.4) โดยเฉพาะตำแหน่งช่างและปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2527 : 3) แต่ในทางตรงกันข้ามแนวโน้มของการผลิตกำลังแรงงานทางช่างยังไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเท่าใดนัก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสาขาช่างที่ผลิตช่างสู่ตลาดแรงงานมาก และเป็นสาขาช่างที่ตลาดแรงงานใช้มาก 7 สาขา คือ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างก่อสร้าง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างสำรวจ ช่างกลโรงงาน และช่างเชื่อมโลหะแผ่น โดยเปรียบเทียบจากจำนวนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาแยกประเภทช่างระหว่างปีการศึกษา 2523 และปีการศึกษา 2524 (กรมแรงงาน 2525 : 15) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนน่าที่จะให้บริการทางด้านข้อมูลเกี่ยวกับ ตลาดแรงงานที่มีการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เพิ่มเติมด้วย

อนึ่ง อาชีพพนักงานธนาคาร เป็นอาชีพที่นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจมาก แต่ก็ยังขาดความเข้าใจถูกต้องในด้านความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพ ถึงร้อยละ 23.5 ย่อมแสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังไม่เข้าใจอาชีพที่สนใจอย่างถ่องแท้ซึ่งอาจทำให้นักเรียนสนใจอาชีพที่ไม่ได้ตรงกับความสนใจที่แท้จริง ดังนั้นหากนักเรียนได้ข้อมูลทางอาชีพนี้มากขึ้นอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสนใจไปจากเดิมได้และจะทำให้นักเรียนสนใจในอาชีพที่ถูกต้องเหมาะสมที่สุดกับนักเรียนได้

2. จากการพิจารณารายชื่ออาชีพที่ชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้ความสนใจมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้พบว่า นักเรียนได้ให้ความสนใจในอาชีพ แพทย์ พยาบาล วิศวกร ทหาร ตำรวจ ครู คล้ายกับผลการศึกษาในอดีต (เพียงใจ หึงพระเกียรติ 2500; พรรณราย นิมขุนทด 2513) ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า นอกเหนือจากเหตุผลทางด้านความต้องการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ที่มีค่อนข้างสูง จึงอาจทำให้นักเรียนสนใจอาชีพแพทย์ พยาบาลมากขึ้น ความต้องการทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งต้องการแรงงาน อาชีพวิศวกรในการดูแลควบคุม

เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม รวมทั้งลักษณะสิ่งแวดล้อมทางด้านภูมิประเทศ แถบชายแดนและตามมณฑลทหารต่างๆ อาจโน้มน้าวให้นักเรียนมีความสนใจในด้านความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ได้แก่ อาชีพทหาร และตำรวจแล้ว อาจจะเป็นเนื่องมาจากนักเรียนมีทัศนคติเกี่ยวกับความเชื่อถือในอาชีพ (Occupational Stereotype) และยังคงเกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ ความเป็นหญิงและความเป็นชายที่เหมาะสมกับแต่ละอาชีพ (Sex-role-Stereotype) ซึ่งความเชื่อถือดังกล่าวเป็นพื้นฐานที่วัยรุ่นใช้ในการตัดสินใจว่าจะเลือกอาชีพ (Hollander 1969 อ้างใน พรณราย ทรัพย์ประภา 2528 : 49) ได้เสนอแนะว่าการเลือกอาชีพของวัยรุ่นนั้นขึ้นอยู่กับระดับความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการอธิบายตนเองและความเชื่อถือในอาชีพ จึงอาจเป็นไปได้ว่าการที่นักเรียนสนใจอาชีพดังกล่าวมากและคิดตอกันมาแต่ในอดีต ส่วนหนึ่งมาจากความเชื่อถือในอาชีพดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น การจัดโปรแกรมแนะแนวแก่นักเรียน ควรเน้นถึงการช่วยเหลือให้นักเรียนได้สำรวจอาชีพหลาย ๆ ด้าน โดยไม่เพียงแต่มองสถานภาพ ความมีเกียรติ มีหน้ามีตาในสังคมเท่านั้น แต่ควรจะให้ตระหนักถึงค่านิยมในอาชีพที่สุจริต มีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิตทั้งตนเองและครอบครัว ได้ใช้ความรู้ความสามารถหรือความถนัดของตนให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความภาคภูมิใจในอาชีพของตน โดยเฉพาะอาชีพที่ตนเป็นผู้กระทำ ได้แก่ การประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งการจัดการดังกล่าวย่อมต้องอาศัยเวลาในการปลูกฝังค่านิยมนี้ อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจครั้งนี้ได้พบถึงแนวโน้มของความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เน้นความสนใจอาชีพค้าขายมีกิจการของตนเอง และนักธุรกิจ เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการตอบสนองนโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5 และ 6 และนโยบายของรัฐบาล ในปัจจุบัน

3. จากการสำรวจครั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้ความสนใจในอาชีพมัคคุเทศก์ มาก ซึ่งอาชีพดังกล่าวมีความสอดคล้องกับลักษณะภูมิประเทศ และสิ่งแวดล้อมของภาคกลาง ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง เพชรบุรี กาญจนบุรี อุทัย และลพบุรี เป็นต้น ดังนั้นอาจแสดงให้เห็นว่าลักษณะสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวน่าที่จะมีส่วนต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน ดังนั้นน่าที่จะได้มีการส่งเสริมและฝึกอบรมมัคคุเทศก์ให้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้เกิดความประทับใจและรับชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวมากขึ้น พร้อมกับเป็นการสร้างงานให้แก่สังคมด้วย ครูแนะแนวอาจมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอาชีพแก่เด็กนักเรียนที่สนใจอาชีพนี้ได้ด้วยการจัดส่งนักเรียน

ไปอบรมหลักสูตรตามแหล่งการอบรมของภาครัฐบาลและเอกชนที่ได้จัดให้มีขึ้น

นอกจากนี้ อาชีพบางอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ที่นักเรียนให้ความสนใจมาก เช่น อาชีพครู กำลังประสบกับปัญหาการว่างงานอย่างรุนแรง ทั้งนี้เพราะความต้องการครูในปัจจุบันมีเพียงเฉพาะบางสาขาเท่านั้น และผลการสำรวจ ในครั้งนี้พบว่า นักเรียนหญิงทั้งสองระดับชั้นให้ความสนใจในอาชีพครูเป็นจำนวนมาก ดังนั้นฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนน่าที่จะมีการให้ข้อมูลทางด้านตลาดแรงงานในอาชีพครูที่ทันสมัย เช่น อาชีพครูสาขาวิชาชีพ เพื่อให้ นักเรียนได้ตระหนักถึงตลาดแรงงานทางสาขาครูที่ต้องการมากขึ้นเพื่อลดปัญหาการว่างงานหลังจบการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย